

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Гуманітарний факультет

Кафедра прикладної лінгвістики

**Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи**
магістра

на тему: «Тематична класифікація англійської й української термінології
двигунобудування»

ХАІ.703.763лМ.035.718Л39.230 ПЗ

Виконала: студентка V курсу, групи 753лм
Спеціальність 035 «Філологія»
Освітня програма «Прикладна лінгвістика»
Співак Ірина Віталіївна
Керівник: канд. філол. наук, доцент кафедри
прикладної лінгвістики
Медведь О.В.
Рецензент: доктор філол. наук, професор,
професор кафедри перекладознавства
імені Миколи Лукаша ХНУ ім. В.Н. Каразіна
Фролова І.Є.

Міністерство освіти і науки України

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет _____ Гуманітарно-правовий
(повне найменування)
Кафедра _____ Прикладна лінгвістика
(повне найменування)
Рівень вищої освіти _____ другий (магістерський)
Спеціальність _____ 035 Філологія
(код та найменування)
Освітня програма _____ Прикладна лінгвістика
(код та найменування)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

В.В. Рижкова

(підпис)

(ініціали та прізвище)

« 06 »

грудня

2023 р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Співак Ірині Віталіївни

(прізвище, ім'я та по батькові)

1. Тема дипломної роботи Тематична класифікація англійської й української термінології двигунобудування

керівник дипломної роботи Медведь Олена Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом Університету від «27» листопада 2023 р. № 2042-УЧ

2. Термін подання студентом кваліфікаційної роботи – «02» січня 2024 р. _____

3. Вихідні дані до роботи Теоретична частина: обробка праць вітчизняних та іноземних лінгвістів і мовознавців щодо понять «термін», «термінологія» і «термінологічна класифікація». Дослідження ознак термінів та способів їх творення в українській й англійській мовах. Аналіз термінології авіаційного двигунобудування.

Практична частина: дослідження технічних мануалів і словників авіаційної термінології, формування термінологічних груп, створення тематичної класифікації на основі корпусу вибірки термінів.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік завдань, які потрібно розв'язати)

1. Визначити теоретичне підґрунтя для подальшого дослідження: надати визначення таким поняттям, як «термін», «термінологія», дослідити ознаки термінів і проаналізувати способи їхнього творення; 2. Розібрати види термінологічних класифікацій; 3. Проаналізувати словники у галузі авіаційної термінології, а також сформувати й дослідити корпус вибірки термінологічних одиниць; 4. Укласти тематичну класифікацію; 5. Розробити систему тестів із використанням матеріалу термінів двигунобудування англійської та української мов.

5. Перелік графічного матеріалу

Рисунків – 19, таблиць – 25, презентація – 15 слайдів.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділи 1-2	Медведь О.В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики	15.11.2023	07.01.2024
Спецчастина	Лучшева О.А. – старший викладач кафедри інженерії програмного забезпечення	15.11.2023	07.01.2024

Нормоконтроль _____ В.В. Рижкова _____ «15» січня 2024 р.
 (підпис) (ініціали та прізвище)

7. Дата видачі завдання «15» листопада 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів роботи	Підпис керівника
1	Робота над теоретичною частиною диплому. Відбір літератури та емпіричних матеріалів (наукові праці, підручники, статті, довідники, лекції та інші публікації лінгвістів і мовознавців). Оформлення змісту і першого розділу дипломної роботи.	12 червня 2023	
2	Проведення практичного дослідження (опрацювання словників і технічних мануалів) і формування тематичних груп для класифікації термінів двигунобудування. Оформлення другого розділу дипломної роботи, висновків, списків літератури, спец. частини.	01 вересня 2023	
3	Публікація тез дипломної роботи та апробація на наукових конференціях. Підготовка summary та презентації.	10 листопада 2023	
4	Підготовка дипломної роботи в повному обсязі для подачі на попередній захист.	23 листопада 2023	

Здобувач вищої освіти _____ І. В. Співак _____
 (підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____ О. В. Медведь _____
 (підпис) (ініціали та прізвище)

ЗМІСТ

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	6
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. Лінгвістичні аспекти термінології	10
1.1. Поняття терміну і термінології.....	10
1.2. Ознаки терміну	12
1.3. Способи творення термінів.....	16
1.4. Поняття термінологічної класифікації	25
1.5. Види термінологічних класифікацій	26
1.6. Термінологія у галузі двигунобудування.....	29
ВИСНОВКИ до РОЗДІЛУ 1	32
РОЗДІЛ 2. Дослідження англійської та української термінології двигунобудування за темами.....	34
2.1. Формування корпусу вибірки для створення тематичних груп термінів.....	34
2.2. Тематична група: двигуни	36
2.3. Тематична група: компресори	50
2.4. Тематична група: вальниці (підшипники)	53
2.5. Тематична група: лопаті і лопатки	57
2.6. Тематична група: камери	61
2.7. Тематична група: циліндри.....	66
2.8. Тематична група: амортизатори і демпфери.....	69
2.9. Тематична група: дифузори	72
2.10. Тематична група: імпелери і крильчатки	73
2.11. Тематична група: обтічники	74
2.12. Тематична група: сопла і форсунки	75
2.13. Тематична група: гвинти.....	82
2.14. Тематична група: реверсивні пристрої.....	88
2.15. Тематична група: вали	89

2.16. Тематична група: стартери	90
2.17. Тематична група: нагнітачі	91
2.18. Тематична група: штовхачі	92
2.19. Тематична група: турбіни	93
2.20. Тематична група: клапани	95
2.21. Тематична група: додаткові комплекти, блоки, вузли і агрегати	101
2.22. Тематична група: допоміжні системи	106
ВИСНОВКИ до РОЗДІЛУ 2	109
РОЗДІЛ 3. Використання інструментарію навчальних платформ для узагальнення теоретичних засад термінології	112
ВИСНОВКИ до РОЗДІЛУ 3	120
ВИСНОВКИ	121
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	125
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	128
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	129
ДОДАТКИ	131
Додаток 1. Тематична класифікація термінів двигунобудування	131
Додаток 2. Питання для тестового завдання на навчальній платформі	187

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- A.C.U. – Acceleration Control Unit – блок керування прискоренням
- A.P.U. – Accelerated Processing Unit – прискорений процесор
- B.P.C. – Barometric Pressure Control – контроль барометричного тиску
- C.S.U. – Constant Speed Unit – блок постійної швидкості
- F.C.U. – Fuel Control Unit – блок керування паливом
- HC – Homogeneous Charge – однорідний заряд
- HP – High Pressure – високий тиск
- LC – Liquid Hydrogen – рідкий водень
- LOX – Liquid Oxygen – рідкий кисень
- LP – Low Pressure – низький тиск
- N/A engine – Naturally-Aspirated engine – двигун без нагнітача
- OMS – Orbital Maneuvering System – система орбітального маневрування
- PCU – Propeller Control Unit – блок керування гвинтом
- PDCO – Pressure Drop Control Orifice – опорний дросель для контролю тиску
- PDU – Pressure Drop Unit – блок для контролю перепаду тиску
- RCS – Reactive Control System – реактивна система управління
- RPM – Revolutions Per Minute – оберти за хвилину
- SCU – Speed Control Unit – блок керування швидкістю
- ГТД – газотурбінний двигун
- КА – космічний апарат
- ПС – постійний струм
- ПРД – пороховий реактивний двигун
- РД – ракетний двигун
- РРД – рідинний ракетний двигун

ВСТУП

У сучасному світі, де комунікація між різними науками та галузями знань стала необхідністю, виникає потреба у систематизації термінологічних одиниць різних мов. Зокрема, у сфері двигунобудування, яка постійно розвивається та вдосконалюється, нагальним питанням є упорядкування термінології, яка була б однозначною для фахівців з цієї галузі в різних країнах.

Актуальність наукового дослідження зумовлена тим, що наразі досить гостро постає проблема недостатньої кількості термінологічних класифікацій, складених за темами вузькогалузових спеціальностей, як-от двигунобудування.

Наукова новизна полягає в тому, що під час аналізу різних термінологічних словників англійської та української мов було помічено використання гніздових слів. Зважаючи на те, що гніздові слова в цій роботі слугували фундаментом для формування термінологічних груп, вони можуть закласти основу для складання більшої кількості тематичних класифікацій у майбутньому.

Об'єктом дослідження є терміни авіаційного двигунобудування англійської та української мов.

Предметом дослідження є тематичні параметри термінологічної лексики двигунобудування англійської та української мов.

Метою дослідження є аналіз вузькогалузової термінологічної лексики двигунобудування та виявлення тематичних груп термінів цієї технічної галузі.

Мета цієї роботи зумовлює необхідність виконання таких практичних завдань:

- визначити теоретичне підґрунтя для подальшого дослідження: надати визначення таким поняттям, як «термін», «термінологія», дослідити ознаки термінів і проаналізувати способи їхнього творення;
- розібрати види термінологічних класифікацій;

- проаналізувати словники у галузі авіаційної термінології, а також сформулювати й дослідити корпус вибірки термінологічних одиниць;
- укласти тематичну класифікацію.
- розробити систему тестів із використанням матеріалу термінів двигунобудування англійської та української мов.

Під час написання роботи були застосовані такі **наукові методи дослідження**: метод узагальнення та метод суцільної вибірки.

Матеріалом дослідження слугували відібрані 1917 англійських термінів із «Тематичного словника авіаційної термінології» О. М. Акмалдінової, «Російсько-українського словника авіаційних термінів» Н. М. Кириченка, «Англійсько-українського словника авіаційних термінів» Р. О. Гільченка та технічного мануалу "Aero Engines" А. Сінгха. Підбір україномовних еквівалентів проводився за допомогою електронних словників Multitran та Academic Dictionary.

Теоретична значущість роботи полягає в тому, що проведене дослідження поглиблює знання про сутність вузькогалузевих термінів та їхню наявну кількість в технічних словниках, а також встановлює чіткі вимоги до їх класифікації за певними темами.

Практичною значущістю роботи слугує можливість використання результату дослідження спеціалістами в галузі прикладної лінгвістики, перекладачами та термінознавцями, а також фахівцями технічних спеціальностей, пов'язаних з двигунобудуванням.

Публікації. У 2023 році було опубліковано наступні праці:

1. Співак, І. В. Лексикографічне опрацювання англійської та української термінології двигунобудування / І. В. Співак // Матеріали III Міжнародної наукової конференції «Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід». – Вінниця, 24 листопада, 2023 р. : Тези доповідей. – Вінниця : Міжнародний центр наукових досліджень ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023. – С. 368–369.

2. Співак, І. В. Формування корпусу вибірки термінів для створення їх тематичної класифікації (на прикладі термінології двигунобудування) / І. В. Співак // Матеріали IV Міжнародної наукової конференції «Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс». – Івано-Франківськ, 17 листопада, 2023 р. : Тези доповідей. – Вінниця : Міжнародний центр наукових досліджень ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023. – С. 173–174.

3. Spivak I. Main thematic groups of English and Ukrainian Engine building terminology / I. Spivak // Innovative development of science, technology and education. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. – Perfect Publishing. – Vancouver, 2023. – P. 668–671.

Апробації. У 2023 році результати науково-дослідницької роботи було представлено на наступних конференціях:

1. II Міжнародна наукова-практична конференція "Innovative development of science, technology and education", листопад 2023 р. (доповідач)

2. III Міжнародна наукова конференція «Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід», листопад 2023 р. (доповідач)

3. IV Міжнародна наукова конференція «Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс», листопад 2023 р. (доповідач)

РОЗДІЛ 1. Лінгвістичні аспекти термінології

1.1. Поняття терміну і термінології

Як зазначає «Етимологічний словник української мови», слово «термін» походить від латинського "terminus", що означає «кінець, межа, закінчення». У період Середньовіччя це слово тлумачилося як «визначення, позначення», а в давньофранцузькій мові "terme" мало значення «слово» [27, с. 554]. На думку мовознавців, саме давньофранцузький аналог породив сучасне розуміння цього поняття.

Аналіз праць учених показав, що існує низка загальноприйнятих дефініцій терміна, хоча світова лінгвістика досі не надає чіткого й повного тлумачення. Зокрема, А. С. Д'яков вважає, що «термін важко піддається дефінуванню» [5, с. 10]. Є велика кількість визначень термінів, і це пояснюється тим, що термін є об'єктом вивчення цілої низки наук, і кожна намагається виділити в ньому ознаки, які є найбільш істотними з її точки зору.

О. Д. Пономарів у своєму підручнику «Стилістика сучасної української літературної мови» пише, що «термін – це одиниця історично сформованої термінологічної системи, яка визначає поняття та його місце в системі інших понять, виражається словом або словосполученням, служить для спілкування людей, пов'язаних єдністю спеціалізації до словникового складу мови й підпорядковується її законам» [14, с. 91].

Р. В. Стацюк у статті «Основні підходи до визначення поняття "термін" у сучасній лінгвістичній науці» згадує, що «термін – це слово або підрядне словосполучення, що має спеціальне значення, виражає і формує професійне поняття та вживається в процесі пізнання і освоєння наукових та професійно-технічних об'єктів і стосунків між ними» [15, с. 112].

В. І. Карабан визначає термін як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки і техніки. Він дає зрозуміти, що «науково-

технічні терміни становлять суттєву складову науково-технічних текстів» [7, с. 315].

І. С. Квитко, спираючись на різні визначення, пропонує таку дефініцію: «Термін – це слово чи словесний комплекс, що співвідноситься з поняттям певної організованої галузі пізнання (науки, техніки), що вступають у системні відносини з іншими словами та словесними комплексами й утворюють разом з ними в кожному окремому випадку та в певний час замкнену систему, яка характеризується високою інформативністю, однозначністю, точністю та експресивною нейтральністю» [8, с. 21].

Автори нового навчального посібника «Фахова українська мова» зазначають, що «термін – це мовний знак, що позначає спеціальне поняття у відповідній системі понять, а поняття – це одиниця думки з розмитим змістом і обсягом. Словесне ж вираження поняття називається дефініцією, яка є визначенням поняття, а значить, і терміна за допомогою певним чином побудованого речення» [2, с. 75].

Як бачимо, описуючи термін, дослідники говорять про різні його аспекти. Проаналізувавши різні погляди щодо сутності цього поняття, ми пропонуємо таке його визначення: термін – це спеціальний мовний знак, який вживається у фаховій мові для позначення певного поняття, процесу, явища, речі або їхніх елементів, і має точне та визначене значення.

Своєю чергою термінологія, як подає «Великий тлумачний словник сучасної української мови», – це «1) сукупність термінів якоїсь галузі науки, техніки, мистецтва або всіх термінів даної мови; 2) розділ лексикології, що вивчає терміни» [26, с. 1241].

Автори «Лексикону загального та порівняльного літературознавства» розширюють поняття термінології, додаючи, що це «сукупність термінів, котрі відповідають історично оформленим поняттям певної галузі науки та техніки, де ця сукупність утворює терміносистему (напр., терміносистеми математики музикознавства, літературознавства і т. п.). Термінологія є частиною

словникового складу мови, хоча демонструє суттєві відмінності від загальноживаної лексики <...>» [9, с. 563].

А. Іленков у своїй статті «Термінологія та її роль у представленні знань» пише про те, що «термінологію використовують для передавання та поширення знань, оскільки вона містить найточнішу та концентровану інформацію з певної галузі. Корені цієї науки лежать у лінгвістиці та науці про пізнання. Використовуючи довколишній світ як об'єкт та мову як засіб, термінологія представляє фрагменти знання в усій її складності та зумовленості зв'язків. З погляду представлення знань термінологія робить це засобами мови» [6, с. 24].

Говорячи про термінологію, З. Ю. Воронова згадує, що лінгвісти, як правило, розрізняють:

а) розділ мовознавства, що вивчає терміни (у цьому значенні все частіше використовують слово «термінознавство»);

б) фахову лексику в складі всіх слів певної мови (наприклад, «англійська термінологія»);

в) спеціальну лексику або галузеву термінологію, що обслуговує певну галузь науки чи техніки («лінгвістична термінологія», «будівельна термінологія» тощо) [3, с. 10].

Формуючи єдину ідею про поняття термінології згідно з думками мовознавців, можна визначити, що термінологія є науковою дисципліною, яка вивчає і систематизує терміни, розробляє відповідні системи та забезпечує ефективну комунікацію у галузях знань.

1.2. Ознаки терміну

Основні ознаки терміну були проаналізовані та викладені за матеріалами лекції «Термінознавство першої іноземної мови (англійська)» З. Ю. Воронової. Схематично вони подані на Рисунку 1.

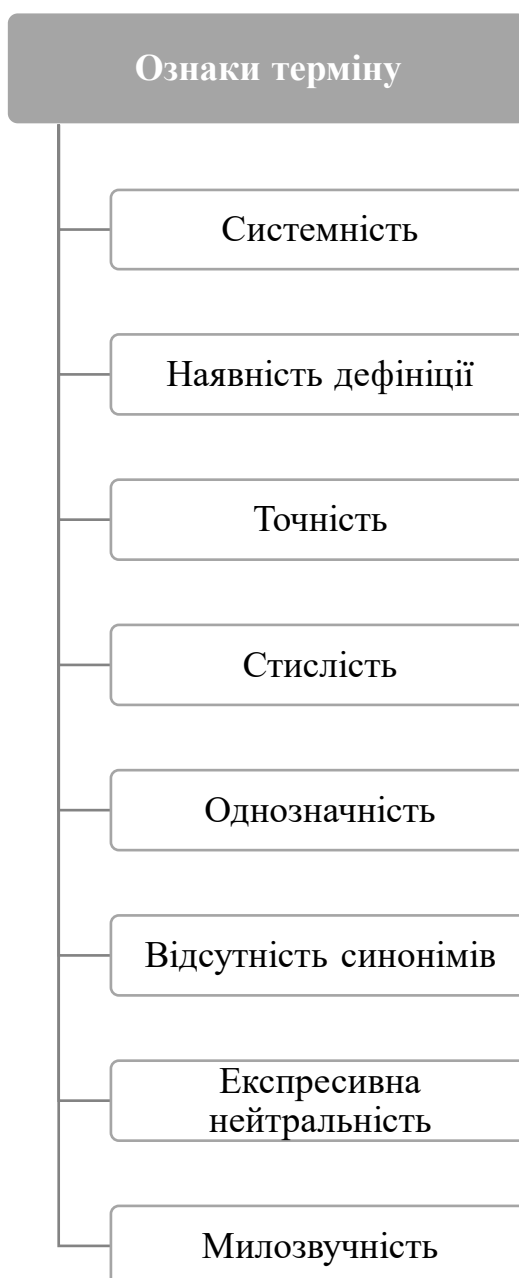

Рис. 1 Ознаки терміна за З. Ю. Вороновою

Доцент кафедри філологічного факультету ДДТУ З. Ю. Воронова у своїх лекціях зазначає, що існує декілька спільних ознак, які визначають термін як особливу мовну одиницю, такі як [3, с. 11]:

1. Системність. Будь-який термін входить до складу певної терміносистеми, в якій має власне значення. За межами своєї терміносистеми термін може трактуватися зовсім по-іншому. Наприклад, англійський термін *head* у певному контексті означає «відповідальну за щось людину або керівника

організації, групи тощо» (тут і далі переклад наш – І. С.). Проте у загальноживаному плані цей термін розуміється як «частина тіла над шиєю, де розташовані очі, ніс, рот, вуха та мозок».

2. Наявність дефініції. Кожний термін має своє визначення, яке чітко окреслює і обмежує його значення. Так, наприклад, дефініцією терміна *академічна година* є такий вислів: «традиційна назва мінімальної облікової одиниці навчального часу в закладах освіти різних типів».

3. Точність. Термін має якнайповніше передавати суть поняття, яке він позначає, як-от слово *emotion*, яке має лише одне повне значення: «сильне почуття, таке як любов, гнів, страх тощо». Неточний термін може бути джерелом непорозумінь між фахівцями, що може призводити до заміни понять, лексичних помилок та ін. До прикладу наведемо термін *wing*, який має дуже багато значень в залежності від контексту. Ось декілька з них:

а) плоска частина тіла, яку птахи, комахи або кажани використовують для польоту;

б) плоска горизонтальна структура, що розміщена по обидва боки літака і підтримує його під час польоту;

в) група в політичній партії чи організації, переконання якої певним чином відрізняються від переконань основної групи.

4. Стислість. Дуже зручно користуватися короткими позначеннями, але не завжди вдається утворити ідеальний термін, який би був і коротким, і точним. Простим і влучним терміном є, наприклад, слово *wheel* – «круглий об'єкт, з'єднаний у центрі зі штангою, який використовується для руху транспортних засобів або їхніх частин». Приклад складного терміна: *Dewey decimal system* – «система організації матеріалів бібліотеки, за якою одній книзі присвоюється три номери для кожної основної теми та інше число або числа після коми для її місця в певній категорії».

5. Однозначність. Якщо слова загальноживаної мови здебільшого багатозначні, то терміни загалом – однозначні, що зумовлено їхнім

призначенням. Однак тут треба зробити уточнення: однозначність має місце в межах однієї терміносистеми, бо на рівні кількох субмов полісемія термінів – явище досить поширене. Прикладом однозначного терміна є *атом* – «частинка речовини мікроскопічних розмірів і маси, електронейтральна, найменша частина хімічного елемента, яка є носієм його властивостей», багатозначного – *лист*, який має такі значення:

а) «узагальнене найменування різних за змістом документів, що служать засобом спілкування між установами, приватними особами»;

б) «послання неофіційного характеру»;

в) «грамота іноземного посла або монарха».

6. Відсутність синонімів. Синонімічність в термінології має бути зведена до мінімуму або неіснувати взагалі, адже це заважає її розумінню. Прикладами термінологічної синонімії є слова *car* та *automobile*, які обидва описують «транспортний засіб з двигуном, який призначений для пересування людей і різних вантажів».

7. Експресивна нейтральність. Терміни здебільшого позбавлені емоційно-експресивного забарвлення. Але причинами певної інтенсивності деяких семантичних складових термінів можуть бути намагання підкреслити елітарність уявлення того, хто говорить, або намагання сховати свої наміри. Прикладами є терміни *чорний ящик* («термін, що використовується в точних науках для позначення системи, механізм роботи якої дуже складний, невідомий або неважливий в рамках даної задачі») та *чорний гумор* («гумор із домішкою цинізму, що характеризується гротескністю, абсурдністю»).

8. Милозвучність. Термін має задовольняти вимогам евфонії, тому деякі дослідники вважають, що не треба заохочувати створення термінів, які походять з діалектизмів, жаргонізмів чи сленгу. Прикладом є слово *hacker*, яке, крім свого першого значення «людини, що шукає і використовує проблеми в програмному забезпеченні комп'ютерної техніки» набуло майже протилежного тлумачення завдяки впливу сленгу – «досвідчений програміст або користувач».

Перерахувавши основні ознаки, які сучасні термінознавці приписують термінам, необхідно зазначити, що ці характеристики є більш бажаними, ніж обов'язковими для великої кількості термінологічних одиниць. Останнім часом також стає популярною думка про те, що точність та однозначність термінів, як і існування повних термінів-еквівалентів в інших мовах, становить не правило, а, скоріш, виняток з нього.

1.3. Способи творення термінів

Дослідники виділяють три групи лінгвістичних способів утворення термінів в українській мові [17]. Схематично вони надані на Рисунку 2.

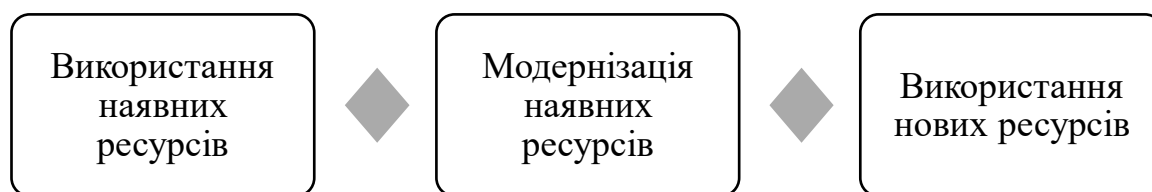

Рис. 2 Три групи способів творення термінів в українській мові

Нові терміни в нашій мові зазвичай формуються зі вже присутніх лексичних одиниць, або через використання іншомовних елементів. Створення нових слів та термінів включає в себе використання лексичного та морфологічного потенціалу мови через утворення певних морфологічних комбінацій. Крім того, деякі мовознавці виділяють ще один спосіб створення нових термінів – штучні слова, але він наразі не є популярним.

Дещо інакше ці шляхи розглядає А. С. Д'яков у своїй праці «Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти» [5]. Він розширює першу групу, додаючи до неї чотири категорії, і повністю видозмінює інші дві (див. Рис. 3).

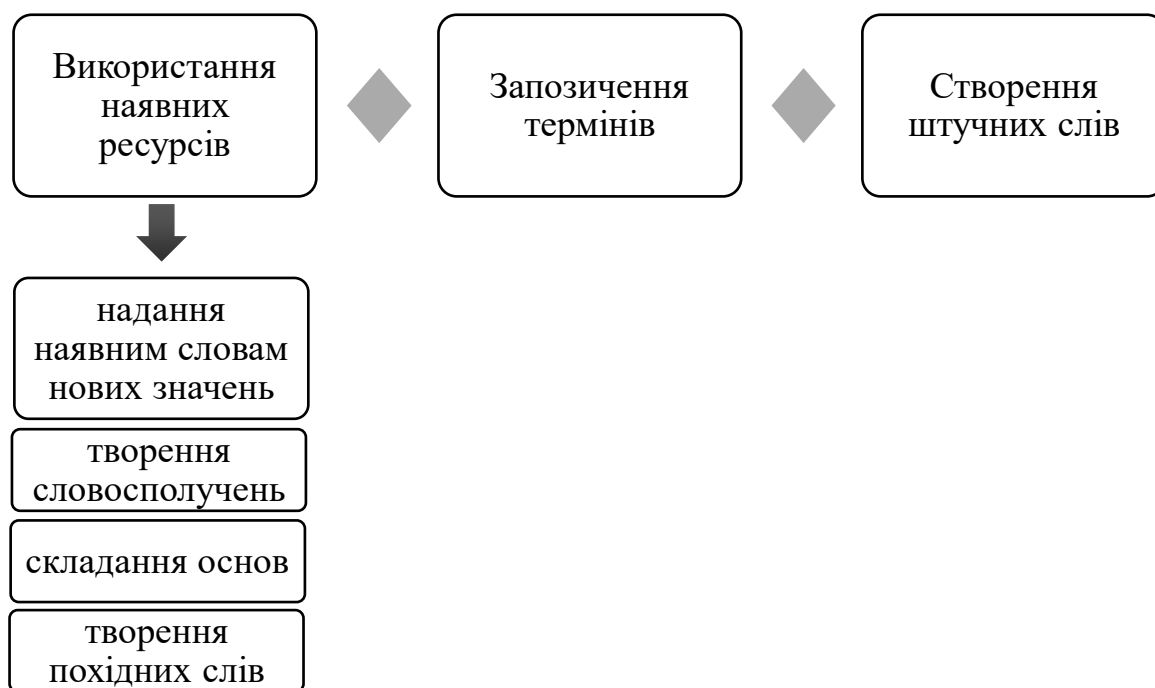

Рис. 3 Три групи способів творення термінів в українській мові за А. С. Д'яковим

Утворення похідних слів (дериватів) від наявних термінів або від загальноновживаних лексем відбувається з допомогою префіксів, суфіксів та постфіксів. Приклади взяті з Великої української енциклопедії [30] та подані в Таблиці 1.

Таблиця 1

Утворення похідних слів в українській мові за допомогою афіксів

Префікси	Приклади
пере-	перерозподіл, перевірка, переміщення, переоцінка
роз-	розподіляти, розчиняти, розпакування, розв'язати
без-	безконтактний, безкоштовно, безперервний, бездоганний
анти-	антимонопольний, антитіло, антипатія, антиоксидант
про-	пророк, протеза, проактивність, проукраїнський
прото-	протоукраїнський, прототип, протозоологія, протогей
-ати	гіпсувати, межувати, кричати, розважати
-є/-ання	межування, ремонтування, вивчення, закріплення
-ат	сульфат, нітрат, фосфат, карбонат
-ація	пролонгація, перфорація, конденсація, анімація
-і/-изація	лібералізація, легалізація, стандартизація, глобалізація

Продовження Таблиці 1

Префікси	Приклади
-і/-ист	фінансист, аквалангіст, лінгвіст, програміст
-і/-изм	імперіалізм, кубізм, комунізм, фашизм

Іноді загальноживані лексичні одиниці рідної мови можуть набути статусу термінів. До прикладу декілька економічних термінів власне українського походження: *гроші, викуп, доходи, торгівля, ціна*.

Основоскладання – ще один спосіб термінотворення. Він передбачає поєднання кількох основ слів сполучними звуками (інтерфіксами) *о, є* або без них. Результатом основоскладання є складні слова, або композити, наприклад: *теплосітка, трубопровід, теплопостачання, водовідведення, паропоглинання*.

Також, окрім композиції, терміни можуть утворюватися словоскладанням – цей спосіб полягає у складанні кількох оформлених форм слів, де два чи більше компонента поєднуються без сполучних голосних (*речовина-носій, клапан-відсікач, план-схема* тощо).

У структурі сучасних терміносистем важливе місце належить термінам, що утворюють словосполучення: *автоматична система керування, імпульс напруги, арматура ізолятора, блок живлення* тощо.

У багатьох галузях знань термінологія не може обійтися виключно власними лексичними та словотворчими засобами. Саме тому значна частина термінів української мови є запозиченими, включно з засобами високорозвинених літературних мов. На підставі цього можна зробити висновок, що використання іншомовного лексичного матеріалу є необхідним елементом формування термінології різних галузей знань. Аналіз термінів за походженням дав змогу мовознавцям зробити висновок, що приблизно 40% термінів у різногалузевих мікросистемах – слова, запозичені з інших мов. Власне українська термінологія за часи свого існування збагатилася запозиченнями з різноманітних мов, прикладами яких є латинська, французька, англійська, італійська, німецька, голландська та грецька. З прикладами таких запозичень

пропонуємо ознайомитися в Таблиці 2. Приклади взяті з таких джерел: латинські – [28], французькі – [36], англійські – [34], італійські – [35, С. 117–120], німецькі – [37, с. 72–76], голландські – [32, С. 210–212], грецькі – [28].

Таблиця 2

Запозичені слова в українській мові

Мова запозичення	Приклади
Латинська мова (латинізми)	міністр, агент, вірус, матеріал, тема, геометрія
Французька мова	актор, ампула, акціонер, купюра, дипломат, жалюзі
Англійська мова (англіцизми)	бізнес, імідж, комп'ютер, маркетинг, продюсер, саміт
Італійська мова	колорит, пастозність, ведута, карикатура, мініатюра, мозаїка
Німецька мова	пітет, герцог, абонент, рюкзак, флігель, паштет
Голландська мова	шлюпка, каюта, шкіпер, фарватер, баркас, кіль
Грецька мова (грецизми)	апостол, монастир, ідол, граматика, логіка, лексика

Важливо відмітити, що є два типи запозичень: повне та часткове [11, с. 70]. Під час повного запозичення приймається як внутрішня, так і зовнішня форма терміна, тобто іншомовне слово пристосовується (асимілюється) до фонетичних і морфологічних особливостей мови-реципієнта. Повна асиміляція передбачає повне пристосування іншомовного слова до фонетичних і морфологічних законів, тоді як часткова асиміляція передбачає збереження деяких фонетичних і граматичних особливостей мови-продуцента. Одним зі способів часткового запозичення є калькування, яке може бути повним або частковим. Повна калька передбачає послідовний переклад всіх елементів слова з мови-продуцента, тоді як часткова калька перекладає мовні елементи неповно.

Говорячи про способи термінотворення в англійській мові, лінгвісти виділяють синтаксичний, морфологічний, лексико-семантичний способи, а також запозичення й абрєвіацію [16, с. 44].

Синтаксичний спосіб творення, як пише Лорі Бауер у своїй праці "English Word Formation" [21, С. 1–3], передбачає складання наявних слів для створення нових. Завдяки цьому продуктивному процесу утворюються лексичні одиниці відомі як композити. Композитування (або словоскладення) – це поєднання в одну семантичну одиницю двох або більше слів чи коренів, що творять нове лексичне ціле. В англійській мові є декілька типів композитних сполук, серед яких найбільш розповсюдженими є типи іменник-іменник, прикметник-іменник, дієслово-іменник та прийменник-іменник (див. Рис. 4).

Сполуки іменник–іменник

- *coffee shop* (noun *coffee* + noun *shop*);
- *bookstore* (noun *book* + noun *store*).

Сполуки прикметник–іменник

- *greenhouse* (adjective *green* + noun *house*);
- *blackboard* (adjective *black* + noun *board*).

Сполуки дієслово–іменник

- *swimming pool* (verb *swimming* + noun *pool*);
- *washing machine* (verb *washing* + noun *machine*).

Сполуки прийменник–іменник

- *underground* (preposition *under* + noun *ground*);
- *overpass* (preposition *over* + noun *pass*).

Рис. 4 Приклади композитних сполук в англійській мові

Морфологічний спосіб використовує для створення нових термінів афікси (префікси та суфікси), які додаються до наявних слів [21, С. 13–14]. Афікси можуть змінювати значення слів і навіть створювати абсолютно нові лексичні одиниці (див. Табл. 3).

Таблиця 3

Утворення нових термінів в англійській мові за допомогою префіксів та суфіксів

Префікси	Приклади
un-	happy – unhappy, even – uneven, able – unable, predictable – unpredictable, professional – unprofessional
pre-	view – preview, heat – preheat, historic – prehistoric, arrange – prearrange, conceive – preconceive
re-	visit – revisit, turn – return, evaluate – reevaluate, build – rebuild, organize – reorganize
dis-	agree – disagree, appoint – disappoint, approve – disapprove, believe – disbelieve, comfort – discomfort
mis-	understand – misunderstand, behave – misbehave, lead – mislead, judge – misjudge, interpret – misinterpret
-able	comfort – comfortable, fashion – fashionable, port – portable, love – lovable, read – readable
-ment	develop – development, manage – management, agree – agreement, state – statement, place – placement
-e/-ity	create – creativity, able – ability, response – responsibility, sincere – sincerity, safe – safety
-ness	happy – happiness, kind – kindness, (a)lone – loneliness, clumsy – clumsiness, empty – emptiness
-ful	help – helpful, color – colorful, peace – peaceful, play – playful, meaning – meaningful

У лексико-семантичному способі термінотворення наявні такі процеси, як метафора, метонімія та лексико-семантична зміна [21, с. 22].

1. Метафора надає слову нове значення, яке базується на порівнянні з іншим, зазвичай більш конкретним, поняттям [23, с. 3]. Наприклад, термін *cloud*, окрім позначення природного явища, може також використовуватися для опису місця зберігання персональних даних користувача. Метафоричне значення «хмари» в цьому контексті базується на ідеї про те, що дані зберігаються в абстрактному, нематеріальному місці.

2. Метонімія також передбачає використання слова в новому для нього значенні, але воно базується на зв'язаних поняттях [23, с. 29]. Наприклад, слово

crown може бути використане метонімічно для покликання на монарха або королівську владу в цілому.

3. Лексико-семантична зміна передбачає поступову трансформацію значення слова з плином часу. Наприклад, слово *mouse* спочатку використовувалося тільки для посилання на маленьку тваринку, але тепер також позначає координатний пристрій для управління курсором і віддачі різних команд комп'ютеру.

Ще одним інструментом поповнення англійської термінології є запозичення. Запозичення – це лінгвістичний процес, за яким слова з однієї мови приймаються іншою.

В. Чандра Секхар Рао у своїй праці "The Significance of the Words Borrowed into English Language" слушно зауважує, що практика вживання запозичених слів в англійській мові триває і досі [24, с. 3]. Запозичені лексичні одиниці мають здебільшого французьке або латинське коріння. Діаграма нижче детально ілюструє розподіл запозичень в англійській мові.

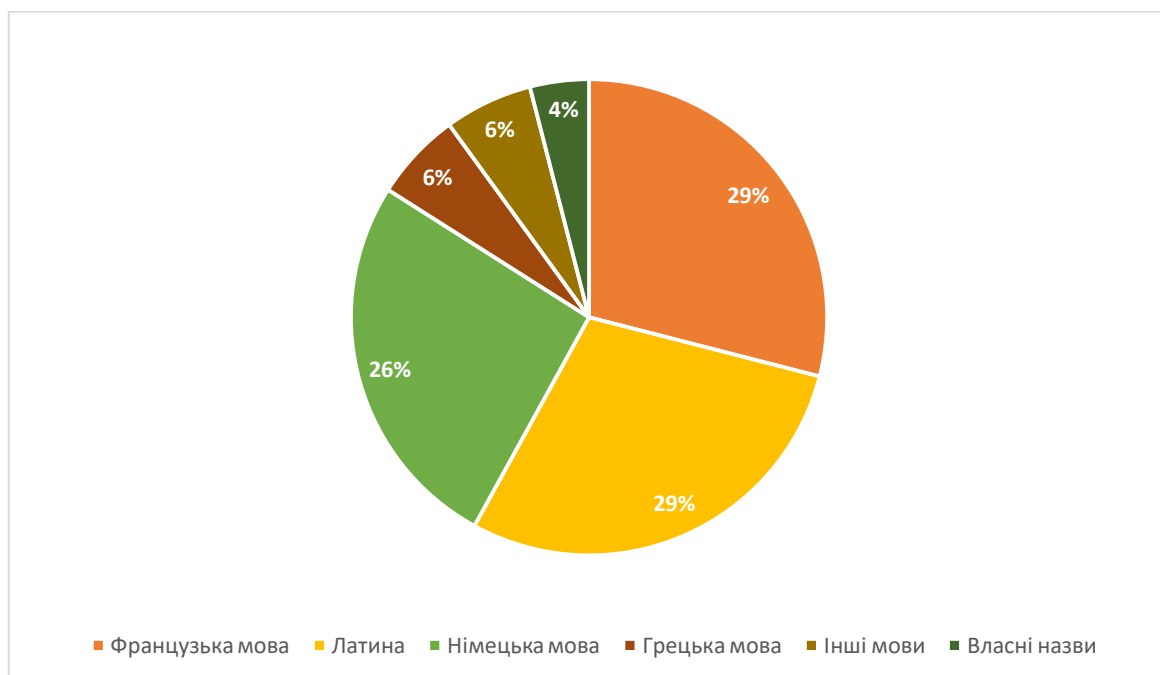

Рис. 5 Діаграма запозичень в англійській мові

Приблизно 29% слів походять із французької мови. Інші 29% мають латинське коріння. Німецькі запозичення становлять 26% англійського лексичного запасу. Також прослідковуються запозичення з грецької мови (6%) й інших мов, таких як італійська, іспанська, індійська, арабська, російська, японська та китайська (6%). Решта слів утворюються від власних назв (4%). У Таблиці 4 наведені приклади лексичних запозичень з перерахованих вище мов.

Таблиця 4

Запозичені слова в англійській мові

Мова запозичення	Приклади
Французька мова	government, religion, creator, justice, mail, painting
Латина	allegory, conspiracy, gesture, minor, temperature, agendum
Німецька мова	kindergarten, iceberg, angst, noodle, hinterland, seminar
Грецька мова	athlete, academy, theory, orchestra, atom, therapy
Італійська мова	pizza, pasta, tempo, finale, piano, balcony
Іспанська мова	banana, barbecue, chocolate, comrade, guitar, mosquito
Індійська мова	typhoon, khaki, jungle, shampoo, pajamas, verandah
Арабська мова	artichoke, arsenal, zenith, gazelle, giraffe, bazaar
Російська мова	mammoth, cosmonaut, icon, samovar
Японська та китайська мови	karaoke, karate, kimono, origami, tsunami, tycoon

Останнім для розгляду способом утворення нових термінів в англійській мові є аббревіація. Аббревіація (або скорочення) – це процес утворення нових слів, який відбувається через скорочення (вирізання) основи слова. У результаті утворюються фактично нові слова з неповною, зменшеною основою (або основами), які в англійській традиції узагальнено називаються «аббревіатурами». Дослідники пропонують розглядати дві групи аббревіацій:

скорочення основи слова (усічення) та аббревіатури (літерні аббревіатури) [, с. 23–33]. Скорочення основи представлені чотирма типами: апокопа, афerezис, синкопа та змішані скорочення.

1) апокопа характеризується «відсіканням» останньої частини слова: *abdominal muscles* → *abs*, *advertisement* → *ad*, *biology* → *bio*, *decaffeinated* → *decaf*, *demonstrated* → *demo*, *limousine* → *limo*;

2) афerezис передбачає скорочення одного або кількох звуків чи складів на початку слова: *alone* → *lone*, *around* → *round*, *because* → *'cause*, *about* → *'bout*, *telephone* → *phone*, *especially* → *specialy*;

3) синкопа відбувається всередині слова чи словосполучення: *business* → *biz*, *Doctor* → *Dr*, *government* → *govt*, *ladyship* → *ladp*, *ministry* → *miny*, *money* → *moу*, *operational* → *opnl*;

4) змішане скорочення основи слова – це комбінація апокопи, афerezиса та синкопи: *avant-garde* → *van*, *detective* → *tec*, *electric train* → *lecky*, *influenza* → *flu*.

Дослідники аббревіатур виділяють п'ять їхніх видів, а саме акроніми, алфавітні аббревіатури, змішані аббревіатури, графічні аббревіатури та латинські аббревіатури [19, с. 34].

1) акроніми складаються із початкових літер або звуків слів твірною словосполучення. Акроніми вимовляються як цілі слова, а не як послідовність назв літер: *National Aeronautics and Space Administration* → *NASA*, *North Atlantic Treaty Organization* – *NATO*, *Federal Bureau of Investigation* → *FBI*, *personal identification number* → *PIN*;

2) алфавітні аббревіатури (також ініціалізми або алфавітизми) – це перші букви слів у скороченому словосполученні. Цей тип аббревіатури включає традиційні скорочення назв країн чи інших власних назв: *the European Union* → *EU*, *the United Kingdom* → *the UK*, *the United States of America* → *the USA*;

3) в змішаних аббревіатурах перша частина – це переважно буква або цифра, а інша – слово: *Electronic mail* → *E-mail*, *Motorway* → *M-way*, *crossing* → *X-ing*, *atomic bomb* → *A-bomb*, *Victory Day* → *V-day*;

4) графічні аббревіатури – це тип скорочень, які вживаються лише у текстах: *Conservative Party* → *Con.*, *Freedom Party* → *Free.*, *Liberal Party* → *Lbl.*, *Unenrolled* → *Unr.*;

5) латинські аббревіатури мають відповідно латинське походження: *id est* → *i.e. (that is)*, *exempli gratia* → *e.g. (for example)*, *et cetera* → *etc. (and so on)*, *ante meridiem* → *a.m. (before midday)*, *post meridiem* → *p.m. (after midday)*, *Magister Artium* → *M.A. (Master of Arts)*, *Philosophiae Doctor* → *Ph.D. (Doctor of Philosophy)*.

1.4. Поняття термінологічної класифікації

Перед тим, як визначитися з поняттям термінологічної класифікації, варто звернутися до тлумачення класифікації як такої. У «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» зазначається, що класифікація – «це 1) дія за знач. класифікувати; 2) система розподілу предметів, явищ, або понять на класи, групи тощо за спільними ознаками, властивостями» [26, с. 544]. Пам'ятаючи про тлумачення терміна, його ознаки та функції в мовній системі, можна стверджувати, що термінологічна класифікація є процесом групування термінів за певними ознаками для створення системи, що допомагає забезпечити наукову точність та однозначність використання термінів у певній галузі знань.

Надалі в цій праці розглядатимуться класифікації термінів за тематичними групами, тож має сенс проаналізувати думки деяких дослідників щодо цього поняття.

Треба зауважити, що сучасне мовознавство нерідко ототожнює терміни «тематична група» й «лексико-семантична група». Згідно зі «Словником лінгвістичних термінів» Д. І. Ганича й І. С. Олійника, семантична група – «це підгрупа слів у межах однієї частини мови, які об'єднані спільністю значень», а тематична група – «це низка слів, які об'єднуються спільністю родових значень,

тобто слова, які називають різновиди одного й того самого ряду предметів: назви птахів, квітів, мінералів» [4, с. 55].

В енциклопедії «Українська мова» йдеться лише про лексико-семантичну групу. Її виводять із лексико-семантичного поля – групи слів зі спільною гіперсемою: «Лексико-семантичні поля розпадаються семантично на ще тісніші об'єднання – лексико-семантичні групи. Так, у темпоральному лексико-семантичному полі можна виділити назви точних (секунда, хвилина, година, доба, тиждень, рік, століття) і неточних (час, пора, епоха, ера і т. ін.) відтінків часу, назви частин доби, пів року, місяців, днів тижня тощо. У межах лексико-семантичних груп виділяють мінімальні семантичні об'єднання, побудовані на відношеннях синонімії, антонімії, конверсії і гіпонімії» [18, с. 283].

Р. Микульчик в своїй статті «Тематична класифікація фізичних термінів-епонімів» згадує, що «об'єднання слів у тематичну групу відбувається на основі подібності чи спільності функцій позначуваних словами предметів і процесів в одній конкретній чи різних мовах. Вивчення таких груп обмежено своєрідною інвентаризацією за тим типом, який спроможний наочніше групувати конкретну терміносистему, не ставлячи за мету розкрити внутрішні семантичні зв'язки слів, особливості смислової структури мови загалом» [12, с. 92].

У цій праці під тематичною групою ми розумітимемо сукупність термінів, об'єднаних однією темою. Під темами розумітимемо розділи авіаційного двигунобудування.

1.5. Види термінологічних класифікацій

Існують різні класифікації, за якими терміни групуються на різних підставах: за змістом, за мовною формою, за функцією, за внутрішньомовними та зовнішньомовними ознаками [17, с. 12]. Ми розглянемо дві найважливіші (див. Рис. 6).

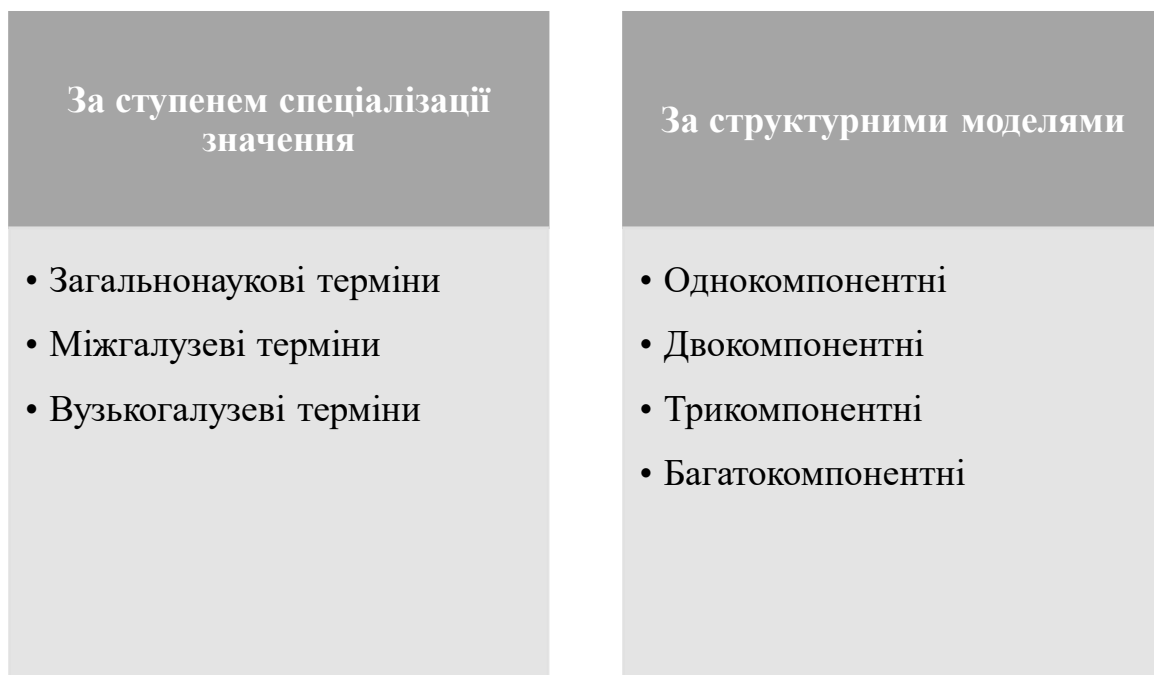

Рис. 6 Термінологічні класифікації

1. Класифікація за ступенем спеціалізації значення. Якщо проаналізувати термінологію, яку фахівці вживають у певних галузях та наукових текстах, усному професійному мовленні та словниках, виявиться, що деякі терміни є унікальними для певних галузей, тоді як інші можуть використовуватися в декількох галузях. Це свідчить про те, що ступінь спеціалізації термінів може бути різним залежно від контексту вживання.

Залежно від ступеня спеціалізації значення, терміни можна поділити на три основні групи:

1) Загальнонаукові терміни, які є досить поширеними і вживаються практично в усіх галузевих термінологіях: *система, синтез, закон, аналіз, функція, категорія, одиниця, варіант, метод, суб'єкт, об'єкт* та ін. Ці терміни мають міжпредметний характер і високий ступінь абстрактності.

2) Міжгалузеві терміни, які найчастіше використовуються в кількох споріднених галузях. Вони позначають поняття суміжних наукових і науково-прикладних дисциплін. Наприклад, економічна наука має термінологію, спільну

з іншими соціальними, природничими науками (*амортизація, екологічні витрати, санація, технополіс, приватна власність*).

3) Вузькоспеціальні терміни, які характерні лише для певної галузі. Для них характерна семантична конкретність та однозначність. До прикладу терміни авіаційної термінології: *закрилок, інтерцептор, оперення, руль висоти, лонжерон, крок гвинта* та ін.

Окрім термінів, фахівці також користуються професіоналізмами та номенклатурними назвами.

Професіоналізми включають слова, що використовуються групами осіб для позначення предметів та понять, пов'язаних з їх професійною діяльністю або родом занять. Наприклад, *кермо* у водіїв часто називається «баранкою», *материнська плата* в сфері комп'ютерних технологій – «мамою», *клавіатура* – «клавою». Прикладами з інших сфер є: *платіжне доручення* – платіжка, *вища математика* – «вишка», *дві академічні години* – «пара», *кок* – «повар», *камбуз* – «кухня», *бак* – «носова частина корабля». Професійна лексика, хоч і позначає спеціальні поняття, знаряддя та продукти праці, має свої окремі особливості. Вона найчастіше функціонує лише в усній мові представників якоїсь професії, не фіксується спеціальними словниками та часто має емоційно-експресивне забарвлення [13, с. 73].

Номенклатура (від лат. *nomenclatura* – перелік, список імен) – це сукупність назв конкретних об'єктів певної галузі науки, техніки, мистецтва, тощо. Номенклатуру становлять іменники та словосполучення, які передають як систему назв об'єктів певної науки, так і сукупність назв одиничних об'єктів (наприклад, у географічній номенклатурі – *Red Sea, river Dnipro*), видові назви (у ботанічній лексиці назви дерев: *oak, birch, conifer tree*) [1, с. 23].

2. Класифікація за структурними моделями. Н. О. Леміш наводить наступні структурні різновиди термінів [10]:

1) однокомпонентні терміни, що складаються з однієї лексеми, як наприклад *літак, валюта, чисельник, підприємництво, бюджет, крило*;

2) двокомпонентні терміни, структура яких позначена двома лексемами: *електрична дуга, руль напрямку, норма вартості, ринкова інфраструктура, цифрова камера, частина мови*;

3) трикомпонентні терміни, які характеризуються наявністю трьох лексем: *міжнародні валютні відносини (стосунки), персона нон грата, верхній кувальний штамп, відцентрова ливарна машина, поверхнева густина заряду, універсальний гайковий ключ*;

4) багатокомпонентні терміни, що складаються з чотирьох та більше слів: *peanut shell precursor* («порошок прекурсор, який був виготовлений із арахісового лущиння»), *high-entropy alloy* («високоентропійний сплав»), *continuous filament winding process* («процес безперервного намотування»), *biomacromolecule-derived 2D bio-nanostructures* (двовимірні біонаноструктури на основі біомакромолекул), *thermal cured aromatic thermoset resin* («термічно отверджена ароматична термореактивна смола»), *flat unidirectional polymer fiber composite test specimen* («пробний зразок плоского односпрямованого полімерного композита, армованого волокном»).

1.6. Термінологія у галузі двигунобудування

Термінологія авіаційного двигунобудування є складною та специфічною, і виникла внаслідок потреби точного та однозначного вираження технічних понять та процесів, пов'язаних із розробленням та експлуатацією авіаційних двигунів.

Одним із найвідоміших дослідників авіаційної термінології, до якої входить вузька галузь двигунобудування, вважається Дейл Крейн. Його довідник "Dictionary of Aeronautical Terms" містить понад 12 000 точних термінів та визначень, специфічних для авіації [22, С. 1–10]. У своїй праці Крейн зібрав терміни зі словників та матеріалів ФАУ США, посібника "Aeronautical Information Manual (AIM)" та глосарію "Pilot/Controller Glossary". У галузі авіації

та космічних технологій, де вживається велика кількість абревіатур та технічної мови, цей комплексний словник є невід'ємною книгою-довідником для будь-якої людини, що займається авіацією та/або космічними організаціями: адміністраторів, пілотів, техніків з обслуговування, операторів дронів, викладачів та студентів коледжів і університетів, контролерів повітряного руху, виробників, інженерів, урядових агентств, авіакомпаній та корпоративних відділів авіаперевезень.

Ще одним великим дослідником авіаційної термінології є вже згадане ФАУ США. У 2019 році воно підготувало і видало словник "Airline Transport Pilot and Type Rating for Airplane. Airman Certification Standards", який містить терміни, пов'язані з пілотуванням літаків та авіаційними двигунами. Цей словник в основному призначений для підготовки майбутніх пілотів [20, с. 2].

Також термінологію двигунобудування можна знайти в довіднику "Aircraft Gas Turbine Engine Technology" авторства Ірвіна Трігера [25, С. 1–5]. Книга надає комплексне та зрозуміле викладення історії, розвитку та застосування газотурбінних двигунів у різних формах (наприклад, у турбореактивних, турбовентиляторних, турбогвинтових та турбовалових приводах). Головна мета книги – надати майбутнім технічним працівникам ФАУ США необхідні знання.

Український мовознавчий фонд теж має словники, що містять двигунобудівну термінологію. Зокрема, це «Англійсько-український словник авіаційних термінів» Руслана Гільченка [29, с. 3]. Словник містить приблизно 24 000 термінів та термінологічних словосполучень фахової мови авіації, а також певну кількість професіоналізмів та жаргонізмів, поширених серед фахівців цивільної та військової авіації. Фактичний матеріал для словника взято з перекладних та іншомовних тлумачних політехнічних словників, збірників термінів ІКАО, словників з авіації, космонавтики, ракетобудування, електротехніки і воєнної справи, та в результаті систематизації досвіду носіїв мови, чия професійна діяльність пов'язана з експлуатацією авіаційної техніки.

Також дослідження наукового підрозділу кафедри прикладної лінгвістики Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківського авіаційного інституту» зробили свій внесок у розвиток вузькогалузевої термінології та перекладу. Одним із результатів дослідження стало укладання друкованого термінологічного словника з авіаційного двигунобудування. Видання рекомендоване для фахівців авіаційної галузі, перекладачів технічної літератури, викладачів англійської мови, читачів текстів з авіаційної тематики англійською мовою, а також носіїв англійської мови, які вивчають українську мову й цікавляться авіаційною галуззю. Словник має на меті допомогти користувачеві в роботі з фаховою літературою в галузі авіації.

Розвиток термінології в галузі авіаційного двигунобудування продовжується і сьогодні. Важливими аспектами розвитку термінології є стандартизація та уніфікація термінів, що допомагає уникнути невірного розуміння технічних процесів та понять, а також сприяє збільшенню ефективності та точності комунікації між фахівцями в будь-якій галузі.

ВИСНОВКИ до РОЗДІЛУ 1

Виклавши теоретичні засади термінів в україно- та англomовному дискурсі та проаналізувавши думки дослідників щодо цих спеціалізованих лексичних одиниць, можна зробити низку висновків.

Було з'ясовано, що термін є складною категорією, яка досі потребує детального вивчення. Історично, він походить від латинського слова "terminus", що означає «кінець, межа, закінчення», а в давньофранцузькій мові "terme" мало значення «слово». Світова лінгвістика досі не надає чіткого та повного тлумачення терміна, оскільки його визначення залежить від специфіки наукової галузі, у якій він вживається. У своїх дослідженнях учені пропонують різні дефініції терміну, але вони всі мають спільну ознаку: термін є спеціальним мовним знаком, який вживається у фаховій мові для позначення певного поняття, процесу, явища, речі або їхніх елементів, і має точне та визначене значення.

Було встановлено, що наукою, яка вивчає терміни, прийнято вважати термінологію. Вона використовується для передавання та поширення знань, оскільки містить точну та концентровану інформацію з певної галузі. Вона допомагає в створенні системи термінів, що обслуговує галузі науки чи техніки, і забезпечує ефективну комунікацію в різних сферах знань.

Говорячи про основні ознаки терміну, дослідники називають такі з них: системність, наявність дефініції, точність, стислість, однозначність, відсутність синонімів, експресивна нейтральність, милозвучність. Мовознавці також зазначають, що багато термінологічних одиниць можуть не мати всіх цих характеристик, і вони є більше бажаними, ніж обов'язковими.

У дослідженні були проаналізовані способи творення термінів. Українські мовознавці говорять про те, що нові слова виникають у нашій мові завдяки використанню власне українських мовних ресурсів (надання наявним словам нових значень, творення похідних слів, складання основ і творення словосполучень), запозиченню з інших мов та створенню штучних слів (хоча цей

спосіб поки що сповна не використовується через свою непопулярність). Англійські лінгвісти виділяють синтаксичний, морфологічний, лексико-семантичний способи, а також запозичення й аббревіацію.

Також нами було встановлено поняття термінологічної класифікації. Це є процес групування термінів за певними ознаками задля створення системи, що допомагає забезпечити наукову точність та однозначність використання термінів у певній галузі знань. У цій праці розглядалися класифікації за ступенем спеціалізації значення та за структурними моделями.

Авіаційне двигунобудування є складною та специфічною галуззю, що вимагає точного та однозначного вираження технічних понять та процесів. Для цього складаються різноманітні словники та довідники, такі як "Dictionary of Aeronautical Terms" Дейла Крейна, словник ФАУ США та «Англійсько-український словник авіаційних термінів» Руслана Гільченка. Зважаючи на те, що розвиток термінології продовжується, важливими аспектами в цьому процесі є стандартизація та уніфікація термінів для підвищення ефективності та точності комунікації між фахівцями в галузі.

РОЗДІЛ 2. Дослідження англійської та української термінології двигунобудування за темами

2.1. Формування корпусу вибірки для створення тематичних груп термінів

Для проведення нашого дослідження англійської та української термінології у галузі двигунобудування та складання тематичної класифікації було відібрано 1917 термінів, узятих з технічних словників, посібників і мануалів для технічних спеціалістів, які сформували 21 тематичну групу.

Користуючись методами узагальнення та суцільної вибірки, з «Тематичного словника авіаційної термінології» О. М. Акмалдінової було відібрано 525 англійських термінів з українськими відповідниками з розділу Engine Design [29, с. 40–70]. З «Російсько-українського словника авіаційних термінів» Н. М. Кириченка було відібрано 415 українських термінів з тематичних сторінок, присвячених деталям конструкції двигуна [27]. Їх англійські відповідники були надані за допомогою електронних словників Multitran та Academic Dictionary. З «Англійсько-українського словника авіаційних термінів» Р. О. Гільченка був відібраний 141 англійський термін разом з українськими відповідниками з тематичних сторінок, присвячених деталям конструкції двигуна [25]. З технічного мануала "Aero Engines" А. Сінгха було відібрано 836 англомовних термінів з таких тематичних розділів: Principles of Operation, Engine Layout, Engine Cycle, Engine Efficiency, Engine Cooling, Fuel Used in Piston Engines, Engine Components, Power Calculation and Measurement, Torque Meters, Principle of Jet Propulsion, Methods of Jet Propulsion, Types of Jet Engines (Gas Turbine), Variations in Gas Turbine Designs, Major Components of Gas Turbine Engines, Compressors, The Diffuser and Air Adaptor, Combustion Chamber, The Exhaust Cone, The Thrust Reverser, Accessories Section, After Burning, Material for Gas Turbine, Engine Thrust on The Test Bench, Engine Thrust in Flight, Effect of Forward Speed, Propulsive Efficiency, Fuel Consumption and Power-to-Weight

Relationship, Liquid-Propellant Rocket Engine & Solid-Propellant Rocket Engine, Methods Of Starting, Ignition of The Jet Engines, High Energy Ignition Unit, Igniter Plug, Ignition Lead, Sequence of Starting of a Gas Turbine Engine, Types of Starting Systems, Inertia Starters, Ignition System for Piston Engines, High-Tension Ignition System, Types of Magneto, Ignition Boosters, The Induction Vibrator, Low-Tension Ignition, Lubrication System: Gas Turbine Engine, Lubrication Systems, Total Loss (Expendable) System, Typical Lubrication System of a Turbo Fan Engine: P&W Jt 8d Engine, Typical Lubrication System of a Turbo Propeller Engine, Lubrication Oils, Classification of Lubricants, Components and Characteristics of Lubricating Systems, Splash Lubrication and Combination System, Ventilation and Cooling System, Air-Cooling of Turbine Engines, Piston Engine Carburation System, Float-Chamber Carburettors, Injection Carburettors, Direct Fuel Injection, Engine Icing, Air Filters, Priming System, Piston Engine Superchargers, Centrifugal Impellers, Fuel System Turbine Engines, Fuel Control Systems, Fuel Pump, Fuel Pump Control Systems, Burners, Additional Controls, Construction and Operation of Propellers, Types of Propellers, Fine Pitch Stops, Feathering, Anti Icing of Gas Turbine Engine [34]. Українські відповідники були надані за допомогою електронних словників Multitran та Academic Dictionary.

Метою дослідження було створення вузькогалузевої тематичної класифікації термінів двигунобудування. У результаті дослідження було сформовано 21 тематичну групу: двигуни, компресори, вальниці (підшипники), лопаті і лопатки, камери, циліндри, амортизатори і демпфери, дифузори, імпелери і крильчатки, обтічники, сопла і форсунки, гвинти, реверсивні пристрої, вали, стартери, нагнітачі, штовхачі, турбіни, клапани, додаткові комплекти, блоки, вузли і агрегати, а також допоміжні системи. Ці групи увійшли до єдиної тематичної класифікації, яка подана у Додатках (див. Додаток 1).

2.2. Тематична група: двигуни

В дану тематичну групу увійшли 430 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом та розглядає два гніздових слова: *engine* та *motor*, адже ці два терміна в українській мові мають один єдиний відповідник – *двигун*.

Таблиця 5

Типи двигунів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	accelerating engine	розгінний двигун, прискорювач
2	actual engine	реальний двигун
3	aero engine (aircraft engine)	авіаційний двигун
4	afterburning engine	двигун з допалюванням
5	afterburning turbojet engine	турбореактивний двигун з форсажною камерою згоряння
6	air-breathing engine	повітряно-реактивний двигун
7	air-breathing jet engine	повітряно-реактивний ракетний двигун
8	air-cooled engine	двигун повітряного охолодження
9	air-feed jet engine	повітряно-реактивний двигун
10	altitude engine	висотний двигун
11	apogee engine	двигун, який вмикається в апогеї
12	approach-correcting engine	коригувальний двигун системи причалювання
13	arc jet engine	електро-дуговий ракетний двигун
14	arc-heating jet engine	електродуговий реактивний двигун
15	ascent engine	двигун злітного ступеню
16	assisted takeoff engine	стартовий двигун
17	asynchronous engine	асинхронний двигун
18	atmospheric jet engine	повітряно-реактивний двигун
19	autonomous engine	автономний двигун
20	autorotative engine	авторотаційний двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
21	auxiliary engine	допоміжний двигун
22	auxiliary gas turbine engine	допоміжний газотурбінний двигун
23	axial engine	осьовий двигун
24	axial compressor gas turbine engine	газотурбінний двигун з осьовим компресором
25	axial compressor turbojet engine	турбореактивний двигун з осьовим компресором
26	axial-flow engine	осьовий потік двигуна
27	axial-flow gas turbine engine	газотурбінний двигун із осьовим компресором
28	backup engine	запасний двигун
29	bare engine	двигун без допоміжних агрегатів
30	baseline engine	базова модель двигуна, основний двигун
31	bipropellant engine	рідинний реактивний двигун на двокомпонентному паливі
32	bipropellant rocket engine	двокомпонентний двигун
33	bismuth ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун на вісмуті
34	boost engine	форсажний двигун
35	boost rocket engine	прискорювальний ракетний двигун
36	booster engine	двигун ракети-носія
37	booster motor	стартовий двигун, прискорювач
38	buried engine	заглиблений двигун
39	bypass gas turbine engine	двоконтурний газотурбінний двигун
40	bypass turbojet engine	турбореактивний двоконтурний двигун
41	carbureted engine	карбюраторний двигун
42	center engine	середній двигун (відносно осі ПС)
43	center-mounted engine	центральний двигун
44	centrifugal flow turbojet engine	турбореактивний двигун з центробіжним потоком
45	citation engine	довідний двигун
46	closed-cycle engine	двигун із замкненим (із замкнутим) циклом
47	cold-reaction engine	каталізаторний РРД
48	cooled off engine	охолоджений двигун
49	combined engine	комбінований двигун
50	compound engine	двигун із турбокомпресором

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
51	compressorless air-breathing jet engine	безкомпресорний повітряно-реактивний двигун
52	control engine	керувальний двигун
53	control rocket motor	рульовий ракетний двигун
54	controllable thrust rocket motor	ракетний двигун змінюваної тяги
55	correction engine	корекційний двигун
56	critical engine	критичний двигун
57	cruise gas turbine engine	маршовий газотурбінний двигун
58	cruising engine	маршовий двигун
59	cryogenic rocket engine	кріогенний ракетний двигун
60	dead engine	двигун, що вийшов з ладу (відмовив)
61	definitive engine	остаточний варіант двигуна
62	derated engine	двигун зі зниженою тягою
63	descent engine	двигун посадкового ступеня (КА, що спускається)
64	diesel engine	дизельний двигун
65	direct drive engine	безредукторний двигун
66	direct drive turboprop engine	безредукторний турбовальний двигун
67	direct-flow air-ozone jet engine	прямотечійний повітряно-озоновий реактивний двигун
68	direct-flow air-reactive jet engine	прямотечійний повітряно-реактивний двигун
69	direct injection engine	двигун з безпосереднім упорскуванням (уприскуванням)
70	docking engine	двигун системи стикування
71	double-flow engine	двоконтурний турбореактивний двигун
72	double-row radial engine	дворядний зіркоподібний (зірчастий) двигун
73	dual-flow turbojet engine	двоконтурний турбореактивний двигун
74	dual-fuel engine	двигун подвійного живлення
75	dual-purpose engine	двигун подвійного призначення
76	dual-purpose jet engine	реактивний двигун подвійного призначення
77	dual-purpose turbojet engine	турбореактивний двигун подвійного призначення

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
78	duct burning bypass engine	двоконтурний турбореактивний двигун із допалюванням палива у другому контурі
79	ducted-fan engine	двоконтурний турбовентиляторний двигун
80	electric motor	електричний двигун
81	electric arcjet engine	електродуговий ракетний двигун
82	electro-reactive engine	електро-реактивний двигун
83	electron-bombardment engine	(електростатичний) ракетний двигун з електронним бомбардуванням
84	engine approved for flight operation	двигун, дозволений до літної (до льотної) експлуатації
85	engine compartment	відсік двигуна
86	engine designation	позначення (марка) двигуна
87	engine for airline companies	двигун для авіатранспортних компаній
88	engine for civil aviation	двигун для цивільної авіації
89	engine for providing rotation	двигун для обертання
90	engine for test stands	двигун для стендових випробувань
91	engine for transport aircraft	двигун для транспортних літаків
92	engine off	вимкнутий (вимкнений) двигун
93	engine on	двигун, що працює
94	engine operating at a low power setting	двигун, що працює в (на) режимі малого газу
95	engine operating intermittently	двигун, що працює з перебоями (з перервами)
96	engine out	двигун, що відмовив
97	engine running on hydrogen	двигун, що працює на водні
98	engine running on hydrogen fuel	двигун, що працює на водневому паливі
99	engine running on kerosene	двигун, що працює на гасі
100	engine running smoothly	двигун, що працює рівномірно
101	engine that caught fire	двигун, що загорівся
102	engine undergoing flight testing	двигун, що проходить літні (льотні) випробування
103	engine with adjustable thrust	двигун із регульованою тягою
104	engine with afterburner chamber	двигун із форсажною камерою
105	engine with block cylinder arrangement	двигун із блоковим розміщенням циліндрів

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
106	engine with centrifugal compressor	двигун із відцентровим компресором
107	engine with controlled ignition	двигун із керованим запалюванням
108	engine with deflected nozzle	двигун із відігнутих соплом
109	engine with dry sump	двигун із сухим картером
110	engine with electric ignition	двигун із електричним запалюванням
111	engine with film cooling	двигун із плівковим охолодженням
112	engine with fixed RPM	двигун із сталим числом обертів
113	engine with front intake	двигун із переднім впуском
114	engine with gearbox	двигун із редуктором
115	engine with high acceptance time	двигун із великим часом прийнятності
116	engine with high bypass ratio	двигун із високим ступенем двоконтурності
117	engine with high thrust	двигун з великою тягою
118	engine with high-pressure ratio	двигун із високим ступенем підвищення тиску
119	engine with high reliability	двигун із високим ступенем надійності
120	engine with high resource capacity	двигун з великими ресурсом
121	engine with horizontal cylinder arrangement	двигун із горизонтальним розміщенням циліндрів
122	engine with long service life	двигун із великим строком служби
123	engine with low resource capacity	двигун із малим ресурсом
124	engine with opposed cylinders	двигун із протилежними циліндрами
125	engine with opposed-piston configuration	двигун із протилежним розміщенням поршнів у циліндрах
126	engine with radially-arranged cylinders	двигун із радіально розміщеними циліндрами
127	engine with regenerative cooling	двигун із регенеративним охолодженням
128	engine with short service life	двигун із малим строком служби
129	engine with supercharger	двигун із нагнітачем
130	engine with swiveling nozzles	двигун із поворотними соплами
131	engine with thrust vectoring	двигун із похилим соплом
132	engine with thrust vector control	двигун із поворотом вектора тяги
133	engine with tracking system	двигун із слідкувальною системою
134	engine with turbocharge	двигун із наддуванням
135	engine with turbocharger	двигун із турбокомпресором

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
136	engine with variable-pitch propeller	двигун із зафлюгерованим повітряним гвинтом
137	engine with variable speed control	двигун із регульованою швидкістю обертання
138	engine with vertical cylinder arrangement	двигун із вертикальним розміщенням циліндрів
139	engine with water cooling	двигун із водяним охолодженням
140	engine with water injection	двигун із уприскуванням (з уприскуванням) води
141	erosion engine	ерозійний (магнітоплазодинамічний) ракетний двигун
142	evaporative cooled engine	двигун із випарним охолодженням
143	experimental engine	дослідний двигун
144	experimental batch engine	двигун дослідної партії
145	external engine	зовнішній двигун
146	external combustion engine	двигун із зовнішнім згорянням (згоранням)
147	fan engine	турбовентиляторний двигун
148	fan-assisted afterburning turbofan engine	турбовентиляторний двигун із допалюванням палива у вентиляторному контурі
149	fan-type engine	турбовентиляторний двигун
150	feathering motor	флюгер-насос
151	finned engine	оребрений двигун
152	flap-drive engine	двигун випускання (випуску) закрилків
153	flight-worthy engine	двигун, придатний до польоту
154	fluorine-hydrogen engine	фтористо-водневий РРД
155	forced-induction engine	форсований двигун
156	four-cylinder engine	чотирикамерний двигун
157	four-row engine	чотирирядний двигун
158	four-stroke engine	чотиритактний двигун
159	free-piston engine	вільнопоршневий двигун
160	free-turbine engine	двигун із вільною турбіною
161	free turbine turbo-prop engine	турбовальний двигун з вільною турбіною
162	fuel-efficient engine	двигун з високою паливною чи тяговою ефективністю

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
163	fuel-injected gasoline engine	безкарбюраторний бензиновий двигун
164	full-scale engine	повнорозмірний двигун
165	fuselage-mounted engine	двигун у фюзеляжі
166	gas engine	газовий двигун
167	gas discharge ionizator electrostatic engine	електростатичний РД з газорозрядним іонізатором
168	gas turbine engine	газотурбінний двигун
169	gas turbine jet engine	реактивний газотурбінний двигун
170	gasoline engine	бензиновий двигун
171	gyroscope motor	двигун гіроскопа
172	heat engine	тепловий двигун
173	helicopter engine	вертолітний двигун
174	heavy fuel aviation engine	авіаційний двигун важкого палива
175	heavily-throttled engine	глибоко задросельований двигун
176	high-altitude engine	висотний двигун
177	high-bypass ratio engine	двигун із високим ступенем двоконтурності
178	high-bypass turbofan engine	підйомно-маршовий турбовентиляторний двигун
179	high-compression ratio engine	двигун із високим ступенем стиснення
180	high-efficiency engine	високоекономічний двигун
181	high-I engine	(ракетний) двигун з високим питомим імпульсом
182	high-power engine	двигун підвищеної потужності
183	high-speed engine	багатошвидкісний двигун
184	high-speed asynchronous rotary engine	обертвий багатошвидкісний асинхронний двигун
185	high-speed engine	високошвидкісний двигун
186	horizontal correction engine	двигун горизонтальної корекції
187	horizontally-installed engine	горизонтально встановлений двигун
188	horizontally-mounted engine	горизонтально розміщений двигун
189	horizontally-opposed engine	двигун горизонтального типу
190	horizontally-opposed four-cylinder engine	чотирициліндровий двигун горизонтального типу
191	hybrid engine	гібридний двигун
192	hybrid air-breathing engine	комбінований ПРД
193	hybrid propellant engine	двигун на твердо-рідкому паливі
194	hybrid rocket engine	комбінований ракетний двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
195	hydraulic engine	гідравлічний двигун
196	hydro-reactive engine	гідрореактивний двигун
197	hypersonic ramjet engine	гіперзвуковий прямотечійний повітряно-реактивний двигун
198	hypersonic engine	гіперзвуковий двигун
199	hysteresis motor	гістерезисний двигун
200	idling engine	двигун на режимі малого газу, двигун на холостому ході
201	impact-volume ionization ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун з об'ємною ударною іонізацією
202	inboard engine	двигун, установлений у фюзеляжі
203	in-line engine	рядний двигун
204	internal combustion engine	двигун внутрішнього згорання
205	internal engine	внутрішній двигун
206	inverted engine	перевернутий (перевернений) двигун
207	inverted inline engine	перевернутий (перевернений) рядний двигун
208	inverted V-type engine	перевернутий (перевернений) V-подібний двигун
209	in-wing mounted engine	двигун, розміщений в крилі
210	ion engine	іонний двигун
211	ion rocket jet engine	іонний реактивний двигун
212	ionic engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун
213	isotope rocket engine	ізотопний ракетний двигун
214	jet engine	реактивний двигун
215	jet engine with thrust reverser	реактивний двигун з пристроєм для реверса тяги
216	jet propulsion engine	реактивний двигун
217	large-scale engine	великогабаритний двигун
218	laser airjet engine	лазерний ракетний двигун
219	laser-driven rocket engine	лазерний ракетний двигун
220	laser-heated rocket engine	лазерний ракетний двигун
221	laser jet engine	лазерний реактивний двигун
222	laser-propulsion rocket engine	лазерний ракетний двигун
223	lateral engine	бічний (боковий) двигун
224	launching rocket engine	стартовий ракетний двигун
225	left engine	лівий двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
226	left-hand rotation engine	двигун лівого обертання
227	lift engine	двигун піднімання (підіймання)
228	lift fan engine	ГТД з підйомним вентилятором, підйомно-вентиляторний двигун
229	lift jet engine	підйомний РД (для вертикального зльоту)
230	light-bulb engine	газофазний ядерний ракетний двигун із замкненим циклом
231	lightweight engine	двигун полегшеного типу
232	liquid-air cycle engine	(ракетно-турбінний) двигун зі зрідженням атмосферного повітря
233	liquid-cooled engine	двигун водяного охолодження
234	liquid-fuel rocket engine	рідинний реактивний двигун
235	liquid-propellant rocket engine	рідинний ракетний двигун
236	long-haul turbofan engine	тривальний турбовентиляторний двигун
237	long-life engine	двигун із великим ресурсом
238	long-range motor	довгохідний двигун
239	longer-lived engine	двигун із великим ресурсом
240	low-altitude engine	невисотний двигун
241	low-bypass ratio engine	двигун з малим ступенем двоконтурності
242	low-I engine	(ракетний) двигун з невеликим питомим імпульсом
243	low-life engine	малоресурсний двигун
244	low-noise engine	малошумний двигун
245	low-power engine	двигун зменшеної потужності
246	low-pressure ratio engine	двигун із малим ступенем підвищення тиску
247	low-thrust engine	двигун із малою тягою
248	low-thrust rocket engine	ракетний двигун малої тяги
249	LOX/HC engine	киснево-вуглеводневий РРД
250	LOX/LH engine	киснево-водневий РРД
251	magnetic correction engine	двигун магнітної корекції
252	magnetically-induced engine	двигун із магнітною індукцією
253	main propulsion engine	основний маршовий (тяговий) двигун
254	maneuvering engine	двигун системи маневрування
255	medium-sized engine	середній двигун
256	mid-flight engine	маршовий двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
257	mixed-excitation engine	двигун мішаного збудження
258	mixed-flow turbojet engine	турбореактивний двигун без змішування потоків внутрішнього й зовнішнього контурів
259	model diesel engine	мікродвигун з займанням від стиснення, призначений для авіамоделей
260	modified engine	модифікований двигун
261	modular engine	модульний двигун
262	monopropellant rocket engine	однокомпонентний ракетний двигун
263	multi-cylinder engine	багатоциліндровий двигун
264	multi-fuel engine	всеїдний двигун
265	multi-row engine	багаторядний двигун
266	multi-row radial engine	багаторядний зіркоподібний двигун
267	multi-valve engine	багатовальний двигун
268	nacelle-mounted engine	двигун, установлений у мотогондолі
269	near-supersonic engine	близькозвуковий двигун
270	non-afterburning engine	безфорсажний двигун
271	non-afterburning turbojet engine	турбореактивний двигун без форсажу
272	non-operational engine	непрацюючий двигун
273	non-pressurized engine	двигун без наддування
274	non-regenerative heat engine	двигун без регенерації тепла
275	non-supercharged engine (N/A engine)	двигун без нагнітача
276	nuclear engine	атомний двигун
277	nuclear direct-flow air-breathing engine	ядерний прямотечійний повітряно-реактивний двигун
278	oil engine	дизельний двигун
279	OMS engine	двигун системи орбітального маневрування
280	on-wing mounted engine	двигун, установлений на крилі
281	one-shaft engine	одновальний двигун
282	one-spool engine	одновальний двигун
283	operational engine	справний двигун
284	outboard engine	двигун, установлений поза фюзеляжем
285	overhead camshaft engine	двигун з розподільним валом, що розташований зверху
286	overheated engine	перегрітий двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
287	paired engines	спарені двигуни
288	photon engine	фотонний двигун
289	piston engine	поршневий двигун
290	pitch control jet engine	двигун реактивної системи керування (управління) за тангажем
291	plasma engine	плазмовий двигун
292	plasma rocket engine	плазмовий (електромагнітний) ракетний двигун
293	plasma jet rocket engine	плазмовий (електромагнітний) ракетний двигун
294	pneumatic engine	пневматичний двигун
295	podded engine	двигун у гондолі
296	port-outer engine	лівий крайній двигун
297	port-side engine	лівий зовнішній двигун
298	potassium ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун на калії
299	power-recovery turbine engine	двигун силового розвантаження
300	powerful engine	потужний двигун
301	precombustion chamber engine	передкамерний (форкамерний) двигун
302	preserved engine	законсервований двигун
303	production engine	серійний двигун
304	propfan engine	гвинто-вентиляторний двигун
305	pulsating engine	пульсуваний двигун
306	pulsating jet (pulsejet) engine	пульсуючий повітряно-реактивний двигун
307	pulse engine	імпульсний двигун
308	pulse jet engine	імпульсний реактивний двигун
309	pylon-mounted engine	двигун у [підвішеній на пілоні] гондолі
310	quantum engine	квантовий двигун
311	quiet engine	малозумний двигун
312	radial engine	зіркоподібний двигун
313	radiation-heated rocket engine	сонячний / геліотермічний ракетний двигун
314	radio-frequency ion engine	іонний (електростатичний) двигун із високочастотною іонізацією
315	ram air-breathing jet engine	прямострумний повітряно-реактивний двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
316	ram jet engine	прямострумний повітряно-реактивний двигун
317	RCS engine	двигун РСУ
318	reaction engine	реактивний двигун
319	reciprocating engine	поршневий двигун
320	reciprocating motor	поршневий двигун
321	recombination engine	рекомбінаційний двигун
322	rectenna-powered ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун з живленням від антени-випрямляча
323	regenerative-heat gas turbine engine	двигун з регенерацією тепла, газотурбінний
324	remanufactured engine	двигун заводського перебирання
325	reverse-thrust engine	реверсивний двигун
326	right engine	правий двигун
327	right-hand rotation engine	двигун правого обертання
328	rocket engine	ракетний двигун
329	rocket gas turbine engine	ракетний газотурбінний двигун
330	rocket motor	ракетний двигун
331	roll control jet engine	двигун реактивної системи керування (управління) за рисканням (за никанням)
332	rotary engine	коловоротний двигун
333	rotating engine	поворотний двигун
334	rough engine	розрегульований двигун
335	rubidium ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун на рубідієві
336	seized engine	заклинений двигун
337	self-aspirating engine	двигун без наддування
338	servo piston engine	серводвигун
339	seven-cylinder radial engine	семициліндровий радіальний двигун
340	shaft-turbine engine	турбовальний двигун
341	shielded engine	екранований двигун
342	short-stroke engine	короткохідний двигун
343	side engine	бічний двигун
344	single-spool axial flow turbojet engine	одноступінчастий турбореактивний двигун з осьовим потоком
345	single-rotor engine	однокаскадний двигун
346	single-row engine	однорядний двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
347	single-row radial engine	радіальний двигун з одним рядом циліндрів
348	single-shaft gas turbine engine	одновальний газотурбінний двигун
349	six-cylinder engine	шестициліндровий двигун
350	sleeve-valve engine	двигун з втулковим клапаном
351	solar gas engine	сонячний / геліотермічний газовий двигун
352	solar photon rocket engine	геліофотонний ракетний двигун
353	solar-powered engine	сонячний [геліотермічний] двигун
354	solid-fuel engine	двигун на твердому паливі
355	solid-fuel rocket engine	твердопаливний ракетний двигун
356	solid propellant rocket engine	ракетний двигун твердого палива
357	solid rocket motor	пороховий ракетний двигун
358	spare engine	замінний двигун
359	spark-ignition engine	двигун без керованого запалення
360	starboard engine	правий (зовнішній) двигун
361	starter engine	пусковий двигун
362	starting engine	пусковий (стартерний) двигун
363	stationary engine	стаціонарний двигун
364	steerable rocket motor	поворотний ракетний двигун
365	steering engine	кермовий (рульовий) двигун
366	stepper motor	кроковий двигун
367	stopped engine	зупинений двигун
368	subsonic engine	дозвуковий двигун
369	supercharged engine	двигун з наддувом
370	supersonic engine	надзвуковий двигун
371	surface ionization engine	електростатичний ракетний двигун з поверхневою іонізацією
372	sustainer rocket engine	маршовий ракетний двигун
373	tail-mounted engine	хвостовий двигун
374	take-off booster engine	двигун пришвидшувача (прискорювача) злітання (зльоту, злету)
375	tested engine	випробовуваний двигун
376	thermal engine	тепловий двигун
377	thermal arc engine	електротермічний дуговий ракетний двигун
378	thermal jet engine	тепловий реактивний двигун
379	three-flow turbojet engine	триконтурний турбореактивний двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
380	three-rotor turbofan engine	тривальний турбовентиляторний двигун
381	three-spool engine	трикаскадний двигун
382	three-spool turbofan engine	трикаскадний турбовентиляторний двигун
383	throttled engine	дросельований двигун
384	torque engine	моментний двигун
385	torque-controlled engine	моментний двигун
386	tracking-drive engine	двигун слідкувального привода
387	traction engine	тяговий двигун
388	traveling-wave plasma engine	плазмовий (електромагнітний) ракетний двигун з біжучою хвилею
389	triple-spool jet engine	тривальний реактивний двигун
390	tripropellant engine	ракетний двигун на трикомпонентному паливі; РРД на двох видах палива й окислювачі; киснево-воднево-вуглеводневий РРД
391	turbofan engine	турбовентиляторний двигун
392	turbofan engine with thrust augmentation	турбовентиляторний двигун з форсуванням тяги
393	turbofan gas turbine engine	турбовентиляторний газотурбінний двигун
394	turbojet engine	турбореактивний двигун
395	turbojet engine with afterburner in the second stage	турбореактивний двигун з форсажем у другому контурі
396	turbojet engine with centrifugal compressor	турбореактивний двигун з відцентровим компресором
397	turbojet engine with thrust augmentation	турбореактивний двигун з форсуванням тяги
398	turbopiston engine	турбопоршневий двигун
399	turboprop engine	турбогвинтовий двигун
400	turboprop jet engine	турбогвинтовий реактивний двигун
401	turbopropeller engine	турбогвинтовий двигун
402	turborocket engine	турборакетний двигун
403	turboshaft engine	турбовальний двигун
404	twin engines	здвоєні двигуни
405	twin-rotor turbojet engine	двороторний турбореактивний двигун
406	twin-row engine	дворядний двигун

Продовження Таблиці 5

№	Англійський термін	Український відповідник
407	twin-row radial engine	дворядний радіальний двигун
408	twin-spool engine	двоконтурний двигун
409	twin-spool turbofan engine	двоконтурний турбовентиляторний двигун
410	twin-spool turbojet engine	двоконтурний турбореактивний двигун
411	two-rotor engine	двороторний двигун
412	two-shaft turbine engine	двобальний ГТД
413	two-spool turbojet engine	двокаскадний турбореактивний двигун
414	uncompressed engine	безкомпресорний двигун
415	underwing engine	двигун, установлений під крилом
416	unvalved engine	безклапанний двигун
417	uprated engine	форсований двигун
418	upright V-type engine	вертикальний двигун типу V
419	V-shaped engine	V-подібний двигун
420	variable cycle engine	двигун змінюваного циклу
421	vertically-mounted engine	вертикально встановлений двигун
422	volume-collision ionization engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун з об'ємною ударною іонізацією
423	Wankel engine	роторно-поршневий двигун (двигун Ванкеля)
424	warmed-up engine	прогрітий двигун
425	water-cooled engine	двигун водного охолодження
426	waterjet engine	водOMETний двигун
427	winding engine	лебідка, корба
428	wing engine	криловий двигун
429	wing-mounted engine	двигун у крилі
430	worn-out engine	відпрацьований двигун

2.3. Тематична група: компресори

В дану тематичну групу увійшли 76 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та 3 технічного мануалу А. Сінгха.

Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *compressor*, яке має один український відповідник – *компресор*.

Таблиця 6

Типи компресорів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	air compressor	повітряний компресор
2	airfield compressor	аеродромний (летовищний) компресор
3	aviation compressor	авіаційний компресор
4	auxiliary compressor	допоміжний компресор
5	axial compressor	осьовий компресор
6	axial compressor designed according to the theory of free vortex	осьовий компресор, розрахований за теорією вільного вихору
7	axial compressor with air bypass to the atmosphere	осьовий компресор з перепуском повітря в атмосферу
8	axial-flow compressor	осьовий компресор
9	axisymmetric centrifugal compressor	вісевідцентровий компресор
10	blade compressor	лопатний компресор
11	blowdown compressor	продувальний компресор
12	booster compressor	підтискувальний компресор
13	built-in compressor	убудований (умонтований) компресор
14	centrifugal compressor	відцентровий компресор
15	centrifugal compressor stall	зупинка відцентрового компресора
16	centrifugal compressor with spiral blades	відцентровий компресор зі спіральними лопатками
17	centrifugal-axial compressor	відцентрово-осьовий компресор
18	centrifugal-flow compressor	відцентровий компресор з потоком
19	combination compressor	комбінований компресор
20	combined compressor	комбінований компресор
21	compressor	компресор
22	compressor rotor	ротор компресора
23	compressor stall	зупинка компресора
24	compressor with adjustable guide vanes	компресор з регульованим спрямовувальним апаратом
25	compressor with double-sided inlet	компресор з двобічним (двостороннім) входом
26	compressor with mechanical compression	компресор з механічним стисненням

Продовження Таблиці 6

№	Англійський термін	Український відповідник
27	compressor with single-sided inlet	компресор з однобічним (одностороннім) входом
28	displacement compressor	об'ємний компресор
29	double-cylinder compressor	двовальний компресор
30	double-entry compressor	компресор з двостороннім входом
31	double-sided compressor	компресор з двосторонньою крильчаткою
32	double-spool compressor	двокаскадний компресор
33	dual-rotor compressor	двороторний компресор
34	engine compressor	компресор двигуна
35	external compressor	зовнішній компресор
36	five-stage compressor	п'ятиступінчастий компресор
37	gas turbine compressor	газотурбінний компресор
38	high-head compressor	високонапірний компресор
39	high-pressure compressor	компресор високого тиску
40	internal-circuit compressor	компресор внутрішнього контуру
41	low-head compressor	низьконапірний компресор
42	low-pressure compressor	компресор низького тиску
43	low-pressure air compressor	повітряний компресор низького тиску
44	low-pressure compressor without flow distortion at the inlet	компресор низького тиску без закручення потоку на вході
45	L.P. compressor	низькотисковий компресор
46	mechanical compressor	механічний компресор
47	mixed-flow compressor	діагональний компресор
48	multistage compressor	багатоступінчастий компресор
49	nine-stage compressor	дев'ятиступеневий компресор
50	radial compressor	радіальний компресор
51	radial-flow compressor	відцентровий компресор з потоком
52	reciprocating compressor	поршневий компресор
53	refrigeration system compressor	компресор холодильної установки
54	rotary compressor	ротаційний компресор
55	rotary air compressor	ротаційний повітряний компресор
56	rotary-screw compressor	гвинтовий компресор
57	single-entry compressor	компресор з одностороннім входом
58	single-rotor compressor	однороторний компресор
59	single-shaft compressor	одновальний компресор
60	single-sided compressor	компресор з односторонньою крильчаткою
61	single-spool compressor	однокаскадний компресор

Продовження Таблиці 6

№	Англійський термін	Український відповідник
62	single-stage compressor	однокаскадний компресор
63	six-stage compressor	шестиступінчастий компресор
64	starting compressor	пусковий компресор
65	subsonic compressor	дозвуковий компресор
66	suction system compressor	компресор системи відсмоктування
67	supersonic compressor	надзвуковий компресор
68	three-stage compressor	трикаскадний компресор
69	transonic compressor	близькозвуковий компресор
70	triple-spool compressor	трикаскадний компресор
71	turbine compressor	турбокомпресор
72	turbine-driven centrifugal compressor	відцентровий компресор, приводжений в рух турбіною
73	turbine-driven compressor	компресор, приводжений в рух турбіною
74	twin compressor	здвоєнний (подвоєнний) компресор
75	twin-spool compressor	двокаскадний компресор
76	two-stage compressor	двокаскадний компресор

2.4. Тематична група: вальниці (підшипники)

В дану тематичну групу увійшли 65 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *bearing*. Зазначаємо, що термін *підшипник* в сучасній українській технічній термінології є застарілим; в словниках дедалі частіше зустрічається термін *вальниця*. Задля запобігання неточності, в цій роботі подані обидва терміни.

Таблиця 7

Типи вальниць (підшипників)

№	Англійський термін	Український відповідник
1	adjustable bearing	регульований підшипник (вальниця)

Продовження Таблиці 7

№	Англійський термін	Український відповідник
2	accessory drive plain bearing	гладкий підшипник приводу (гладка вальниця приводу)
3	air bearing	повітряний підшипник (повітряна вальниця)
4	angular contact bearing	радіально-упорний підшипник (радіально-упорна вальниця)
5	aviation bearing	авіаційний підшипник (авіаційна вальниця)
6	babbitt bearing	бабітовий підшипник (бабітова вальниця)
7	ball bearing	кульковий підшипник (кулькова вальниця)
9	bearing cage	сепаратор підшипника (вальниці)
10	bearing capacity	утримувальна здатність підшипника (вальниці)
11	bearing compartment	гніздо підшипника (вальниці)
12	bearing housing	корпус підшипника (вальниці)
13	bearing inner race	внутрішня обойма підшипника (вальниці)
14	bearing outer race	зовнішня обойма / обіймиця підшипника (вальниці)
15	bearing raceway	бігова доріжка підшипника (вальниці)
16	bearing support	вузол опори (підшипник (вальниця) разом з корпусом та підтримуючою конструкцією)
17	camshaft bearing	підшипник (вальниця) розподільного вала
18	circular plain bearing	круглий гладкий підшипник (кругла гладка вальниця)
19	compressor rear bearing	задній підшипник (задня вальниця) компресора
20	connecting rod bearing	підшипник (вальниця) шатуна
21	crankpin bearing	підшипник (вальниця) шатунної втулки
22	crankshaft bearing	підшипник (вальниця) колінчастого вала
23	detachable bearing	рознімний підшипник (рознімна вальниця)

Продовження Таблиці 7

№	Англійський термін	Український відповідник
24	double-row bearing	дворядний підшипник (дворядна вальниця)
25	engine bearing	підшипник (вальниця) двигуна
26	floating bearing	плаваючий підшипник (плаваюча вальниця)
27	floating plain bearing	плаваючий гладкий підшипник (плаваюча гладка вальниця)
28	front bearing	передній підшипник (передня вальниця)
29	gas bearing	газовий підшипник (газова вальниця)
30	hard bearing surface	тверда поверхня підшипника (вальниці)
31	high-speed bearing	високооборотний підшипник (високооборотна вальниця)
32	hydrostatic bearing	гідростатичний підшипник (гідростатична вальниця)
33	intermediate bearing	проміжний підшипник (проміжна вальниця)
34	main bearing support	опора головного підшипника (головної вальниці)
35	main journal bearing	корінний підшипник (корінна вальниця) колінчастого (колінчатого) вала
36	movable bearing	рухомий підшипник (рухома вальниця)
37	needle bearing	голчастий підшипник (голчаста вальниця)
38	oil film bearing	підшипник (вальниця) з масляною плівкою в опорі
39	overhead camshaft bearing	підшипник (вальниця) верхнього розподільчого вала
40	pegged bearing	підшипник зі штифтом (вальниця зі штифтом)
41	plain bearing	підшипник (вальниця) ковзання
42	plastic bearing	пластмасовий підшипник (пластмасова вальниця)
43	porous bearing	пористий підшипник (пориста вальниця)

Продовження Таблиці 7

№	Англійський термін	Український відповідник
44	propeller thrust bearing	підшипник (вальниця), що сприймає осьову силу (тяги) повітряного гвинта
45	radial bearing	радіальний підшипник (радіальна вальниця)
46	rear bearing	задній підшипник (задня вальниця)
47	rigid bearing	жорсткий підшипник (жорстка вальниця)
48	rocker bearing	підшипник (вальниця) коромисла
49	roller bearing	роликовий підшипник (роликова вальниця)
50	roller pivot bearing	роликовий шарнірний підшипник (роликова шарнірна вальниця)
51	rolling bearing	підшипник (вальниця) кочення
52	rotor bearing	підшипник (вальниця) ротора
53	self-aligning bearing	самоустановлюваний підшипник (самоустановлювальна вальниця)
54	self-lubricating bearing	самозмащуваний підшипник (самозмащувана вальниця)
55	shock-absorbing bearing	амортизувальний підшипник (амортизувальна вальниця)
56	sliding bearing	підшипник (вальниця) ковзання
57	spindle bearing	шпindelний підшипник (шпindelна вальниця)
58	split bearing	розбірний підшипник (розбірна вальниця)
59	split plain bearing	розбірний гладкий підшипник (розбірна гладка вальниця)
60	tapered roller bearing	конічний роликовий підшипник (конічна роликова вальниця)
61	thrust bearing	1) упорний підшипник (упорна вальниця); 2) підшипник (вальниця), що сприймає осьову силу тяги
62	thrust pivot bearing	підшипник (вальниця) осьового шарніра
63	turbine rear bearing	задній опорний підшипник (задня опорна вальниця) турбіни
64	upper head bearing	підшипник (вальниця) верхньої голівки

Продовження Таблиці 7

№	Англійський термін	Український відповідник
65	vertical pivot bearing	підшипник (вальниця) вертикального шарніра

2.5. Тематична група: лопаті і лопатки

В дану тематичну групу увійшли 113 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає єдине гніздове слово *blade*, яке має два українські відповідники – *лопать* і *лопатка*.

Таблиця 8

Типи лопатей і лопаток

№	Англійський термін	Український відповідник
1	active blade	активна лопатка
2	adjustable blade	регульована [поворотна] лопать
3	adjustable inlet guide blade	поворотна лопатка вхідного спрямовувального апарата
4	air-cooled blade	лопатка, охолоджувана повітрям
5	airfoil-section blade	профільована лопатка
6	aluminum alloy blade	лопать з алюмінієвого сплаву
7	antitorque rotor blade	лопать рульового гвинта {гелікоптера}
8	articulated blade	лопать із шарнірною підвіскою
9	asymmetric blade	несиметрична лопатка
10	axial stage blade	лопатка осьового ступеня
11	base blade	базова лопать
12	blade retainer	стакан лопаті
13	blade root	хвостовик лопатки
14	blade shank	комель лопаті
15	blade stall	зрив потоку на лопатці
16	blade with a fixed pitch angle	лопать з сталим кутом установлення

Продовження Таблиці 8

№	Англійський термін	Український відповідник
17	blade with a hinged attachment	лопать із шарнірним кріпленням
18	blade with a hinged suspension	шарнірно підвішена лопать
19	blade with adjustable pitch angle	лопать зі змінюваним кутом установлення
20	bladed shroud	лопатка з бандажною полицею
21	cambered profile blade	лопатка з дуговим профілем
22	cantilever blade	консольна лопатка
23	cast blade	лита лопатка
24	cavity blade	пустотіла лопатка
25	centered blade	центрована лопать
26	compressor blade	лопатка компресора
27	constant reaction blade	лопатка зі сталим ступенем реактивності по довжині
28	cooled blade	охолоджувальна лопатка
29	convex blade	опукла лопатка
30	curved profile blade	лопатка з криволінійним профілем
31	detachable blade	знімна лопатка
32	diffuser blade	лопатка дифузора
33	dovetailed blade	лопатка, закріплена замком типу "ластівчиний хвіст"
34	dual-support blade	двоопорна лопатка
35	fan blade	лопатка вентилятора
36	feathered blade	зафлюгована лопать
37	fiberglass blade	лопать склопластикова
38	fibrous graphite blade	фібро-графітова лопатка
39	file blade	полотно лопаті [терпуга]
40	film-cooled blade	лопатка з ефузійним охолодженням
41	fir-tree rooted blade	лопатка, закріплена замком типу "ялинка"
42	fixed blade	фіксована лопать
43	flexible blade	пружна лопать
44	forked root blade	лопатка з двовилчастим кріпленням
45	free-vortex profiled blade	лопатка, спрофільована за законом вільного вихору
46	guide blade	напрямна лопатка
47	high-camber profile blade	лопатка з великою кривиною профілю
48	high-pitch blade	лопатка з великим кроком
49	high-pressure stage blade	лопатка високонапірного ступеня

Продовження Таблиці 8

№	Англійський термін	Український відповідник
50	high-reaction blade	лопатка з високим ступенем реактивності
51	high-strength blade	високоміцна лопатка
52	hollow blade	порожниста [пустотіла] лопатка чи лопать
53	inlet guide vane	лопатка вхідного спрямовувального апарата
54	insert blade	вставна лопатка
55	integral blade	суцільна лопать
56	integral-bladed disk	лопатка, відлита разом із диском
57	integral disk blade	лопатка, виконана разом із диском
58	interchangeable blade	взаємозамінна лопать
59	leading edge blade	наступальна лопать
60	longest blade	лопатка I ступеня {компресора}
61	low-pitch blade	лопатка з малим кроком
62	main rotor blade	лопать несного гвинта {гелікоптера}
63	milled blade	фрезована лопатка
64	moving blade	поворотна лопатка {турбіни}
65	nozzle-guide blade	соплова лопатка / спрямовувальна лопатка соплового апарата
66	outlet guide blade	вихідна спрямовувальна лопатка
67	outlet straightener blade	лопатка спрямного апарата {компресора}
68	offset blade	зміщена лопать
69	paddle-shaped blade	веслоподібна лопать
70	pin-type blade	лопатка зі штифтовим кріпленням
71	pinned blade	лопатка, закріплена штифтовим замком
72	plastic blade	пластиковая лопать
73	propeller blade	лопать повітряного гвинта
74	pusher blade	штовхальна лопать
75	radial blade	радіальна лопатка
76	rectangular blade	прямокутна лопать
77	reversing blade	лопатка для зміни напрямку руху
78	rigidly-mounted blade	лопать із жорстким кріпленням
79	rotating (rotor) blade	обертова (роторна) лопатка
80	rotor blade	1) лопать гвинта-носія [несного гвинта] {гелікоптера); 2) лопатка ротора {газотурбінного двигуна); робоча лопатка

Продовження Таблиці 8

№	Англійський термін	Український відповідник
81	shrouded blade	бандажована лопатка
82	single-crystal blade	монокристалічна лопатка
83	single-support blade	одноопорна лопатка
84	solid blade	повна лопать
85	solid metal blade	суцільнометалева лопать
86	spatula-shaped blade	шаблеподібна лопать
87	squealer-tip blade	лопатка з ущільнювальним гребнем
88	stationary (stator) blade	нерухома (статична) лопатка
89	stationary guide blade	нерухома спрямовувальна лопатка
90	stator blade	лопатка статора
91	steam-cooled blade	лопатка з випарним охолодженням
92	straight blade	пряма лопать
93	straightener blade	лопатка спрямного апарата {компресора}
94	swallowtail-root blade	лопатка з замком типу «ластівчин хвіст»
95	swinging blade	махальна лопать
96	swirl blade	завихрювальна лопатка
97	swirling blade	вихрова лопатка
98	swivel blade	поворотна лопатка
99	tail rotor blade	лопать рульового гвинта {гелікоптера}
100	thrust blade	тягова лопать
101	trailing edge blade	відступальна лопать
102	transpiration-cooled turbine blade	турбінна лопатка з транспіраційним охолодженням
103	trapezoidal blade	трапецієподібна лопать
104	turbine blade	лопатка турбіни
105	turbine rotor blade	робоча лопатка турбіни
106	twisted blade	закручена лопать
107	uncooled blade	неохолоджувальна лопатка
108	unloaded blade	розвантажена лопать
109	unspinning blade	розкручувана лопатка
110	untwisted blade	лопать без скрученості
111	variable blade	регульована поворотна лопатка {напрямного апарата}
112	variable stator blade	нерухома лопатка зі змінюваним кутом установаження
113	working blade	робоча лопатка

2.6. Тематична група: камери

В дану тематичну групу увійшло 142 терміна, які були узяті з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає єдине гніздове слово *chamber* і його український відповідник *камера*.

Таблиця 9

Типи камер

№	Англійський термін	Український відповідник
1	acceleration chamber	камера пришвидшення (прискорення)
2	acoustic chamber	акустична камера
3	aerotype float chamber	нечутлива до крену поплавцева камера (карбюратора)
4	afterburner chamber	1) камера допалювання; 2) форсажна камера згоряння
5	afterburner chamber with variable nozzle	форсажна камера з усережимним реактивним соплом
6	air chamber	повітряна камера
7	air-preheating chamber	камера підігрівання повітря
8	air-mixing chamber	повітряна змішувальна камера (двигуна)
9	airborne haze chamber	бортова камера туманів (повітряного судна)
10	altitude chamber	барокамера
11	altitude temperature chamber	термобарокамера
12	altitude test chamber	барокамера
13	anechoic chamber	камера глушення
14	aneroid chamber	анероїдна камера
15	annular combustion chamber	кільцева камера згоряння
16	anti-glare chamber	протиобліднювальна камера
17	auxiliary combustion chamber	допоміжна камера згоряння

Продовження Таблиці 9

№	Англійський термін	Український відповідник
18	balance chamber	1) розвантажувальна порожнина (у ГТД); 2) компенсаційна камера (магнітного компаса)
19	block combustion chamber	блокова камера згоряння
20	brake chamber	гальмова камера
21	bubble chamber	бульбашкова камера
22	buoyancy chamber	камера плавучості
23	can-type combustion chamber	трубчаста камера згоряння
24	cannular combustion chamber	трубчасто-кільцева камера згоряння
25	cargo chamber	вантажна камера
26	catalytic decomposition chamber	камера каталітичного розкладання
27	central chamber	центральна камера
28	combustion chamber	камера згоряння
29	combustion chamber burnout	прогар камери згоряння
30	combustion chamber losses	втрати в камері згоряння
31	combustion chamber with evaporative cooling	камера згоряння з випарним охолодженням
32	combustion chamber with film cooling	камера згоряння з плівковим охолодженням
33	combustion chamber with flow swirlers	камера згоряння з завихрювачами потоку
34	combustion chamber with flame stabilizers	камера згоряння зі стабілізаторами полум'я
35	combustion chamber with liquid fuel injection	камера згоряння з уприскуванням рідкого палива
36	combustion chamber with low-pressure air compressor	камера згоряння з повітряним компресором низького тиску
37	combustion chamber with radioactive cooling	камера згоряння з радіоактивним охолодженням
38	combustion chamber with regenerative cooling	камера згоряння з регенеративним охолодженням
39	combustion chamber with subsonic nozzle	камера згоряння з дозвуковим соплом
40	combustion chamber with torch igniter	камера згоряння з факельним запальником
41	combustion mixing chamber	камера змішування
42	compensation chamber	компенсаційна камера
43	compensation chamber (manifold box type)	компенсаційна камера типу манометричної коробки

Продовження Таблиці 9

№	Англійський термін	Український відповідник
44	compression chamber	нагнітальна камера
45	conical combustion chamber	конічна камера згоряння
46	cooling chamber	камера охолодження
47	counterflow combustion chamber	протитечійна камера згоряння
48	cylindrical combustion chamber	циліндрична камера згоряння
49	deactivation chamber	деактиваційна камера
50	decomposition chamber	камера розкладання
51	decompression chamber	барокамера
52	distribution chamber	розподільна камера
53	divided combustion chamber	розділена камера згоряння
54	dome-shaped combustion chamber	куполоподібна камера згоряння
55	dosimetric chamber	дозиметрична камера
56	double annular combustion chamber	двоюрисна камера згоряння
57	double-zone combustion chamber	двозонна камера згоряння
58	drainage chamber	зливна камера
59	dual-circuit chamber	двоконтурна камера
60	dust chamber	пилова камера
61	ejector chamber	ежекторна камера
62	engine altitude test chamber	висотна камера для випробування двигунів
63	environmental chamber	термобарокамера
64	evaporative chamber	випарна камера
65	expansion chamber	горловина камери згорання
66	external contour combustion chamber	камера згоряння зовнішнього контуру
67	flight simulation test chamber	випробувальна (випробна) камера з імітацією умов польоту
68	floatwall combustion chamber	камера згоряння з підвісними / плавальними стінками
69	fuel regeneration chamber	камера регенерації палива
70	full-pressure chamber	камера повного тиску
71	gas chamber	газова камера
72	hemispherical combustion chamber	напівсферична камера згоряння
73	high-altitude flight condition simulation chamber	камера для моделювання умов польоту на великих висотах
74	high-pressure chamber	камера високого (підвищеного) тиску
75	high-pressure combustion chamber	камера згоряння високого тиску
76	ignition chamber	запалювальна камера
77	ignition combustion chamber	пускова камера згоряння

Продовження Таблиці 9

№	Англійський термін	Український відповідник
78	ignition torch chamber	камера факельного запалення
79	individual chamber	індивідуальна камера
80	individual combustion chamber	індивідуальна камера згорання
81	ionization chamber	іонізаційна камера
82	low-pressure chamber	1) камера низького тиску; 2) камера розрідження
83	main combustion chamber	головна (основна) камера згорання
84	main-riser chamber	камера основного стояка
85	marching chamber	маршова камера
86	membrane chamber	мембранна камера
87	mixing chamber	змішувальна камера {двигуна}
88	multi-zone chamber	багатозональна камера
89	multiple combustion chamber	1) багатокамерна камера згорання; 2) камера згорання з окремими жаровими трубами
90	pear-shaped chamber	грушоподібна камера
91	plenum chamber	плєноптична камера
92	plenum combustion chamber	напірна камера згорання у вентиляційному контурі
93	pneumatic chamber	пневматична камера
94	precombustion chamber	1) передкамера, форкамера; 2) камера попереднього горіння; 3) орієнтовна камера згорання
95	premixing chamber	камера попереднього змішування
96	pressure chamber	1) барокамера; 2) напірна камера
97	pressure-regulated chamber	камера з регульованим тиском
98	pseudo-annular combustion chamber	псевдокільцева камера згорання
99	radiation safety chamber	камера радіаційної безпеки
100	radiative heating chamber	камера з променистим нагріванням
101	rain chamber	дощова камера
102	reactor chamber	реакторна камера
103	reference combustion chamber	орієнтовна камера згорання
104	reverberation chamber	ревербераційна камера
105	reverse-flow combustion chamber	протиструмна камера згорання
106	rod chamber	пруткова камера
107	rotating chamber	поворотна камера
108	separate combustion chamber	окрема камера згорання
109	settling chamber	відстійна камера
110	shortened combustion chamber	укорочена камера згорання
111	single-circuit combustion chamber	одноконтурна камера згорання

Продовження Таблиці 9

№	Англійський термін	Український відповідник
112	single-tube combustion chamber	однотрубчаста камера згорання
113	shielded chamber	екранована камера
114	smokeless combustion chamber	бездимна камера згорання
115	soundproof chamber	звукоізольована камера
116	spherical chamber	сферична (кульова, куляста) камера
117	spherical combustion chamber	сферична (кульова, куляста) камера згорання
118	stagnation chamber	камера загальмованого потоку {приймача повітряного тиску}
119	static pressure chamber	камера статичного тиску
120	steam gas generator chamber	камера парогазогенератора
121	straight-flow combustion chamber	прямострумна (прямотечійна) камера згорання
122	suction chamber	камера відсмоктування
123	supersonic flow combustion chamber	камера зі згоранням у надзвуковому потоці
124	swirl chamber	камера завихрення
125	swirl combustion chamber	вихрова камера згорання
126	tension chamber	натяжна камера
127	tensioning device chamber	камера натяжного пристрою
128	test chamber	камера для випробувань
129	thermal vacuum chamber	термобарокамера
130	toroidal chamber	тороїдна камера
131	tubular(tubo)-annular combustion chamber	трубчасто-кільцева камера згорання
132	tubular combustion chamber	трубчаста камера згорання
133	turbine exhaust chamber	випускна камера турбіни
134	turbo annular combustion chamber	турбоанулярна камера згорання
135	turbulent displacement chamber	камера турбулентного зміщення
136	two-stage chamber	двоступінчаста камера
137	vacuum chamber	вакуумна камера
138	volume-regulated chamber	камера з регульованим об'ємом
139	vortex chamber	вихрова (вихрова) камера
140	vortex combustion chamber	вихрова (вихрова) камера згорання
141	Whittle combustion chamber	камера згорання типу Whittle
142	working chamber	робоча камера

2.7. Тематична група: циліндри

В дану тематичну групу увійшло 93 терміна, які були взяті з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає єдине гніздове слово *cylinder* і його певні українські відповідники (варіант перекладу залежить від термінологічної пари): *циліндр, плунжер, шток, балон*.

Таблиця 10

Типи циліндрів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	actuating cylinder	циліндр приводу (механізму)
2	adjustable nozzle power cylinder	силовий циліндр регульованого сопла
3	aileron-actuating cylinder	(гідро)циліндр керування елероном
4	aileron power cylinder	силовий циліндр керма (руля) напряду
5	air-brake control cylinder	циліндр керування (управління) повітряними гальмами
6	airstairs cylinder	циліндр керування трапом
7	bleed cylinder	циліндр обдуву
8	bogie rotation cylinder	циліндр закидання візка (шасі)
9	bogie swivel unlock cylinder	циліндр розстопорення шарніра візка (шасі)
10	bogie trim cylinder	стабілізуючий циліндр візка (шасі)
11	brake cylinder	гальмівний циліндр
12	brake shield cylinder	циліндр гальмового щитка
13	brake parachute compartment door opening cylinder	силовий циліндр відкриття стулок відсіку гальмового парашута
14	cabin light control cylinder	циліндр керування (управління) ліхтарем кабіни
15	centering cylinder	центрувальний циліндр опори шасі
16	chassis extension cylinder	циліндр випускання (випуску) шасі

Продовження Таблиці 10

№	Англійський термін	Український відповідник
17	controlled stabilizer power cylinder	силовий циліндр керованого стабілізатора
18	cylinder with a detachable head	циліндр з роз'ємною головкою
19	downlock cylinder	циліндр замка висунутого положення (шасі)
20	door latch cylinder	циліндр замка ступки (шасі)
21	door uplatch cylinder	циліндр ступки (шасі)
22	double-acting hydraulic cylinder	гідравлічний циліндр двобічної (двосторонньої) дії
23	elevator power cylinder	силовий циліндр керма (руля) висоти
24	elliptical cylinder	еліптичний циліндр
25	emergency air cylinder	аварійний повітряний циліндр
26	engine cylinder	циліндр (поршневого) двигуна
27	flap control cylinder	циліндр керування (управління) закрилком
28	flap power cylinder	силовий циліндр закрилків
29	folding strut actuating cylinder	силовий циліндр складаного підкоса (шасі)
30	front-wheel retraction cylinder	силовий циліндр прибирання переднього колеса
31	front row cylinder	циліндр переднього ряду
32	gear actuation cylinder	силовий циліндр механізму прибирання й випускання шасі
33	gear retraction cylinder	циліндр прибирання шасі
34	high-pressure cylinder	циліндр високого тиску
35	horizontal stabilizer actuator hydraulic cylinder	гідравлічний силовий циліндр привода горизонтального оперення
36	hydraulic power cylinder	гідравлічний силовий циліндр
37	inner cylinder	плунжер (амортизатора шасі)
38	interceptor power cylinder	силовий циліндр інтерцептора
39	interconnect link lock cylinder	силовий циліндр замка підвіски з'єднувальної ланки
40	jack cylinder	циліндр [ламкого] підкоса
41	landing gear retraction cylinder	циліндр піднімання стояка
42	landing light actuator cylinder	силовий циліндр механізму відкриття ліхтаря
43	load-feel cylinder	завантажувальний циліндр {системи імітації зусиль на рулях}

Продовження Таблиці 10

№	Англійський термін	Український відповідник
44	main landing gear lock cylinder	силовий циліндр замка підвіски основного стояка
45	multi-layer cylinder	багатошаровий циліндр
46	nose gear doors cylinder	циліндр щитків носового стояка
47	nose gear retraction cylinder	силовий циліндр прибирання носового стояка
48	nosewheel steering cylinder	1) циліндр розвороту переднього колеса (шасі); 2) циліндр розвороту передньої опори
49	nozzle control cylinder	циліндр керування (управління) соплом
50	overpressure relief cylinder	силовий циліндр стулок перепуску
51	platform-lifting hydraulic cylinder	гідравлічний циліндр піднімання платформи
52	pneumatic cylinder	пневматичний циліндр
53	pneumatic power cylinder	пневматичний силовий циліндр
54	porous-walled cylinder	циліндр з пористими стінками
55	power cylinder	1) силовий циліндр; 2) циліндр приводу
56	power cylinder of the air brake	силовий циліндр повітряного гальма
57	power cylinder of the front wheel extension	силовий циліндр випускання (випуску) переднього колеса
58	power cylinder of the main landing gear extension	силовий циліндр випускання (випуску) основного стояка
59	power cylinder of the nose landing gear extension	силовий циліндр випускання (випуску) носового стояка
60	power-hydraulic cylinder	силовий гідравлічний циліндр
61	pneumatic power cylinder	пневматичний силовий циліндр
62	rear row cylinder	циліндр заднього ряду
63	reciprocating engine cylinder	циліндр поршневого двигуна
64	retracted position lock cylinder of the main landing gear	силовий циліндр замка прибраного положення основного стояка
65	retraction cylinder	циліндр втягування (шасі)
66	ribbed cylinder	оребрений циліндр
67	rudder-damper cylinder	рулільно-демпфувальний циліндр
68	shock strut cylinder	циліндр амортизаційної опори (шасі)
69	servo cylinder	циліндр сервопривода

Продовження Таблиці 10

№	Англійський термін	Український відповідник
70	shimmy damper cylinder	рулильно-демпфувальний циліндр (переднього колеса шасі)
71	single-acting cylinder	циліндр одnobічної (односторонньої) дії
72	single-flow turbine cylinder	однопотоковий циліндр турбіни
73	sliding cylinder	шток (амортизатора шасі)
74	staggered cylinder	циліндр, розміщений у шаховому порядку
75	steering cylinder	(гідро)циліндр керування поворотом (коліс)
76	strut retraction cylinder	циліндр підняття опори (шасі)
77	switching hydraulic cylinder	гідравлічний циліндр-перемикач
78	tail-stabilizer power cylinder	силовий циліндр хвостового стабілізатора
79	thick-walled cylinder	товстостінний циліндр
80	thin-walled cylinder	тонкостінний циліндр
81	three-position cone cylinder	силовий трипозиційний циліндр конуса
82	three-flow turbine cylinder	трипотоковий циліндр турбіни
83	thrust reverser cylinder	циліндр реверса тяги
84	two-body turbine cylinder	двокорпусний циліндр турбіни
85	two-flow turbine cylinder	двотоковий циліндр турбіни
86	two-way cylinder	(гідро)циліндр двосторонньої дії
87	undercarriage jack cylinder	циліндр-підіймач шасі
88	undercarriage sway-brace cylinder	циліндр-підкіс шасі
89	unloading cylinder	розвантажувальний циліндр
90	uplock cylinder	циліндр відкривання замка втягнутого положення (шасі)
91	walkaround oxygen cylinder	переносний кисневий балон
92	wheel cylinder	гідроциліндр підняття колеса
93	working cylinder	робочий циліндр

2.8. Тематична група: амортизатори і демпфери

В дану тематичну групу увійшли 59 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського

словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та 3 технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *damper*, яке має два українські відповідники – *амортизатор* і *демпфер* (*демпфірувальний пристрій*).

Таблиця 11

Типи амортизаторів і демпферів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	acoustic damper	акустичний демпфер
2	adjustable damper	відрегульований демпфер
3	aerodynamic damper	аеродинамічний демпфер
4	air damper	повітряний (пневматичний) амортизатор
5	air-shock damper	повітряний амортизатор
6	air-oil shock damper	повітряно-масляний амортизатор
7	blade damper	демпфер лопаті (несного гвинта гелікоптера)
8	blade-to-blade vibration damper	пристрій для демпфірування коливань лопаток (турбіни)
9	bogie damper	1) циліндр-демпфер візка (шасі); 2) стабілізуючий амортизатор візка (шасі)
10	cellulose-cushion shock damper	бавовняний стільниковий амортизатор
11	cord damper	шнуровий демпфер
12	cord-rubber shock damper	шнуровий гумовий амортизатор
13	docking damper	демпфер стикувального агрегата
14	double-acting shock damper	двобічний (двосторонній) амортизатор
15	dynamic damper	динамічний демпфер
16	electromagnetic damper	електромагнітний демпфер
17	fluid damper	1) гідравлічний амортизатор; 2) рідинний демпфер
18	fluid-spring shock damper	рідинно-пружинний амортизатор
19	friction damper	фрикційний демпфер
20	gas-liquid shock damper	рідинно-газовий амортизатор
21	hydro-pneumatic shock damper	1) гідро-азотний амортизатор; 2) гідропневматичний амортизатор
22	hydrodynamic damper	гідродинамічний демпфер

Продовження Таблиці 11

№	Англійський термін	Український відповідник
23	hydraulic damper	гідравлічний демпфер
24	inertial damper	інерційний демпфер
25	laminated rubber shock damper	пластинчастий гумовий амортизатор
26	lever-shock damper	важільний амортизатор
27	liquid-rubber shock damper	рідинно-гумовий амортизатор
28	magnetic damper	магнітний демпфер
29	non-linear damper	нелінійний демпфер
30	oil damper	масляний демпфер
31	oil-air damper	масляно-повітряний демпфер
32	oil-hydraulic shock damper	масляно-гідравлічний амортизатор
33	oil-pneumatic shock damper	масляно-пневматичний амортизатор
34	pendulum damper	маятниковий демпфер
35	piston damper	поршневий демпфер
36	piston-hydraulic shock damper	поршневий гідравлічний амортизатор
37	pitch damper	демпфер тангажу
38	plunger-type shock damper	амортизатор плунжерного типу
39	pneumatic damper	пневматичний демпфер
40	pneumatic-shock damper	пневматичний амортизатор
41	pneumo-hydraulic damper	пневмо-гідравлічний демпфер
42	roll damper	демпфер крену
43	rotor-support damper	демпфер опори ротора
44	rubber-shock damper	гумовий амортизатор
45	shimmy damper	1) гасник коливань носового колеса; 2) демпфер шимі
46	shock damper	амортизатор
47	skid damper	демпфер ковзання (сковзання)
48	spring damper	пружинний демпфер
49	spring-friction shock damper	пружинно-фрикційний амортизатор
50	stabilizer shock damper	стабілізуючий амортизатор
51	steering damper	розподільно-демпфірувальний механізм
52	telescopic damper	телескопічний демпфер
53	telescopic shock damper	телескопічний амортизатор
54	tension damper	демпфер стренги
55	trim-drive damper	демпфер привода тримерів
56	vibration damper	1) гасник коливань; 2) віброізолятор
57	viscous damper	в'язкісний демпфер
58	wind gust damper	демпфер поривів вітру
59	yaw damper	демпфер рискання (никання)

2.9. Тематична група: дифузори

В дану тематичну групу увійшло 35 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає єдине гніздове слово *diffuser* і його український відповідник *дифузор*.

Таблиця 12

Типи дифузорів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	adiabatic diffuser	адіабатичний дифузор
2	adjustable diffuser	регульований дифузор
3	air diffuser	вентиляційна дифузор
4	air intake diffuser	дифузор повітрозабирача [повітрозабірника] (ГТД)
5	annular diffuser	кільцевий дифузор
6	axial diffuser	осьовий дифузор
7	bladeless diffuser	безлопатний дифузор (ГТД)
8	bladed diffuser	лопатний дифузор (ГТД)
9	carburetor diffuser	дифузор карбюратора
10	conical diffuser	конічний дифузор
11	conical spike diffuser	дифузор з конічною голкою
12	converging diffuser	звужуваний дифузор
13	curvilinear diffuser	дифузор криволінійний
14	dual diffuser	подвійний дифузор
15	expandable diffuser	розширюваний дифузор
16	exhaust diffuser	вихлопний (випускний) дифузор
17	external flow diffuser	дифузор зовнішнього обтікання
18	ideal diffuser	ідеальний дифузор
19	inlet diffuser	вхідний дифузор
20	internal flow diffuser	дифузор внутрішнього обтікання
21	multi-stage diffuser	багатострибковий дифузор (ГТД)
22	non-adjustable diffuser	нерегульований дифузор
23	oblique shock diffuser	дифузор (ГТД) зі скісним стрибком ущільнення

Продовження Таблиці 12

№	Англійський термін	Український відповідник
24	radial-axial diffuser	радіально-осьовий дифузор
25	simple diffuser	простий дифузор
26	slot diffuser	щільний дифузор
27	sliding diffuser	розсувний дифузор
28	stepped diffuser	ступінчастий дифузор
29	subsonic diffuser	підзвуковий дифузор
30	supersonic diffuser	надзвуковий дифузор
31	swirl diffuser	завитковий дифузор
32	three-stage diffuser	тристрибковий дифузор
33	two-stage diffuser	двострибковий дифузор (ГТД)
34	vaned diffuser	лопатний дифузор (ГТД)
35	variable throat diffuser	регульований дифузор

2.10. Тематична група: імпелери і крильчатки

В дану тематичну групу увійшли 11 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *impeller*, яке має два українських відповідника – *імпелер* і *крильчатка*.

Таблиця 13

Типи імпелерів і крильчаток

№	Англійський термін	Український відповідник
1	centrifugal compressor impeller	крильчатка відцентрового компресора
2	compressor impeller	крильчатка нагнітача
3	distribution impeller	розподільний імпелер
4	double-sided impeller	двосторонній імпелер
5	engine impeller	крильчатка двигуна
6	fan impeller	крильчатка вентилятора
7	centrifugal impeller	центробіжний імпелер
8	pump impeller	крильчатка насоса (помпи)

Продовження Таблиці 13

№	Англійський термін	Український відповідник
9	shrouded impeller	крильчатка із захисним кожухом
10	single-sided impeller	односторонній імпелер
11	supercharger impeller	крильчатка нагнітача

2.11. Тематична група: обтічники

В дану тематичну групу увійшли 38 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *fairing* і його український відповідник *обтічник*.

Таблиця 14

Типи обтічників

№	Англійський термін	Український відповідник
1	aerodynamic fairing	аеродинамічний обтічник
2	antenna fairing	обтічник антени
3	attachment point fairing	обтічник вузла кріплення
4	blade root fairing	обтічник окоренових частин лопатей повітряного гвинта
5	bulb fairing	кулеподібний обтічник
6	compressor hub fairing	обтічник втулки компресора
7	dielectric fairing	обтічник з діелектрика
8	engine fairing	обтічник двигуна
9	engine nacelle-attachment fairing	обтічник вузла кріплення гондоли двигуна
10	engine nacelle-wing fairing	обтічник стику гондоли двигуна з крилом
11	exhaust fairing	обтічник вихлопного (випускного) пристрою
12	extended tail fairing	подовжений хвостовий обтічник
13	flap fairing	обтічник прямої закрилка
14	flow fairing	обтічник з потоком

Продовження Таблиці 14

№	Англійський термін	Український відповідник
15	helicopter rotor hub fairing	обтічник втулки гвинта вертольота {гелікоптера}
16	hinged nose fairing	носовий обтічник з шарнірною підвіскою
17	infrared fairing	інфрачервоний обтічник
18	inlet fairing	обтічник опори {двигуна}
19	instrument compartment fairing	обтічник приладового відсіку
20	intake fairing	обтічник передньої опори {двигуна}
21	main fairing	головний обтічник
22	nozzle fairing	обтічник сопла
23	propeller hub fairing	обтічник втулки гвинта
24	protective fairing	захисний обтічник
25	protruding fairing	виступаючий обтічник
26	pylon fairing	обтічник пілона
27	radar fairing	радіолокаційний обтічник
28	radio-transparent fairing	радіопрозорий обтічник
29	removable tail fairing	знімний хвостовий обтічник
30	retractable fairing	висувний обтічник
31	reviving main fairing	оживальний головний обтічник
32	semi-conical fairing	півконусний обтічник
33	side fairing	бічний (боковий) обтічник
34	shock absorber fairing	обтічник амортизатора
35	stabilizer fairing	обтічник стабілізатора
36	trailing-edge fairing	кінцевий обтічник
37	turbine exhaust fairing	стічник газів за турбіною
38	wave drag fairing	обтічник для зниження хвильового опору

2.12. Тематична група: сопла і форсунки

В дану тематичну групу увійшли 215 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *nozzle* і два його українські відповідники – *сопло* і *форсунка*.

Таблиця 15

Типи сопел і форсунок

№	Англійський термін	Український відповідник
1	ablative thermal protection nozzle	сопло з абляційним теплозахистом
2	adiabatic nozzle	адіабатичне сопло
3	adjustable nozzle	регульоване сопло
4	adjustable converging nozzle	регульоване звужувальне сопло
5	adjustable expanding nozzle	регульоване розширюване сопло
6	adjustable primary flow nozzle	регульоване сопло основного контуру
7	adjustable reactive nozzle	регульоване реактивне сопло
8	afterburner nozzle	сопло форсажної камери
9	air nozzle	повітряне сопло
10	altitude nozzle	висотне сопло
11	altitude-compensating nozzle	сопло з ідеально змінюваною висотністю
12	annular nozzle	кільцеве сопло
13	annular expanding nozzle	розширюване кільцеве реактивне сопло
14	annular exhaust nozzle	кільцеве викидне (випускне) сопло
15	asymmetric nozzle	асиметричне сопло
16	atomizing nozzle	розпилювальне сопло
17	auxiliary nozzle	допоміжне сопло
18	axial exit nozzle	співвісне вихідне сопло
19	axisymmetric nozzle	вісесиметричне (осесиметричне) сопло
20	backward-facing nozzle	сопло, повернуте назад
21	bell-shaped nozzle	дзвоноподібне сопло
22	bent nozzle	зігнуте сопло
23	bifurcated nozzle	двостулкове сопло
24	bifurcated control nozzle	розрізне керувальне сопло
25	boundary layer control nozzle	сопло системи керування (управління) примежовим шаром
26	bypass nozzle	сопло обдуву
27	central body nozzle	сопло з центральним тілом
28	chevron exhaust nozzle	шевронне викидне (випускне) сопло
29	choked nozzle	закупорене сопло
30	choked flow nozzle	сопло з кризою течії
31	closed-loop nozzle	сопло замкненої (замкнутої) системи

Продовження Таблиці 15

№	Англійський термін	Український відповідник
32	coaxial nozzle	співвісне сопло
33	cold flow nozzle	сопло холодного контуру
34	cold stream nozzle	сопло холодного потоку
35	compressed air delivery nozzle	сопло для подавання (подачі) стисненого (стиснутого) повітря
36	conical nozzle	конічне сопло
37	conical seat nozzle	сопло з конічною посадкою
38	contoured nozzle	профільоване сопло
39	contoured needle nozzle	сопло з профільованою голкою
40	control nozzle	сопло керування (управління)
41	convergent nozzle	звужувальне сопло
42	convergent-divergent exhaust nozzle	звужувально-розширювальне викидне / випускне сопло
43	convergent exhaust nozzle	звужувальне викидне / випускне сопло
44	convergent primary flow nozzle	звужувальне сопло основного контуру
45	converging nozzle	звужувальне сопло
46	converging-diverging nozzle	звужувальне двоконтурне сопло
47	cooled nozzle	охолоджуване сопло
48	corrugated nozzle	сопло з гофрами
49	cruciform nozzle	сопло хрестоподібного перерізу
50	deflected nozzle	відігнуте сопло
51	deflector nozzle	1) відігнуте сопло; 2) сопло з поворотом газового потоку
52	design point nozzle	сопло, що працює на (в) розрахунковому режимі
53	designed nozzle	розрахункове сопло
54	detachable nozzle	знімне сопло
55	detached nozzle	відривне сопло
56	divergent nozzle	розширювальне сопло
57	dual-mode nozzle	дворежимне сопло
58	dual-plug nozzle	дворядне сопло стулкового типу
59	elbow nozzle	колінчасте (колінчате) сопло
60	electromagnetic nozzle	електромагнітне сопло
61	elongated nozzle	видовжене сопло
62	emergency fuel dump nozzle	сопло системи аварійного зливу палива
63	ejector nozzle	сопло-викидач

Продовження Таблиці 15

№	Англійський термін	Український відповідник
64	equivalent nozzle	еквівалентне сопло
65	exhaust nozzle	викидне (випускне) сопло
66	exit nozzle	вихідне (кінцеве) сопло
67	expanding nozzle	розширюване сопло
68	expanding and deflecting nozzle	сопло з розширенням і відхиленням
69	external contour nozzle	сопло зовнішнього контуру
70	fan duct nozzle	сопло вентиляторного контуру
71	fixed area exhaust nozzle	нерегульоване вихлопне сопло
72	fixed-area propelling nozzle	нерегульоване реактивне сопло
73	flat nozzle	плоске сопло
74	flexible-walled nozzle	сопло з гнучкими стінками
75	flow-metering nozzle	витратомірне сопло
76	folding nozzle	складене сопло
77	forward-facing nozzle	сопло, повернуте в напрямі польоту
78	fuel-cooled nozzle	сопло, охолоджуване паливом
79	fuel discharge nozzle	сопло викиду палива
80	fuel nozzle	паливна форсунка
81	fuel spray nozzle	розпилювальна / розпорошувальна паливна форсунка
82	full-scale nozzle	натурне сопло
83	fully gimbaled nozzle	сопло, рухоме відносно всіх осей
84	fully variable controllable nozzle	всережимне регульоване сопло
85	fuselage control nozzle	фюзеляжне керувальне сопло
86	gas nozzle	газове сопло
87	gas-dynamic nozzle	газодиманічне сопло
88	gas exhaust velocity reduction nozzle	сопло для зниження швидкості витікання газів
89	grid nozzle	ґратчасте сопло
90	heat-resistant nozzle	жаростійке сопло
91	high-displacement nozzle	сопло з високим ступенем зміщення
92	high-expansion nozzle	сопло великого розширення
93	high-pressure nozzle	високонапірне сопло
94	high-temperature nozzle	високотемпературне сопло
95	hinged nozzle	1) поворотне сопло; 2) шарнірно закріплене сопло
96	hollow wall nozzle	сопло з порожнистими стінками
97	hot-section nozzle	сопло гарячого контуру
98	hypersonic nozzle	гіперзвукове сопло
99	ideal nozzle	ідеальне сопло
100	igniter nozzle	сопло запалювача

Продовження Таблиці 15

№	Англійський термін	Український відповідник
101	ignition nozzle	сопло запалювання
102	injection nozzle	сопло системи впорскування
103	injector nozzle	сопло форсунки
104	inclined nozzle	похиле сопло
105	inlet nozzle	вхідне сопло
106	insert nozzle	вставне сопло
107	internal body nozzle	сопло з внутрішнім тілом
108	internal contour nozzle	сопло внутрішнього контуру
109	iris nozzle	ірисове сопло
110	iris exhaust nozzle	«ірисове» багатостулкове викидне (випускне) сопло
111	isometric nozzle	ізометричне сопло
112	jet nozzle	реактивне сопло
113	lateral control nozzle	сопло поперечного керування (управління)
114	Laval nozzle	сопло Лаваля
115	lift engine nozzle	сопло піднімального двигуна
116	liquid-cooled nozzle	сопло з рідинним охолодженням
117	lobe (twelve-lobe) exhaust nozzle	викидне / випускне сопло з гофрами (12-ти пелюсткове)
118	longitudinal control nozzle	сопло поздовжнього (подовжнього) керування (управління)
119	longitudinal control gas-dynamic system nozzle	сопло газодинамічної системи поздовжнього (подовжнього) керування (управління)
120	louvered nozzle	сопло з жалюзі
121	low-thrust nozzle	сопло малої тяги
122	magnetic nozzle	магнітне сопло
123	mass-ducted cooled nozzle	сопло, охолоджуване винесенням маси
124	measuring nozzle	мірне сопло
125	moisture removal nozzle	сопло системи видалення вологи
126	movable nozzle	рухоме сопло
127	multi-block nozzle	сопло багатоблокової конструкції
128	multi-element nozzle	багатоелементне сопло
129	multi-jet nozzle	багатотрубне сопло
130	multi-petal nozzle	багатопелюсткове сопло
131	multi-segment nozzle	багатосегментне сопло
132	multi-stage nozzle	багатоступінчасте сопло
133	multi-throat nozzle	багатостулкове сопло

Продовження Таблиці 15

№	Англійський термін	Український відповідник
134	multitube nozzle	багатотрубне сопло
135	non-adjustable nozzle	нерегульоване сопло
136	non-adjustable reactive nozzle	нерегульоване реактивне сопло
137	non-adiabatic nozzle	неадіабатичне сопло
138	non-choked nozzle	незакупорене сопло
139	non-designed nozzle	нерозрахункове сопло
140	non-ejector nozzle	неежекторне сопло
141	non-return nozzle	сопло безповоротне
142	notched nozzle	сопло з гофрами
143	oil spray nozzle	сопло розпилення масла
144	optimal nozzle	оптимальне сопло
145	oscillating nozzle	хитне сопло
146	oscillating control nozzle	хитне керувальне сопло
147	overexpanded nozzle	перерозширене сопло
148	outlet nozzle	вихідне сопло
149	parallel offset nozzle	сопло з паралельно зміщеною віссю
150	petal-type nozzle	сопло пелюсткового типу
151	pitch control nozzle	сопло керування (управління) за рисканням (никанням)
152	plug nozzle	сопло стулкового типу
153	plug jet nozzle	реактивне сопло з центральним тілом
154	pneumatically adjustable nozzle	сопло з пневматичним регулюванням
155	Prandtl nozzle	сопло Прандтля
156	primary flow nozzle	сопло основного контуру
157	propelling nozzle	реактивне сопло {двигуна}
158	propulsive nozzle	реактивне сопло
159	radial cooling nozzle	сопло з променистим охолодженням
160	rarefaction flow nozzle	сопло з течією розрідженого газу
161	reactive nozzle	реактивне сопло
162	reactive gas nozzle	реактивне газове сопло
163	real nozzle	реальне сопло
164	rectangular nozzle	прямокутне сопло
165	refueling nozzle	заправне сопло
166	refueling probe nozzle	сопло заправної штанги
167	regenerative-cooled nozzle	сопло з регенеративним охолодженням
168	restricted movable nozzle	обмежене рухоме сопло
169	reverse nozzle	зворотне сопло

Продовження Таблиці 15

№	Англійський термін	Український відповідник
170	reverse thrust nozzle	реверсивне сопло
171	roll control nozzle	сопло керування (управління) за креном
172	secondary nozzle	вторинне сопло
173	secondary flow nozzle	сопло додаткового контуру
174	self-cooling nozzle	самоохолоджувальне сопло
175	self-regulating supersonic nozzle	авторегульоване надзвукове сопло
176	shortened nozzle	укорочене сопло
177	shrouded propelling nozzle	реактивне сопло з обтічником
178	simple nozzle	просте сопло
179	skewed nozzle	скошене сопло
180	sliding nozzle	розсувне сопло
181	slit nozzle	щілинне сопло
182	slotted nozzle	сопло з ґраткою
183	sonic nozzle	звукове сопло
184	stabilizing nozzle	стабілізуєче сопло
185	subsonic nozzle	дозвукове сопло
186	subsonic exhaust nozzle	дозвукове викидне (випускне) сопло
187	supersonic nozzle	надзвукове сопло
188	supersonic exhaust nozzle	надзвукове викидне (випускне) сопло
189	swirling flow nozzle	сопло з поворотом потоку
190	swiveling nozzle	поворотне сопло
191	swiveling exhaust nozzle	поворотне викидне (випускне) сопло
192	three-degree-of-freedom nozzle	сопло з трьома ступенями вільності
193	three-dimensional nozzle	тривимірне сопло
194	thrust-reverse propelling nozzle	реактивне сопло реверсора тяги
195	thrust-reversing nozzle	сопло з реверсом тяги
196	thrust-vectoring nozzle	поворотне сопло
197	turbine nozzle	сопло турбіни
198	two-dimensional nozzle	двовимірне сопло
199	two-position telescopic nozzle	двопозиційне телескопічне сопло
200	two-stage nozzle	двоступінчасте сопло
201	two-stream nozzle	двоконтурне сопло
202	underexpanded nozzle	недорозширене сопло
203	unshrouded propelling nozzle	реактивне сопло без обтічника
204	universal joint nozzle	сопло в універсальному шарнірі
205	unprofiled nozzle	непрофільоване сопло
206	variable-area propelling nozzle	регульоване реактивне сопло

Продовження Таблиці 15

№	Англійський термін	Український відповідник
207	variable critical area nozzle	сопло з регульованим критичним перерізом
208	variable expandable external contour nozzle	регульоване розширюване сопло зовнішнього контуру
209	variable expansion secondary flow nozzle	розширюване сопло додаткового контуру
210	variable geometry nozzle	сопло змінюваної геометрії
211	variable supersonic fan duct nozzle	регульоване надзвукове сопло вентиляторного контуру
212	variable throat area nozzle	сопло зі змінюваним критичним перерізом
213	vectoring exhaust nozzle	поворотне випускне сопло
214	ventilation nozzle	вентиляційне сопло
215	yaw control nozzle	сопло керування (управління) за тангажем

2.13. Тематична група: гвинти

В дану тематичну групу увійшли 119 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *propeller*, яке має один український відповідник – *повітряний гвинт*.

Таблиця 16

Типи гвинтів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	adjustable propeller	регульований повітряний гвинт
2	air-variable pitch propeller	повітряний гвинт змінюваного кроку
3	airscrew propeller	повітряний гвинт
4	altitude propeller	висотний повітряний гвинт
5	angled propeller	повітряний гвинт, установлений під кутом

Продовження Таблиці 16

№	Англійський термін	Український відповідник
6	anti-torque propeller	врівноважуваний повітряний гвинт реактивного моменту
7	articulated lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) з вертикальними й горизонтальними шарнірами
8	automatic constant speed propeller	автоматичний повітряний гвинт змінюваного кроку з регулятором числа обертів
9	automatic variable pitch propeller	автоматичний повітряний гвинт змінюваного кроку
10	automatically controllable propeller	повітряний гвинт із автоматичним регулюванням (обертів, кроку)
11	automatic pitch propeller	повітряний гвинт із автоматично змінюваним кроком
12	brake propeller	гальмовий повітряний гвинт
13	coarse-pitch propeller	повітряний гвинт грубого регулювання
14	coaxial propeller	співвісний повітряний гвинт
15	concealed-head propeller	повітряний гвинт з потайною головкою
16	constant-pitch propeller	повітряний гвинт фіксованого (сталого) кроку
17	constant-speed propeller	повітряний гвинт постійних обертів (повітряний гвинт сталого числа обертів)
18	contrarotating propeller	1) повітряний гвинт протилежного обертання; 2) повітряний гвинт зі спадними обертами
19	control-variable pitch propeller	кермовий (рульовий) повітряний гвинт змінюваного кроку
20	controllable-pitch propeller	повітряний гвинт змінного кроку
21	detached propeller	повітряний гвинт, від'єднаний від редуктора
22	direct-drive propeller	1) повітряний гвинт прямої тяги; 2) безредукторний повітряний гвинт (повітряний гвинт з безредукторним приводом)

Продовження Таблиці 16

№	Англійський термін	Український відповідник
23	double-acting propeller	1) повітряний гвинт двосторонньої схеми (зміни кроку); 2) дводієвий повітряний гвинт
24	ducted propeller	повітряний гвинт у кільці
25	elliptical blade propeller	повітряний гвинт з еліптичними лопатями
26	elliptical-driven propeller	повітряний гвинт з еліптичним приводом
27	electrically driven propeller	повітряний гвинт з електричним приводом
28	electrically-operated propeller	електроприводний повітряний гвинт
29	engine-driven propeller	повітряний гвинт, що приводиться в дію двигуном
30	failed propeller	повітряний гвинт, що відмовив
31	fairing propeller	обшивальний (обшивний) повітряний гвинт
32	feathered propeller	зафлюгований повітряний гвинт
33	feathering propeller	флюгерований (флюгерний) повітряний гвинт
34	fiberglass blade propeller	повітряний гвинт з лопатями зі склопластику
35	fixed-pitch propeller	1) повітряний гвинт фіксованого (незмінюваного) кроку; 2) повітряний гвинт з непереставними лопатями
36	five-blade(-bladed) propeller	п'ятилопатевий повітряний гвинт
37	flapping propeller	несучий повітряний гвинт, що махає (гвинт-носій)
38	folding propeller	складений повітряний гвинт
39	folding lifting propeller	складаний несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)
40	forward-facing propeller	передній повітряний гвинт
41	four-bladed propeller	чотирилопатевий (чотирилопатевий) повітряний гвинт
42	free-spinning propeller	вільний повітряний гвинт
43	freewheeling propeller	вільнообертовий повітряний гвинт
44	geared propeller	1) редукторний повітряний гвинт; 2) повітряний гвинт з редукторним приводом

Продовження Таблиці 16

№	Англійський термін	Український відповідник
45	gimbale propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) на кардані
46	gimbale hub-lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) із втулкою на кардані
47	ground-adjustable pitch propeller	повітряний гвинт з установленням кроку на землі
48	high-energy lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) з великою кінетичною енергією
49	high-lift propeller	повітряний гвинт з високими несучими властивостями
50	high-pitch propeller	повітряний гвинт великого кроку
51	higher-pitch propeller	заважений повітряний гвинт (лопаті установлені на більший кут)
52	high-speed propeller	1) високообертовий повітряний гвинт; 2) швидкісний повітряний гвинт
53	hinged propeller	шарнірний повітряний гвинт
54	hinged hub-lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) із хитною втулкою
55	hollow-blade propeller	повітряний гвинт з порожнистими лопатями
56	hover propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) на режимі висіння
57	hydraulic-reversible pitch propeller	гідравлічний повітряний гвинт двобічної (двосторонньої) схеми
58	hydraulically controlled propeller	повітряний гвинт з гідравлічним керуванням (управлінням)
59	inclined propeller	похило встановлений повітряний гвинт
60	jet propeller	реактивний повітряний гвинт (тяга за рахунок струменя газів на лопатях)
61	left-handed propeller	повітряний гвинт лівого обертання
62	lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)
63	low-pitch propeller	повітряний гвинт малого кроку
64	low-speed propeller	малообертовий несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)

Продовження Таблиці 16

№	Англійський термін	Український відповідник
65	lower-pitch propeller	полегшений повітряний гвинт (лопаті установлені на невеликий кут)
66	manual-variable pitch propeller	повітряний гвинт змінюваного кроку з ручним керуванням (управлінням)
67	mechanically driven lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) з механічним приводом
68	metal propeller	металевий повітряний гвинт
69	mounting propeller	установлювальний повітряний гвинт
70	multi-blade propeller	багатолопатевий повітряний гвинт
71	multi-layered wooden propeller	дерев'яний повітряний гвинт багат шарової конструкції
72	non-feathering propeller	нефлюгерований повітряний гвинт
73	non-rotating propeller	необертовий повітряний гвинт
74	oversized propeller	перерозмірений повітряний гвинт
75	out-of-balance propeller	невідбалансований повітряний гвинт
76	propeller with reduction gear	повітряний гвинт зі знижувальним редуктором
77	propeller with wide rectangular blades	повітряний гвинт із широкими прямокутними лопатями
78	pulling propeller	тяговий повітряний гвинт
79	pusher propeller	штовхальний повітряний гвинт
80	rearward-facing propeller	задній повітряний гвинт
81	reverse hydraulic propeller	гідравлічний повітряний гвинт оберненої схеми
82	reversible-pitch propeller	повітряний гвинт з обертальним нахилом
83	reversible propeller	реверсивний повітряний гвинт
84	reversing propeller	реверсивний повітряний гвинт
85	reversing lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій), що повертається назад
86	right-hand rotating propeller	повітряний гвинт правого обертання
87	rigid-blade lifting propeller	несучий гвинт (гвинт-носій) з жорстким кріпленням лопатей
88	ringed propeller	повітряний гвинт у кільці
89	ringless propeller	повітряний гвинт без кільцевого обтічника

Продовження Таблиці 16

№	Англійський термін	Український відповідник
90	rudder propeller	кермовий (рульовий) повітряний гвинт
91	self-locking propeller	самозамикаючий повітряний гвинт
92	self-tapping propeller	самонарізальний повітряний гвинт
93	short-blade propeller	коротколопатевий повітряний гвинт
94	shrouded propeller	1) повітряний гвинт у кільці; 2) гвинт з окуттям
95	single-acting propeller	1) гідравлічний повітряний гвинт одnobічної (односторонньої) схеми; 2) однодіючий повітряний гвинт
96	skewed propeller	1) повітряний гвинт при косому обдуванні; 2) зрізний повітряний гвинт
97	slotted propeller	прорізаний повітряний гвинт
98	solid-metal propeller	суцільнометалевий повітряний гвинт
99	stopped propeller	зупинений повітряний гвинт
100	subsonic propeller	дозвуковий повітряний гвинт
101	supersonic propeller	надзвуковий повітряний гвинт
102	tension propeller	натяжний повітряний гвинт
103	three-bladed propeller	трилопатевий повітряний гвинт
104	thrust propeller	тяговий повітряний гвинт
105	tractor propeller	тяговий повітряний гвинт
106	transonic propeller	близькозвуковий повітряний гвинт
107	tunnel propeller	тунельний повітряний гвинт
108	turboprop propeller	повітряний гвинт турбогвинтової установки
109	two-blade(-bladed) propeller	дволопатевий повітряний гвинт
110	uncontrolled propeller	некерований повітряний гвинт
111	unfettered propeller	розфлюгерований повітряний гвинт
112	unloaded lifting propeller	розвантажений несучий повітряний гвинт (гвинт-носії)
113	variable axis tilt propeller	повітряний гвинт зі змінюваним нахилом осі обертання
114	variable camber propeller	повітряний гвинт зі змінюваною кривиною профілю

Продовження Таблиці 16

№	Англійський термін	Український відповідник
115	variable-pitch propeller	1) повітряний гвинт змінного кута нахилу; 2) повітряний гвинт змінного кроку; 3) повітряний гвинт з переставними лопатями
116	wide-blade propeller	широколопатевиий повітряний гвинт
117	windmilling propeller	самообертальний повітряний гвинт
118	wing propeller	криловий несучий повітряний гвинт (криловий гвинт-носій)
119	wooden propeller	дерев'яний повітряний гвинт

2.14. Тематична група: реверсивні пристрої

В дану тематичну групу увійшли 14 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *reverser*, яке має один український відповідник – *реверсивний пристрій*.

Таблиця 17

Типи реверсивних пристроїв

№	Англійський термін	Український відповідник
1	cascade reverser	решітчастий реверсивний пристрій (з решітками, що відхиляються)
2	clamshell reverser	ковшовий реверсивний пристрій (зі стулками, що відхиляються)
3	cold stream reverser	реверсивний пристрій зовнішнього контуру
4	fan thrust reverser	реверсивний пристрій вентилятора
5	fan jet reverser	механізм реверса повітряного потоку вентилятора
6	hot stream reverser	реверсивний пристрій внутрішнього контуру
7	post-exit reverser	засопловий реверсивний пристрій

Продовження Таблиці 17

№	Англійський термін	Український відповідник
8	pre-exit reverser	передсопловий реверсивний пристрій
9	propeller reverser	реверсивний пристрій повітряного гвинта
10	semicylindrical target-type reverser	реверсивний пристрій з напівциліндричними стуменевідбивними заслінками
11	slot reverser	щілинний реверсивний пристрій
12	target-type thrust reverser	реверсивний пристрій тяги зі стуменевідбивними заслінками
13	thrust reverser	реверсивний пристрій тяги
14	V-gutter reverser	реверсивний пристрій з V-подібними заслінками

2.15. Тематична група: вали

В дану тематичну групу увійшли 29 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *shaft*, яке має один український відповідник – *вал*.

Таблиця 18

Типи валів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	camshaft	кулачковий вал
2	coaxial shaft	співвісний вал
3	common shaft	спільний вал
4	crankshaft	колінчастий вал, колінвал (двигуна)
5	crankshaft counterweight	противага колінвалу
6	crankshaft crank	корба колінвалу
7	crankshaft crank cheek	щока колінвалу
8	crankshaft crankpin	шатунна шийка колінвалу

Продовження Таблиці 18

№	Англійський термін	Український відповідник
9	crankshaft main journal	корінна шийка колінвалу
10	driven shaft	ведений вал
11	engine drive shaft	головний [вихідний] вал двигуна
12	extension shaft	підшипниковий вал
13	flanged propeller shaft	вал повітряного гвинта з фланцевим хвостовиком
14	flap actuating shaft	вал трансмісії приводу механізму закриття
15	fuel pump drive shaft	вал приводу паливної помпи
16	gear shaft	вал-шестерня
17	generator shaft	вал генератора
18	helically splined shaft	гвинтовий шліцьований вал
19	hollow shaft	порожнистий вал
20	internal shaft	внутрішній вал співвісної системи {що обертає повітряний гвинт}
21	internally splined crankshaft	внутрішньо шліцьований колінвал
22	propeller shaft	вал повітряного гвинта
23	rotor shaft	вісь ротора
24	rotor synchronizing shaft	вал синхронізації несучих гвинтів {гелікоптера}
25	splined propeller shaft	вал повітряного гвинта зі шліцьовим хвостовиком
26	splined shaft	шліцьований вал
27	starter output shaft	вихідний вал пускової системи
28	tapered propeller shaft	вал повітряного гвинта з різьбовим хвостовиком
29	quill shaft	шпindelний вал

2.16. Тематична група: стартери

В дану тематичну групу увійшли 17 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *starter*, яке має один український відповідник – *стартер*.

Таблиця 19

Типи стартерів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	air starter	аеродромний стартер
2	automatic starter	автоматичний стартер
3	aviation starter	авіаційний стартер
4	electric starter	електричний стартер
5	electro-inertial starter	електро-інерційний стартер
6	gas starter	газовий стартер
7	gas turbine starter	газотурбінний стартер
8	inertia starter	інерційна пускова система
9	onboard starter	бортовий стартер
10	pneumatic starter	пневматичний стартер
11	reversible starter	коловоротний стартер
12	standalone starter	автономний стартер
13	starter-generator	стартер-генератор
14	steam gas starter	парогазовий стартер
15	turbine air starter	турбінний повітряний стартер
16	turbine starter	турбінний стартер
17	turbojet starter	турбореактивний стартер

2.17. Тематична група: нагнітачі

В дану тематичну групу увійшли 22 терміна, які були взяті з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *supercharger*, яке має один український відповідник – *нагнітач*.

Таблиця 20

Типи нагнітачів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	altitude supercharger	висотний нагнітач

Продовження Таблиці 20

№	Англійський термін	Український відповідник
2	cabin supercharger	кабінний нагнітач
3	centrifugal-axial supercharger	відцентрово-осьовий нагнітач
4	cold air supercharger	нагнітач холодного повітря
5	external supercharger	зовнішній нагнітач
6	externally-driven supercharger (turbocharger)	наддувач, який засувається зовнішньо (турбонаддувач)
7	high-altitude supercharger	висотний нагнітач (двигуна)
8	high-pressure supercharger	нагнітач високого тиску
9	hot air supercharger	нагнітач теплого повітря
10	internal supercharger	внутрішній нагнітач
11	internally-driven supercharger	наддувач, який засувається внутрішньо
12	intercooled supercharger	нагнітач системи підігрівання
13	mechanical supercharger	механічний нагнітач
14	mechanically driven supercharger	нагнітач з механічним приводом
15	multistage supercharger	багатошвидкісний нагнітач
16	positive displacement supercharger	об'ємний нагнітач
17	piston supercharger	поршневий нагнітач
18	single-sided supercharger	нагнітач однобічного (одностороннього) типу
19	single-stage supercharger	одноступінчастий нагнітач
20	supercharging supercharger	нагнітач наддування
21	twin-screw rotary supercharger	двороторний ротаційний нагнітач
22	vane supercharger	лопатевий нагнітач

2.18. Тематична група: штовхачі

В дану тематичну групу увійшли 13 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *tappet*, яке має один український відповідник – *штовхач*.

Таблиця 21

Типи штовхачів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	adjustable centrifugal tappet	регульований відцентровий штовхач
2	cam tappet	штовхач кулачкового механізму
3	centrifugal tappet	відцентровий штовхач
4	cylindrical tappet	циліндричний штовхач
5	electro-hydraulic tappet	електрогідравлічний штовхач
6	flexible tappet	гнучкий штовхач
7	hydraulic tappet	гідравлічний штовхач
8	lever tappet	важільний штовхач
9	mechanical tappet	механічний штовхач
10	pneumatic tappet	пневматичний штовхач
11	roller tappet	роликовий штовхач
12	screw tappet	гвинтовий штовхач
13	valve tappet	клапанний штовхач

2.19. Тематична група: турбіни

В дану тематичну групу увійшли 62 терміни, які були узяті з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *turbine*, яке має один український відповідник – *турбіна*.

Таблиця 22

Типи турбін

№	Англійський термін	Український відповідник
1	active turbine	активна турбіна
2	actively-reactive turbine	активно-реактивна турбіна
3	air turbine	повітряна турбіна
4	air-cooled turbine	турбіна з повітряним охолодженням
5	auxiliary turbine	допоміжна турбіна

Продовження Таблиці 22

№	Англійський термін	Український відповідник
6	aviation turbine	авіаційна турбіна
7	axial turbine	осьова турбіна
8	axial-flow turbine	осьова турбіна
9	blade-variable turbine	лопатево-регульовна турбіна
10	centrifugal turbine	1) центробіжна турбіна; 2) відцентрова турбіна
11	centripetal turbine	доцентрова турбіна
12	closed-cycle turbine	турбіна замкненого (замкнутого) циклу
13	compressor turbine	турбіна компресора
14	compressor-drive turbine	турбіна привода компресора
15	condensing turbine	конденсаційна турбіна
16	constant pressure turbine	турбіна сталого тиску
17	contra-rotating power turbine	силова турбіна протилежного напрямку обертання
18	cooled turbine	охолоджувана турбіна
19	exhaust gas turbine	турбіна, що працює на вихлопних (випускних) газах
20	fan turbine of a turbofan engine	турбіна вентилятора ТРДД
21	five-stage turbine	п'ятиступінчаста турбіна
22	free turbine	вільна турбіна
23	free-stream turbine	вільноструменева турбіна
24	frontal turbine	фронтальна турбіна
25	gas turbine	газова турбіна
26	high-pressure turbine	турбіна високого тиску
27	high-speed turbine	1) високооборотна турбіна; 2) швидкохідна турбіна
28	hush turbine	турбіна з шумоглушними кожухами
29	impulse turbine	імпульсна турбіна
30	inlet-driven turbine	турбіна з приводом від набіжного потоку
31	intermediate pressure turbine	турбіна середнього тиску
32	LP turbine	турбіна низького тиску
33	LP drop turbine	низькоперепадна турбіна
34	main turbine	головна турбіна
35	mechanically independent free-power turbine	механічно незалежна вільнопотужна турбіна

Продовження Таблиці 22

№	Англійський термін	Український відповідник
36	multi-case turbine	багатокорпусна турбіна
37	multi-nozzle turbine	багатосоплова турбіна
38	multi-stage turbine	багатоступенева турбіна
39	open-cycle turbine	турбіна відкритого циклу
40	paired turbine	спарена турбіна
41	Pelton turbine	турбіна Пелтона
42	peripheral turbine of a turbofan unit	периферійна турбіна турбовентиляторного агрегата
43	power turbine	силова турбіна
44	propeller turbine	пропелерна турбіна
45	radial turbine	радіальна турбіна
46	radial-axial turbine	радіально-осьова турбіна
47	radial-flow turbine	радіальна турбіна
48	reaction turbine	реактивна турбіна
49	single-crystal blade turbine	турбіна з монокристалічними лопатками
50	single-shaft turbine	одновальна турбіна
51	single-stage turbine	одноступенева (одноступінчаста) турбіна
52	spiral turbine	спіральна турбіна
53	stationary turbine	стаціонарна турбіна
54	steam turbine	парова турбіна
55	tangential turbine	тангенціальна турбіна
56	three-stage turbine	триступінчаста турбіна
57	throttle turbine	турбіна з регульованим відбиранням
58	throttling steam turbine	парова турбіна з дросельним паророзподілом
59	twin-flow turbine	двопотокова турбіна
60	two-shaft turbine	двовальна турбіна
61	two-stage turbine	двоступінчаста турбіна
62	two-wheel turbine	двоколісна турбіна

2.20. Тематична група: клапани

В дану тематичну групу увійшли 157 термінів, узятих з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського

словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та 3 технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає гніздове слово *valve*, яке має один український відповідник – *клапан*.

Таблиця 23

Типи клапанів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	acceptance valve	приймальний клапан
2	admission valve	впускний (усмоктувальний) клапан
3	air valve	повітряний клапан
4	air-bleed valve	клапан відбирання повітря
5	air-bypass valve	клапан перепуску повітря
6	alarm valve	сигнальний клапан
7	aneroid valve	анероїдний клапан
8	anti-cavitation valve	протипомпажний клапан
9	anti-icing valve	клапан протиобліднювальної системи
10	anti-skid valve	клапан зворотного гальмування
11	anti-stall ball valve	протипосадковий (протипосадочний) кульковий клапан
12	automatic control valve	клапан автоматичного керування (управління)
13	automatic drain valve	автоматичний дренажний клапан
14	backpack valve	клапан ранця
15	balancing valve	балансувальний клапан
16	bellows valve	сильфонний клапан
17	bleed valve	1) випускний клапан; 2) клапан обдування
18	blow-down valve	продувальний клапан
19	blow-off valve	1) клапан наддування; 2) відкидний клапан ранця
20	blow-off valve of the air supply system	зворотний клапан мережі наддування
21	brake valve	клапан гальмування
22	breather valve	дихальний клапан
23	butterfly valve	пелюстковий клапан
24	bypass valve	обхідний клапан
25	cabin pressure relief valve	запобіжний клапан гермокабіни
26	cabin vacuum valve	вакуумний клапан {кабіни}

Продовження Таблиці 23

№	Англійський термін	Український відповідник
27	cavitation valve	кавітувальний клапан
28	charging valve	зарядний клапан
29	check valve	зворотний клапан
30	combination valve	комбінований клапан
31	command pressure check valve	зворотний клапан командного тиску
32	conical valve	конічний клапан
33	controlled valve	керований клапан
34	diaphragm valve	клапан-діафрагма
35	direct-acting valve	клапан безпосередньої дії
36	diverting valve	комутувальний клапан
37	disc valve	тарілчастий клапан
38	discharge valve	1) клапан витиснювальної системи; 2) дренажний клапан
39	disconnect valve	роз'єднувальний клапан
40	disconnecting valve	рознімний клапан
41	double-acting valve	клапан двобічної (двосторонньої) дії
42	drain valve	1) дренажний клапан; 2) зливний клапан; 3) стравлювальний (випускальний) клапан
43	electrohydraulic valve	електрогідравлічний клапан
44	electromagnetic valve	електромагнітний клапан
45	electromagnetically operated valve	клапан з електромагнітним приводом
46	electromechanical valve	електромеханічний клапан
47	electropneumatic valve	електропневматичний клапан
48	emergency fuel supply valve	клапан аварійного подавання (аварійної подачі) палива
49	equalizing valve	зрівнювальний клапан
50	exhaust valve	вихлопний (випускний) клапан
51	failed valve	несправний клапан
52	feed valve	клапан підживлення
53	fire-suppression system valve	клапан протипожежної системи
54	filter valve	клапан фільтра
55	float valve	поплавковий (поплавцевий) клапан
56	flow control valve	клапан регулювання подавання (подачі) робочої речовини
57	flow-regulating valve	клапан з регульованим прохідним перерізом
58	four-position valve	чотирипозиційний клапан

Продовження Таблиці 23

№	Англійський термін	Український відповідник
59	fuel valve	клапан пального
60	fuel dump valve	клапан скидання палива
61	fuel-drain valve	клапан для зливу палива
62	fuel metering valve	паливодозувальний клапан
63	fuel shut-off valve	1) клапан відключення палива; 2) відсічний паливний клапан
64	fuel system ring valve	клапан кільцювання паливної системи
65	fuel tank pressurization relief valve	запобіжний клапан підтискування {паливного бака}
66	fuel transfer valve	клапан перекачування палива
67	fully closed valve	повністю закритий клапан
68	fully open valve	повністю відкритий клапан
69	gas distribution valve	газорозподільний клапан
70	gate valve	золотниковий клапан
71	header relief valve	запобіжний клапан заголовника
72	high-flow valve	клапан з великим прохідним перерізом
73	hood valve	клапан чохла
74	hydraulic valve	гідравлічний клапан
75	hydraulic jack control valve	клапан керування (управління) гідро підіймачем
76	hydraulic system ring valve	клапан кільцювання гідросистем
77	ignition system valve	клапан системи запалювання
78	injection valve	клапан упорскування (уприскування)
79	injector valve	форсунковий клапан
80	intake valve	впускний клапан
81	inlet valve	1) клапан входу; 2) клапан піддування
82	jet action valve	клапан типу «реактивне сопло»
83	jettison valve	кран аварійного зливання палива {у польоті}
84	kinetic valve	кінетичний клапан
85	limiting valve	обмежувальний клапан
86	main pressure relief valve	головний клапан зняття тиску
87	manual control valve	клапан з ручним керуванням (управлінням)
88	metering valve	дозувальний клапан
89	multi-way valve	багатоходовий клапан

Продовження Таблиці 23

№	Англійський термін	Український відповідник
90	non-return valve	клапан без зворотного потоку
91	oil valve	масляний клапан
92	oil-drain valve	вентиль для зливу мастила
93	oil-pressure valve	нагнітальний масляний клапан
94	overpressure relief valve	протиперевантажувальний клапан
95	overflow valve	перепускний клапан
96	overflow prevention valve	клапан запобігання переповненню
97	overspeed valve	відцентровий клапан (обмеження максимальних обертів двигуна)
98	oxygen supply valve	клапан вмикання подавання (подачі) кисню
99	pitch control valve	клапан керування (управління) тангажем
100	plate valve	пластинчастий (пластинчатий) клапан
101	pneumatic valve	пневматичний клапан
102	pole vent valve	клапан полюсного отвору
103	poppet valve	щілинний клапан
104	poppet-type valve	тарільчастий клапан
105	pressure-reducing valve	клапан зниження тиску
106	pressure-regulating valve	клапан регулювання тиску
107	pressure-relief valve	1) клапан аварійного скидання тиску; 2) запобіжний клапан надлишкового тиску; 3) клапан скидання тиску
108	pressurizing cabin valve	клапан наддування (герметизації) кабіни
109	pump relief valve	клапан зняття тиску з насоса
110	pyrotechnic valve	піротехнічний клапан
111	quick-drain valve	клапан пришвидшеного (прискороного) зливання
112	quick-opening valve	швидкодіючий клапан
113	reduction valve	редукційний клапан
114	refueling valve	клапан заправляння (запускання)
115	relief valve	клапан автоматичного зниження тиску в системі
116	remote-control valve	клапан дистанційного керування (управління)

Продовження Таблиці 23

№	Англійський термін	Український відповідник
117	roll-control valve	клапан керування (управління) креном
118	rotary mixture-control valve	поворотний клапан регулювання суміші
119	safety valve	запобіжний клапан
120	sealing valve	клапан герметизації
121	second-pressure relief valve	другий (другорядний) клапан зняття тиску
122	selector valve	перемикальний клапан
123	servo-controlled valve with a damper	клапан із заслінкою, керований серводвигуном
124	shutoff valve	перекривний клапан
125	shutoff and start valve	запірно-пусковий клапан
126	single-acting valve	клапан одnobічної (односторонньої) дії
127	single-way valve	одноходовий клапан
128	sleeve valve	рукавний клапан
129	sniffer valve	клапан виявлення протікання речовини або газу в системі
130	sodium-cooled valve	клапан з натрієвим охолодженням
131	solenoid valve	соленоїдний клапан
132	solenoid-operated valve	клапан, що працює за допомогою соленоїда
133	speed limiting valve	клапан обмеження обертів
134	spill valve	клапан розкриття
135	spring-loaded valve	пружинний клапан
136	spring-loaded inlet valve	пружинний вхідний клапан
137	spring-loaded outlet valve	пружинний вихідний клапан
138	starter valve	клапан стартера
139	successive valve	послідовний клапан
140	suction valve	клапан підсмоктування
141	temperature-regulating valve	клапан терморегулювання
142	thermostatic valve	термочутливий клапан
143	three-way valve	трикамерний клапан
144	three-way outlet valve	трикамерний клапан виходу
145	throttle valve	1) дросельний клапан; 2) клапан з регульованою заслінкою
146	thrust control valve	клапан керування (управління) тягою
147	toggle valve	перекидний клапан

Продовження Таблиці 23

№	Англійський термін	Український відповідник
148	triple-seat valve	тристулковий клапан
149	two-component fuel valve	двокомпонентний паливний клапан
150	two-way valve	двоходовий клапан
151	unloading valve	розвантажений клапан
152	vacuum valve	вакуумний клапан
153	valve actuator	клапан-давач (клапан-датчик)
154	valve with removable rubber diaphragms	клапан зі знімними гумовими стільниками
155	valve with sleeves	клапан з оболонками
156	vapor-vent valve	клапан випуску парів
157	water-drain valve	клапан для зливу води

2.21. Тематична група: додаткові комплекти, блоки, вузли і агрегати

В дану тематичну групу увійшли 128 термінів, які були взяті з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає декілька гніздових слів з їх відповідниками. Всі гніздові слова були виділені жирним накресленням.

Таблиця 24

Типи додаткових комплектів, блоків, вузлів і агрегатів

№	Англійський термін	Український відповідник
1	accessory	1) допоміжний пристрій, допоміжний агрегат; 2) допоміжне обладнання
2	accessory case	корпус допоміжних агрегатів
3	accessory drive	привод агрегатів
4	accessory drive gearbox	коробка привода агрегатів
5	accessory section	вузол (відсік) агрегатів
6	agent	1) фактор; 2) агент

Продовження Таблиці 24

№	Англійський термін	Український відповідник
7	antifreezing agent	компонент, який запобігає обмерзанню
8	antifreeze	антифриз
9	antiicer	антиобліднювач
10	assembly	1) комплект, блок, вузол; 2) агрегат, пристрій
11	assembly flange	монтажний фланець
12	bearing cage	сепаратор підшипника
13	blade retainer	стакан лопаті
14	blade root	хвостовик лопатки
15	blade shank	комель лопаті
16	cam	кулачок
17	cam lobe	контур кулачка
18	cam plate	кулачкова шайба
19	cam roller	кулачковий ролик
20	cam track	бігова доріжка кулачка
21	cascade	1) каскад; 2) ступінь {турбіни або компресора}; 3) решітка (набір) профілів {лопаток}
22	airfoil cascade	решітка профілів
23	annular cascade	кільцева решітка
24	turbine cascade	турбінна решітка
25	channel	канал
26	converging channel	звужуваний канал
27	diverging channel	розширюваний канал
28	combustion section	вузол камери згоряння
29	compartment	1) відсік; 2) гніздо
30	bearing compartment	гніздо підшипника
31	engine compartment	відсік двигуна
32	compressor rotor	ротор компресора
33	compressor stator	статор компресора
34	crank arm	щока колінчастого вала
35	crankcase	картер {двигуна}
36	reciprocating engine crankcase	картер поршневого двигуна
37	V-type engine crankcase	картер V- подібного двигуна
38	crankshaft	колінчастий вал, колінвал {двигуна}
39	crankshaft crank	корба колінвалу

Продовження Таблиці 24

№	Англійський термін	Український відповідник
40	crankshaft crank cheek	щока колінвалу
41	crankshaft crankpin	шатунна шийка колінвалу
42	crankshaft main journal	корінна шийка колінвалу
43	deaerator	повітровіддільник
44	de-oiler	масловіддільник
45	dome	1) ковпак; 2) обтічник
46	bluff body dome	стабілізатор полум'я, що має необтічну форму
47	duct	1. канал; патрубок 2. тракт; контур двигуна
48	aerothermodynamic duct	аеротермодинамічний канал
49	air flow duct	повітряний тракт
50	air intake duct	1) канал повітрозабирача (повітрозабірника); 2) вхідний тракт {двигуна}
51	aft section of the duct	задній розділ каналу
52	bifurcated air duct	роздвоєний повітряний тракт
53	compressor air flow duct	проточний тракт компресора
54	convergent duct	збіжний канал
55	convergent exit of the duct	збіжний вихід каналу
56	divergent entry of the duct	вхід каналу, що має здатність розширюватися
57	divided entry duct	канал з розділеним входом
58	exhaust duct	вихідний тракт (двигуна)
59	fan duct	канал вентилятора
60	fan discharge duct	вихідний канал вентилятора
61	gas turbine engine inlet duct	повітрозабирач газотурбінного двигуна
62	gas-air flow duct	газоповітряний тракт
63	exhaust cone	конус сопла
64	exhaust unit	вузол вихідного пристрою, вихідний (викидний) пристрій
65	flameholder	стабілізатор полум'я
66	flame stabilizer	стабілізатор полум'я
67	flame tube	жарова труба
68	flame tube snout section	передня частина (вхідний конус) жарової труби
69	fork	вилкоподібна деталь
70	fueler	паливозаправник

Продовження Таблиці 24

№	Англійський термін	Український відповідник
71	inlet duct	вхідний канал, повітрозабирач
72	long air intake duct	подовжений канал повітрозабірника
73	main duct	перший [внутрішній] контур (двоконтурного двигуна)
74	nozzle box duct	патрубок газозбірника
75	outlet duct	вихідний канал
76	secondary duct	другий (зовнішній) контур {двоконтурного двигуна}
77	self-propelling duct	прямострумний двигун
78	single entry duct	канал з одним входом
79	subsonic duct	підзвуковий канал
80	subsonic inlet duct	дозвуковий повітрозабирач
81	supersonic external-compression inlet duct	повітрозабирач зовнішнього стиснення надзвукового потоку
82	supersonic inlet duct	надзвуковий повітрозабирач
83	supersonic internal-compression inlet duct	повітрозабирач внутрішнього стиснення потоку
84	transonic duct	трансзвуковий канал
85	twin annules duct	розділовий кільцевий канал
86	ventral duct	підфюзеляжний повітрозабірник
87	nacelle	гондола
88	nacelle pylon	пілон кріплення гондоли
89	pin	1) палець; 2) шворінь; 3) штир; 4) шип
90	knuckle pin	1) вісь шарніра; 2) палець з'єднання причіпного шатуна з головним шатуном
91	plug	1) пробка; 2) заглушка; 3) чіп
92	ring	кільце
93	oil control piston ring	маслозбиральне поршневе кільце
94	oil scraper piston ring	маслоскидальне поршневе кільце
95	piston ring	поршневе кільце
96	rocker arm	коромисло

Продовження Таблиці 24

№	Англійський термін	Український відповідник
97	rod	1) шток; 2) шатун; 3) стрижень; 4) тяга; 5) брус; 6) рейка
98	articulating rod	причіпний шатун
99	connecting rod	шатун (поршневого двигуна)
100	master rod	головний шатун
101	solid type master rod	суцільний головний шатун
102	spark plug	свічка запалювання
103	supercharger diffuser	дифузор нагнітача
104	supercharger impeller	крильчатка нагнітача
105	supercharger housing	корпус нагнітача
106	support	1) опора; 2) стійка
107	bearing support	вузол опори ротора (підшипник разом з корпусом та підтримуючою конструкцією)
108	shaft support	опора валу
109	tappet rod	шток штовхача
110	turbocharger	турбонагнітач
111	vane	1) лопатка, лопать; 2) крильчатка; 3) спрямовувальний пристрій
112	diffuser vane	спрямовувальний апарат дифузора
113	fixed stator vanes	нерегульований спрямовувальний апарат
114	flame tube swirl vane	завихрювальна лопатка жарової труби
115	inlet guide vanes	1) вхідний напрямний апарат; 2) лопатки вхідного спрямовувального апарату
116	nozzle guide vanes	сопловий спрямовувальний апарат {турбіни}
117	stator vane	лопатка статора
118	swirl vane	завихрювальна лопатка
119	variable stator vanes	регульований спрямовувальний апарат статора

Продовження Таблиці 24

№	Англійський термін	Український відповідник
120	wall	1) стінка; 2) перегородка; 3) екран
121	corrugated wall	гофрована стінка
122	perforated wall	перфорована стінка
123	porous wall	пористий (шпаруватий) переділ
124	washer	шайба; прокладка / перекладка
125	wheel	колесо
126	blade wheel	робоче колесо
127	bladed wheel	колесо з лопатками
128	toothed wheel	1) зубчасте колесо; 2) зубчастий триб; 3) зубчаста шестірня

2.22. Тематична група: допоміжні системи

В дану тематичну групу увійшли 41 термін, які були узяті з тематичного словника авіаційної термінології О. М. Акмалдінової, з російсько-українського словника авіаційних термінів Н. М. Кириченка, з англійсько-українського словника авіаційних термінів Р. О. Гільченка та з технічного мануалу А. Сінгха. Група складена за гніздово-алфавітним принципом і розглядає декілька гніздових слів з їх відповідниками.

Таблиця 25

Типи допоміжних систем

№	Англійський термін	Український відповідник
1	acceleration and speed control system	система контролю прискорення та швидкості
2	A.C.U.	блок керування прискоренням
3	A.P.U.	допоміжна силова установка
4	B.P.C	контроль барометричного тиску
5	breather system	система вентиляції
6	C.S.U.	блок постійної швидкості
7	compressor control system	система керування компресором

Продовження Таблиці 25

№	Англійський термін	Український відповідник
8	cooling system	система охолодження
9	direct cranking (either hand or electrical) starting system	система прямого запуску (ручного або електричного)
10	direct hand cranking starting system	система прямого ручного запуску
11	ejector system	насосна система
12	electrical heating system	електрична система обігріву
13	engine baffling system	система циркуляції газів або рідини двигуна
14	F.C.U.	регулятор паливного насоса
15	flow control system	система контролю потоку
16	fuel burner system	система паливного горіння
17	fuel injection system	система вприскування палива
18	full flow system	система повного потоку
19	hand + electric inertia starting system	система ручного та електричного запуску інерційного типу
20	hand inertia starting system	система ручного запуску інерційного типу
21	high-energy ignition system	система високоенергетичного запалювання
22	high-tension ignition system	система запалювання з високою напругою
23	hot air system	система гарячого повітря
24	H.P. fuel control system	система керування високим тиском палива
25	hydro-mechanical	гідромеханічна система
26	low-tension ignition system	система запалювання з низькою напругою
27	oil dilution system	система розведення масла
28	pitch-change mechanism	механізм зміни кута нахилу
29	PCU	блок керування гвинтом
30	pressure control system	система контролю тиску
31	pressure feed system	система підкачки палива
32	priming system	система підкачки
33	pump governor	регулятор насоса
34	PDU	блок управління паливними насосами
35	PDCO	система контролю тиску палива
36	recirculatory oil system	система циркуляції мастила
37	reverse flow combustion system	система зворотного потоку згорання
38	SCU	система керування паливом

Продовження Таблиці 25

№	Англійський термін	Український відповідник
39	self-contained oil system	самодостатня система мастила
40	stabilizer system	система стабілізатора
41	thermocouple system	система термопари

ВИСНОВКИ до РОЗДІЛУ 2

У другому розділі цієї роботи було проведено детальне дослідження англійської та української термінології двигунобудування у словниках і технічних мануалах. Оскільки точна та уніфікована термінологія є важливим фактором для ефективної комунікації та обміну інформацією у галузі двигунобудування, метою дослідження було уточнення, систематизація та упорядкування термінів, пов'язаних з цією галуззю.

У рамках дослідження було проаналізовано три словники: «Тематичний словник авіаційної термінології» О. М. Акмалдінової, «Російсько-український словник авіаційних термінів» Н. М. Кириченка та «Англійсько-український словник авіаційних термінів» Р. О. Гільченка, а також технічний мануал для інженерів – "Aero Engines" А. Сінгха. З цих джерел було відібрано 1917 термінів, які були використані для подальшого формування 21 тематичних груп:

- до тематичної групи двигунів увійшли 430 термінів з гніздовими словами *engine* та *motor*, а також їх український відповідник – *двигун*;

- до тематичної групи компресорів увійшли 76 термінів з гніздовим словом *compressor*, який має один український відповідник – *компресор*;

- до тематичної групи вальниць (підшипників) увійшли 65 термінів з гніздовим словом *bearing* і його відповідник *вальниця* (заст. підшипник);

- до тематичної групи лопатей і лопаток увійшли 113 термінів з гніздовим словом *blade*, яке має два українські відповідники – *лопать* і *лопатка*, що є синонімічними;

- до тематичної групи камер увійшло 142 терміни з гніздовим словом *chamber* і його українським відповідником *камера*;

- до тематичної групи циліндрів увійшло 93 терміни з гніздовим словом *cylinder* і його певні українські відповідники (варіант перекладу залежить від термінологічної пари): *циліндр*, *плунжер*, *шток*, *балон*;

- до тематичної групи амортизаторів і демпферів увійшли 59 термінів з гніздовим словом *damper*, яке має два українські відповідники – *амортизатор* і *демпфер* (демпфірувальний пристрій);
- до тематичної групи дифузорів увійшло 35 термінів з гніздовим словом *diffusor* і його українським відповідником *дифузор*;
- до тематичної групи імпелерів і крильчаток увійшли 11 термінів з гніздовим словом *impeller*, яке має два українські відповідники – *імпелер* і *крильчатка*;
- до тематичної групи обтічників увійшли 38 термінів з гніздовим словом *fairing* і його український відповідник *обтічник*;
- до тематичної групи сопел і форсунок увійшли 215 термінів з гніздовим словом *nozzle* і двома його українськими відповідниками – *сопло* і *форсунка*;
- до тематичної групи гвинтів увійшли 119 термінів з гніздовим словом *propeller*, яке має один український відповідник – *повітряний гвинт*;
- до тематичної групи реверсивних пристроїв увійшли 14 термінів з гніздовим словом *reverser*, яке має один український відповідник – *реверсивний пристрій*;
- до тематичної групи валів увійшли 29 термінів з гніздовим словом *shaft*, яке має один український відповідник – *вал*;
- до тематичної групи стартерів увійшли 17 термінів з гніздовим словом *starter*, яке має один український відповідник – *стартер*;
- до тематичної групи нагнітачів увійшли 22 терміни з гніздовим словом *supercharger*, яке має один український відповідник – *нагнітач*;
- до тематичної групи штовхачів увійшли 13 термінів з гніздовим словом *tappet*, яке має один український відповідник – *штовхач*;
- до тематичної групи турбін увійшли 62 терміни з гніздовим словом *turbine*, яке має один український відповідник – *турбіна*;
- до тематичної групи клапанів увійшли 157 термінів з гніздовим словом *valve*, яке має один український відповідник – *клапан*;

– до тематичної групи додаткових комплектів, блоків, вузлів і агрегатів увійшло 128 термінів з декількома гніздовими словами;

– до тематичної групи допоміжних систем увійшов 41 термін. Ці терміни подані у вигляді аббревіатур та містять гніздове слово *system* (*система*).

РОЗДІЛ 3. Використання інструментарію навчальних платформ для узагальнення теоретичних засад термінології

Тестування є важливою складовою процесу навчання, оскільки воно дозволяє перевірити рівень розуміння та опанування студентами теоретичних матеріалів. Навчальна платформа Mentor, яка використовується в Харківському авіаційному університеті, надає зручний та ефективний інструментарій для створення тестів та оцінки знань.

Платформа дозволяє викладачам створювати різноманітні типи питань, такі як багатоваріантні питання, питання на відповідність, питання типу правильно/неправильно, питання на вписування пропущених слів, питання з короткою відповіддю та ін. Крім того, викладачі мають можливість налаштовувати рівень складності питань, встановлювати часові обмеження для виконання тесту, а також визначати критерії оцінювання.

Автоматизація процесу тестування на платформі Mentor значно спрощує та прискорює процес оцінювання знань студентів. Після завершення тесту студенти одержують автоматичну оцінку, що дозволяє швидко та об'єктивно оцінити їхні знання. Крім того, система також надає можливість аналізу результатів тестування, що дозволяє викладачам здійснювати докладну статистичну обробку отриманих даних та виявляти слабкі місця в розумінні матеріалу студентами.

На базі цієї навчальної платформи нами був створений тест для перевірки знань здобувачів вищої освіти спеціальності «035 Філологія. Прикладна лінгвістика» в рамках дисципліни «Термінологія».

Алгоритм створення тесту:

1) У Банку питань була створена категорія для тестових запитань (див. Рис. 7).

▼ Додати категорію

Входить у категорію

Назва

Інформація про категорію

↕ **A** **B** *I* ☰ ☷ 🔗 🔄 📎 **Н-Р**

ID номер

[Додати категорію](#)

Рис. 7 Створення категорії у Банку питань

2) Далі ми почали створення тестових запитань. Приклад створення багатоваріантного питання поданий нижче на рисунках 8, 9 і 10.

Додавання багатоваріантного питання 🔗

[▶ Розгорнути всі](#)

▼ Загальне

Категорія

Коротке означення питання

Текст питання

↕ **A** **B** *I* ☰ ☷ 🔗 🔄 📎 📎 📎 📎 📎 📎 **Н-Р**

Термін - це

Типова оцінка

Рис. 8 Назва і текст нового запитання

Скільки правильних відповідей?

Перемішувати альтернативи?

Нумерувати відповіді?

Показати стандартні інструкції

▼ Відповіді

Варіант відповіді 1

Оцінка

Коментар

Рис. 9 Параметри кількості правильних відповідей

Варіант відповіді 2

Оцінка

Коментар

Варіант відповіді 3

Оцінка

Коментар

Варіант відповіді 4

Оцінка

Коментар

Рис. 10 Варіанти відповідей (де 100% – правильна відповідь, а -100% – неправильна)

3) Таким чином у створену категорію «Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудування (Співак І.В.)» було додано 60 тестових запитань (25 теоретичних питань, 25 питань на переклад термінів і 10 питань на переклад речень) (див. Рис. 11), які також подані у Додатку 2 цієї дипломної роботи.

Банк питань

Виберіть категорію:

Фільтри тегів не застосовувалися

Фільтр по тегам...

Показувати текст питань у списку питань

[Параметри пошуку](#)

Також показувати питання з підкатегорій

Показувати старі питання (що залишилися у тестах після видалення)

Створити нове питання ...

Питання	Дії	Створив	Виправив останнім
Коротке означення питання / ID номер		Ім'я / Прізвище / Дата	Ім'я / Прізвище / Дата
Питання 11	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:56 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:56 PM
Питання 18	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 19:08 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 19:08 PM
Питання 20	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 19:13 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 19:13 PM
Питання 1	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:34 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:34 PM
Питання 10	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:53 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:53 PM
Питання 13	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:59 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 18:59 PM
Питання 14	Редагувати	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 19:01 PM	Співак Ірина Віталіївна 3 December 2023, 19:01 PM

Рис. 11 Запитання категорії у Банку питань

4) Тестове завдання було розміщене у відповідній секції курсу на платформі (див. рисунки 12, 13).

7. Співак І. (денна форма навчання) Редагувати

[+ Додати діяльність або ресурс](#)

Закривається: Thursday 1 February 2024 23:59 PM

УВАГА!!! Тест містить 30 завдань
Дозволено необмежену кількість спроб
Обмеження в часі на кожну спробу - 40 хвилин
Відповіді повинні бути відправлені до завершення тесту

6. Клименко М. (денна форма навчання)

7. Співак І. (денна форма навчання)

8. Тарасенко Ю. (денна форма навчання)

Особливості перекладу лексики на українську мову

УВАГА!!! Тест містить 40 завдань.
Дозволено необмежену кількість спроб
Обмеження в часі на кожну спробу - 40 хвилин
Відповіді повинні бути відправлені до завершення тесту

Додати діяльність або ресурс

Знайти

Вибрати все | Види діяльності | Ресурси

Анкета	База даних	Вибір	Відвідування	Вікі	Глосарій
Гра - Анаграма - вгадай слово	Гра - Гонка за лідером	Гра - Книга питань	Гра - Криптекс	Гра - Кросворд	Гра - Прихована...
Гра - Своя гра - мільйонер	Гра - Судюку	Зв'язання	Зовнішній засіб	Книга	Напис
Семинар	Сторінка	Текст	Тест	Урок	Файл
Форум	Чат	BigBlueButton	H5P	IMS контент пакет	SCORM пакет

Рис. 12 Додавання тесту на курс

Додавання нового: Тест до 7. Співак І. (денна форма навчання) 🔗

Розгорнути всі

Загальне

Назва 🔗 Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудува

Опис

Тест містить 25 теоретичних питань, 25 питань на переклад термінів і 10 питань на переклад речень.

Показувати опис на сторінці курсу 🔗

Вибір часу

Оцінка

Категорія оцінки 🔗 Без категорії ⌵

Прохідний бал 🔗 25,00

Дозволено спроб 🔗 Не обмежено ⌵

Метод оцінювання 🔗 Краща оцінка ⌵

Рис. 13 Налаштування додаткових параметрів тесту перед публікацією

5) Після публікації тесту ми додали до нього питання з Банку питань, які створили до цього (див. рисунки 14, 15, 16).

Редагування тесту: Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудування 🔗

Питань: 0 | Тест відкритий

Максимальна оцінка

Всього балів: 0,00

Перемішувати 🔗

⌵

-
-
-

Рис. 14 Додавання питань з Банку питань

Додати з банку питання в кінець

Виберіть категорію:

Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудування (Співак І.В.) (60)

Фільтри тегів не застосовувалися

Фільтр по тегам... ▼

[Параметри пошуку](#) ▼ Також показувати питання з підкатегорій Показувати старі питання (що залишилися у тестах після видалення) Т ▲ Питання

- + :::: Питання 11 Встановіть відповідність між поняттям і його дефініцією. 🔍
- + :::: Питання 18 Установіть відповідність між групами слів та словами 🔍
- + :::: Питання 20 Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням 🔍
- + :::: Питання 1 Термін - це 🔍
- + :::: Питання 10 Від ступеня спеціалізації значення термінів переділяються на: 🔍
- + :::: Питання 13 Систематизація термінів у словниках, довідниках, які орієнтують мовців на право 🔍
- + :::: Питання 14 Основними ознаками терміна є: 🔍
- + :::: Питання 15 Вкажіть НЕПРАВИЛЬНИЙ спосіб творення українських термінів 🔍
- + :::: Питання 16 Які слова називаються професіоналізмами? 🔍
- + :::: Питання 17 Які з поданих слів є професіоналізмами? 🔍
- + :::: Питання 19 У якому рядку всі терміни загальнонаукові? 🔍
- + :::: Питання 2 Особливістю термінів є 🔍
- + :::: Питання 21 У котрому рядку всі терміни є паронімами? 🔍
- + :::: Питання 22 Котре термінологічне словосполучення є нормативним? 🔍
- + :::: Питання 23 Котре термінологічне словосполучення є НЕНОРМАТИВНИМ? 🔍
- + :::: Питання 24 Яке термінологічне словосполучення є НЕНОРМАТИВНИМ? 🔍
- + :::: Питання 25 У котрому рядку всі терміни утворені синтаксичним способом? 🔍

Рис. 15 Меню вибору питань з Банку питань

Редагування тесту: Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудування

Питань: 60 | Тест відкритий

Максимальна оцінка

10,00

Зберегти

Розподілити

Виберіть кілька елементів

Всього балів: 60,00

✎ Перемішувати ?

Сторінка 1 Додати ▼

+ 1 :::: Питання 11 Встановіть відповідність між поняттям і його дефініцією. 🔍 🗑️ 1,00 ✎

Сторінка 2 Додати ▼

+ 2 :::: Питання 18 Установіть відповідність між групами слів та словами 🔍 🗑️ 1,00 ✎

Сторінка 3 Додати ▼

+ 3 :::: Питання 20 Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням 🔍 🗑️ 1,00 ✎

Сторінка 4 Додати ▼

+ 4 :::: Питання 1 Термін - це 🔍 🗑️ 1,00 ✎

Сторінка 5 Додати ▼

Рис. 16 Додані запитання

б) Вигляд опублікованого тестового завдання (див. Рис. 17).

7. Співак І. (денна форма навчання)

Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудування

0 з 14 спроб

Тест містить 25 теоретичних питань, 25 питань на переклад термінів і 10 питань на переклад речень.

Спеціальна частина д ...

На початок Особистий кабінет Події Мої курси Цей курс

Мої курси > Спец. част. до ДР магістра (тести) > 7. Співак І. (денна форма навчання) > Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у ...

Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у сфері двигунобудування

Тест містить 25 теоретичних питань, 25 питань на переклад термінів і 10 питань на переклад речень.

Метод оцінювання: Краща оцінка.

Прохідний бал: 25,00 з 60,00

Результати ваших попередніх спроб

Спроба	Стан	Оцінка / 60,00	Огляд
Перегляд	Завершено Здано Wednesday 20 December 2023 18:21 PM	0,00	Огляд

Краща оцінка: 0,00 / 60,00.

Зробити наступну спробу

Рис. 17 Опублікований тест

7) В рамках створення тесту також була здійснена спроба проходження, аби перевірити його роботу. Результат наданий нижче на рисунках 18 і 19.

Мої курси > Спец. част. до ДР магістра (тести) > 7. Співак І. (денна форма навчання) > Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія у ... > Перегляд

Питання 1
Відповіді ще не було
Макс. оцінка до 1,00
Відмітити питання
Редагувати питання

Встановіть відповідність між поняттям і його дефініцією.

вузькоспеціальні терміни	вживаються майже в усіх галузевих термінологіях
міжгалузеві терміни	слова чи словосполучення, які позначають поняття, що відображають специфіку конкретної галузі
загальнонаукові терміни	використовуються в кількох споріднених або й віддалених галузях

Перехід по тесту

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60			

Завершити спробу...

Розпочати нову спробу

Питання 2
Відповіді ще не було
Макс. оцінка до 1,00
Відмітити питання
Редагувати питання

Установіть відповідність між групами слів та словами

професіоналізми	тирити, терпелюк, пундій, лягавий
територіальні діалектизми	когут, ватра, колиба, газда
арготизми	прога, дрова, собака, мама
терміни	індикатор, транзистор, реле, резистор

Рис. 18 Процес проходження тесту

Розпочато	Sunday 7 January 2024 15:35 PM
Стан	Завершено
Завершено	Sunday 7 January 2024 15:45 PM
Витрачено часу	9 хв 31 сек
Оцінка	58,00 з можливих 60,00 (96,67%)

Питання 1

Неправильно

Бали 0,00 з 1,00

Відмити питання

Редигувати питання

Встановіть відповідність між поняттям і його дефініцією.

вузькоспеціальні терміни	вживаються майже в усіх галузевих термінологіях	✘
міжгалузеві терміни	слова чи словосполучення, які позначають поняття, що відображають специфіку конкретної галузі	✘
загальнонаукові терміни	використовуються в кількох споріднених або й віддалених галузях	✘

Перехід по тесту

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60			

Показати всі питання на одній сторінці

Завершити перегляд

[Розпочати нову спробу](#)

Ваша відповідь неправильна.

Правильна відповідь:

вузькоспеціальні терміни → слова чи словосполучення, які позначають поняття, що відображають специфіку конкретної галузі,

міжгалузеві терміни → використовуються в кількох споріднених або й віддалених галузях,

загальнонаукові терміни → вживаються майже в усіх галузевих термінологіях

Рис. 19 Результат проходження тесту

Таким чином, використання навчальної платформи Mentor для створення та автоматизованого проведення тестування є важливим етапом у забезпеченні якості навчання та об'єктивної оцінки знань здобувачів освіти.

ВИСНОВКИ до РОЗДІЛУ 3

У даному розділі ми описали принцип створення тестів на навчальній платформі Mentor для перевірки знань здобувачів вищої освіти в Харківському авіаційному університеті «ХАІ». Було проаналізовано процес тестування та його автоматизацію за допомогою зазначеної платформи.

Використання навчальної платформи Mentor дозволяє забезпечити ефективну перевірку знань студентів. Автоматизована система тестування спрощує процес викладання та оцінювання, забезпечуючи швидкий та зручний доступ до тестових завдань, а також автоматичне оцінювання результатів.

Викладений нами детальний покроковий алгоритм створення тесту з різними типами питань є цінним інструментом для викладачів та адміністраторів платформи. Цей алгоритм дозволяє систематизувати процес створення тестів і забезпечити їх якість та послідовність. Він включав наступні кроки:

1. Створення категорії для тестових запитань у Банку питань на платформі.
2. Створення 60 тестових запитань (25 теоретичних питань, 25 питань на переклад термінів і 10 питань на переклад речень), які потім були додані до нової категорії.
3. Налаштування параметрів запитань.
4. Розміщення готового тесту зі створеними запитаннями у відповідній секції курсу платформи.
5. Налаштування додаткових параметрів тесту після публікації.
6. Результат проходження тесту для перевірки його коректної роботи.

Таким чином, застосування навчальної платформи Mentor для створення тестів у рамках цієї роботи виявилось ефективним для перевірки знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Термінологія». Це дозволить забезпечити об'єктивну оцінку рівня засвоєння матеріалу та покращити якість навчання у майбутньому.

ВИСНОВКИ

У сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес набувають все більшого значення, точна та уніфікована термінологія в галузях знань стає надзвичайно важливою. Однією з таких галузей є двигунобудування, яке є ключовим компонентом авіаційної промисловості. Правильне розуміння та використання термінів у цій галузі є критичним для ефективної комунікації, обміну знаннями та розвитку нових технологій.

Тематична класифікація англійської й української термінології двигунобудування є актуальною проблемою, оскільки існує багато різних джерел, словників та довідників, які містять терміни, пов'язані з цією галуззю. Однак, часто відсутня єдність та систематизація в цих джерелах, що може призводити до непорозумінь та помилок у комунікації між фахівцями. Для подолання проблеми відсутності змістовної вузькогалузевої класифікації термінів слід спершу сформувати єдине розуміння поняття «термін». Аналіз праць учених показав, що існує низка загальноприйнятих дефініцій, хоча світова лінгвістика досі не надає чіткого й повного тлумачення. Є велика кількість визначень терміну, і це пояснюється тим, що термін є об'єктом вивчення цілої низки наук, і кожна намагається виділити в ньому ознаки, які є найбільш істотними з її точки зору.

Ознайомившись з різними поглядами мовознавців щодо сутності цього поняття, ми дійшли висновку, що терміном можна назвати спеціальний мовний знак, який вживається у фаховій мові для позначення певного поняття, процесу, явища, речі або їхніх елементів, і має точне та визначене значення. Зокрема наукою, яка вивчає терміни, є термінологія, адже вона спрямована на створення системи термінів, що обслуговує галузі науки чи техніки, і забезпечує ефективну комунікацію в різних сферах знань.

Також наше дослідження вимагало чіткого окреслення поняття термінологічної класифікації. Ми встановили, що класифікація – це процес

групування термінів за певними ознаками задля створення певної системи, яка допомагає забезпечити наукову точність та однозначність використання термінів у певній галузі знань.

Визначивши поняття терміну, термінології та термінологічної класифікації, ми змогли розпочати дослідження вузькогалузевої термінології двигунобудування. Під час дослідження було опрацьовано чотири джерела: «Тематичний словник авіаційної термінології» О. М. Акмалдінової, «Російсько-український словник авіаційних термінів» Н. М. Кириченка, «Англійсько-український словник авіаційних термінів» Р. О. Гільченка та технічний мануал для інженерів – "Aero Engines" авторства А. Сінгха. З цих джерел було відібрано та детально проаналізовано 1917 термінів, які були використані для формування 21 тематичної групи.

Наше дослідження має такі результати:

1. Було опрацьоване теоретичне підґрунтя термінознавства. Ми з'ясували, що термін є складною категорією, яка досі потребує уваги вчених. Спираючись на думки видатних мовознавців, таких як А. С. Д'яков, О. Д. Пономарів, Р. В. Стацюк, В. І. Карабан, І. С. Квитко та ін., ми запропонували узагальнене визначення поняття терміну і термінології. Ми також дослідили основні ознаки термінів, якими є системність, наявність дефініції, точність, стислість, однозначність, відсутність синонімів, експресивна нейтральність і милозвучність. Були виявлені основні засади та принципи творення термінів в англійській та українській мовах. Вітчизняні мовознавці висувають думку про те, що нові слова в нашій мові виникають завдяки використанню власних ресурсів (наприклад, надання наявним словам нових значень, творення похідних слів, складання основ, творення словосполучень тощо). Також певний відсоток нових термінів припадає на запозичення з інших мов та створення штучних слів, хоча цей спосіб поки що не є популярним. В англійській мові іноземні лінгвісти виділяють синтаксичний, морфологічний і лексико-семантичний способи

творення термінів. Досить розповсюдженими способами є, зокрема, запозичення й абрєвіація.

2. Ми встановили, що існують різні класифікації, за якими терміни групуються на різних підставах: за змістом, за мовною формою, за функцією, за внутрішньомовними та зовнішньомовними ознаками тощо. З них ми виділили дві найважливіші на нашу думку класифікації: за ступенем спеціалізації значення та за структурними моделями. Ми дослідили, що в залежності від ступеня спеціалізації значення, терміни можна поділити на три основні групи: загальнонаукові, міжгалузеві та вузькоспеціальні терміни. Говорячи про структурні різновиди термінів, дослідники виділяють однокомпонентні терміни (*літак, валюта, чисельник, підприємництво, бюджет, крило*), двокомпонентні терміни (*електрична дуга, руль напрямку, норма вартості, ринкова інфраструктура, цифрова камера, частина мови*), трикомпонентні терміни (*міжнародні валютні відносини (стосунки), персона нон грата, верхній кувальний штамп, відцентрова ливарна машина, поверхнева густина заряду, універсальний гайковий ключ*) та багатокомпонентні терміни (*порошок прекурсуру, який був виготовлений з арахісового лушпиння; високоентропійний сплав; процес безперервного намотування; двовимірні біонаноструктури на основі біомакромолекул; термічно отверджена ароматична термореактивна смола; пробний зразок плоского односпрямованого полімерного композита, армованого волокном*).

3. Були проаналізовані словники у галузі авіаційної термінології і сформований корпус вибірки термінологічних одиниць. Корпус вибірки склав 1917 термінів, які були використані для формування 21 тематичної групи: тематична група двигунів (430 термінів), тематична група компресорів (76 термінів), тематична група вальниць/підшипників (65 термінів), тематична група лопатей і лопаток (113 термінів), тематична група камер (142 терміни), тематична група циліндрів (93 терміни), тематична група амортизаторів і демпферів (59 термінів), тематична групи дифузорів (35 термінів), тематична

група імпелерів і крильчаток (11 термінів), тематична група обтічників (38 термінів), тематична група сопел і форсунок (215 термінів), тематична група гвинтів (119 термінів), тематична група реверсивних пристроїв (14 термінів), тематична група валів (29 термінів), тематична група стартерів (17 термінів), тематична група нагнітачів (22 терміни), тематична група штовхачів (13 термінів), тематична група турбін (62 терміни), тематична група клапанів (157 термінів), тематична група додаткових комплектів, блоків, вузлів і агрегатів (128 термінів) і тематична група допоміжних систем (41 термін).

4. На основі сформованих тематичних груп термінів була укладена тематична класифікація, яка подана у Додатку 1. Варто відзначити, що деякі джерела термінів двигунобудування були створені англійською мовою і тому не містили українських відповідників, і навпаки. Тому для пошуку і надання правильних відповідників було використано такі електронні словники як *Academic Dictionary* і *Multitran*.

5. В рамках цього дослідження на базі навчальної платформи *Mentor* нами було розроблене тестове завдання з 60 запитань для перевірки знань здобувачів вищої освіти спеціальності «035 Філологія. Прикладна лінгвістика». Ми встановили, що використання навчальної платформи *Mentor* для створення тестів сприяє покращенню процесу навчання і оцінювання студентів, забезпечує швидкий доступ до тестових завдань та автоматичне оцінювання результатів.

Проведене нами дослідження поглиблює знання про сутність вузькогалузевих термінів та їхню наявну кількість в технічних словниках, а також встановлює чіткі вимоги до їх класифікації за певними темами. А сформована нами тематична класифікація може використовуватися спеціалістами в галузі прикладної лінгвістики, перекладачами та термінознавцями, а також фахівцями технічних спеціальностей, пов'язаних з двигунобудуванням.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білозерська, Л. П. Термінологія та переклад. Навч. посіб. / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Раденька. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 232 с.
2. Васенко, Л. А. Фахова українська мова / Л. А. Васенко, В. В. Дубічинський, О. М. Кримець. – Київ, 2008. – 278 с.
3. Воронова, З. Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Термінознавство першої іноземної мови (англійська)» для здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Філологія» / Укладач З. Ю. Воронова. – Кам'янське : вид-во ДДТУ, 2018. – 60 с.
4. Ганич, І. Д. Словник лінгвістичних термінів / І. Д. Ганич, І. С. Олійник. – Київ : Вища шк., 1985. – 360 с.
5. Д'яков, А. С. Основи термінотворення : Семантичні та соціолінгвістичні аспекти [Електронний ресурс] / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. – Київ : Вид. дім «КМ Academia», 2000. – Режим доступу : http://litmisto.org.ua/?page_id=21972
6. Іленков, А. Термінологія та її роль у представленні знань / А. Іленков // Національний університет «Львівська політехніка». – Вісник № 620. – Львів, 2008. – С. 24–29.
7. Карабан, В. І. Переклад англійської наукової технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми // В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.
8. Квитко, К. С. Термін в науковому документі / К. С. Квитко. – Львів : Вища школа, 1976. – 128 с.
9. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / голова ред. А. Волков. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 634 с.
10. Леміш, Н. О. Конспект лекцій з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» [Електронний ресурс] / Н. О. Леміш. – ВП НУБіП

України «Ніжинський агротехнічний інститут». – Ніжин, 2019. – Режим доступу : <http://moodle.nati.org.ua/mod/page/view.php?id=18186>

11. Лимар, М. Ю. Специфіка перекладу абревіатур, акронімів та скорочень у суспільно-політичному дискурсі / М. Ю. Лимар // Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2022. – 179 с.

12. Микульчик, Р. Тематична класифікація фізичних термінів-епонімів / Р. Микульчик // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – Серія «Проблеми української термінології». – Львів, 2016. – № 842. – С. 92–95.

13. Овсієнко, Л. М. Термін як складник різних терміносистем / Л. М. Овсієнко // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. – Серія : Філологія. Журналістика. – Т. 33 (72). – № 1. – Ч. 1. – Сімферополь, 2022. – С. 72–77.

14. Пономарів, О. Д. Стилїстика сучасної української літературної мови. Підручник / О. Д. Пономарів // Тернопіль : Навчальна книга, 2000. – 276 с.

15. Стацюк, Р. В. Основні підходи до визначення поняття «термін» у сучасній лінгвістичній науці / Р. В. Стацюк // Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. – Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – Том 2. – №5. – Дрогобич, 2016. – С. 112–116.

16. Стішов, В. О. Структурно-семантичні та функційно-прагматичні особливості перекладу англійської термінології аерокосмічної галузі : магістерська дис. : 035 Філологія / В. О. Стішов // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». – Київ, 2022. – 130 с.

17. Українська термінологія в професійному спілкуванні [Електронний ресурс] / Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». – Полтава, 2021. – Режим доступу : <https://studfile.net/preview/5726894/page:4/>

18. Українська мова : енциклопедія / редкол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін. – Київ : Укр. Енцикл., 2000. – 752 с.
19. Чорний, А. Ю. Полісемія англійських термінологічних одиниць, як проблема перекладу / А. Ю. Чорний // Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». – Дніпро, 2019. – 55 с.
20. Airline Transport Pilot and Type Rating for Airplane. Airman Certification Standards / Federal Aviation Administration. – Washington, DC, 2019. – 107 p.
21. Bauer, L. English word formation / Laurie Bauer. – Cambridge University Press, 1983. – 311 p.
22. Crane, D. Dictionary of Aeronautical Terms. 6th Edition / Dale Crane. – Aviation Supplies & Academics, Inc, 2017. – 805 p.
23. Lakoff, G. Metaphors we live by / G. Lakoff, M. Johnson. – University of Chicago Press, 1980. – 242 p.
24. Rao, Chandra V. The Significance of the Words Borrowed into English Language / Rao V. Chandra // Journal for Research Scholars and Professionals of English Language Teaching. – Issue 6. – Vol. 2. – Hyderabad, 2018. – 9 p.
25. Treager, I. Aircraft Gas Turbine Engine Technology. 3rd Edition / Irwin Treager. – McGraw-Hill Education, 1995. – 688 p.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

26. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. В. Т. Бусел. – Ірпінь : ВТФ «Перун», 2003. – 1440 с.

27. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / редкол. : О. С. Мельничук (голов. ред.) [та ін.] ; АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. – Київ : Наук. думка, 1982 – Т. 5 : Р–Т / уклад. : Р. В. Болдирев [та ін.]. – 2006. – 702 с.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

28. Азарова, Л. Є. Запозичення як складова частина української технічної термінології [Електронний ресурс] / Л. Є. Азарова, Є. К. Завальнюк // XLVII Науково-технічна конференція Інституту соціально-гуманітарних наук (2018). – Секція мовознавства. – Вінниця : 2018. – Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4072>
29. Англійсько-український словник авіаційних термінів / Уклад. : Р. О. Гільченко. – К. : НАУ, 2009. – 280 с.
30. Велика українська енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://vue.gov.ua>
31. Кириченко, Н. М. Російсько-український словник авіаційних термінів: У 2 т. / Н. М. Кириченко, В. В. Лобода // За ред. В. П. Бабака. – Київ : Техніка, 2004. – 521 с.
32. Мала філологічна енциклопедія / укладачі: О. Скопненко, Т. Цимбалюк. – Київ : Довіра, 2007. – 478 с.
33. Тематичний словник авіаційної термінології / редкол. : О. М. Акмалдінова (голов. ред.) [та ін.] // Національний авіаційний університет. – Київ : «НАУ-друк», 2013. – 231 с.
34. Cambridge Dictionary [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://dictionary.cambridge.org/>
35. Del Gaudio, S. The Italian Lexical Element in Ukrainian / Salvatore Del Gaudio // Taras Shevchenko National University of Kyiv. – Kyiv, 2015. – 15 p.
36. E.Z.Glot Dictionary [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.ezglot.com/>
37. Hvozdiak, O. The semantic interference characteristics of German loanwords in Ukrainian vernaculars of Zakarpattia / O. Hvozdiak, I. Zymomyra // Uzhhorod National University. – Uzhhorod, 2019. – 12 p.

38. Singh A. Aero Engines / Arjun Singh. – L. N. V. M. Society Group of Institutes. – New Delhi, 2007. – 132 p.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Тематична класифікація термінів двигунобудування

№	Англійський термін	Український відповідник
Thematic group: additional accessories		
1	accessory	1) допоміжний пристрій, допоміжний агрегат; 2) допоміжне обладнання
2	accessory case	корпус допоміжних агрегатів
3	accessory drive	привод агрегатів
4	accessory drive gearbox	коробка привода агрегатів
5	accessory section	вузол (відсік) агрегатів
6	agent	1) фактор; 2) агент
7	antifreezing agent	компонент, який запобігає обмерзанню
8	antifreeze	антифриз
9	antiicer	антиобліднювач
10	assembly	1) комплект, блок, вузол; 2) агрегат, пристрій
11	assembly flange	монтажний фланець
Thematic group: bearings		
12	bearing	підшипник (вальниця)
13	adjustable bearing	регульований підшипник (регульована вальниця)
14	accessory drive plain bearing	гладкий підшипник приводу (гладка вальниця приводу)
15	air bearing	повітряний підшипник (повітряна вальниця)
16	angular contact bearing	радіально-упорний підшипник (радіально-упорна вальниця)
17	aviation bearing	авіаційний підшипник (авіаційна вальниця)
18	babbitt bearing	бабітовий підшипник (бабітова вальниця)
19	ball bearing	кульковий підшипник (кулькова вальниця)
20	bearing cage	сепаратор підшипника (вальниці)
21	bearing capacity	утримувальна здатність підшипника (вальниці)
22	bearing compartment	гніздо підшипника (вальниці)
23	bearing housing	корпус підшипника (вальниці)
24	bearing inner race	внутрішня обойма підшипника (вальниці)

№	Англійський термін	Український відповідник
25	bearing outer race	зовнішня обойма / обіймиця підшипника (вальниці)
26	bearing raceway	бігова доріжка підшипника (вальниці)
27	bearing support	вузол опори (підшипник (вальниця) разом з корпусом та підтримуючою конструкцією)
28	camshaft bearing	підшипник (вальниця) розподільного вала
29	circular plain bearing	круглий гладкий підшипник (кругла гладка вальниця)
30	compressor rear bearing	задній підшипник (задня вальниця) компресора
31	connecting rod bearing	підшипник (вальниця) шатуна
32	crankpin bearing	підшипник (вальниця) шатунної втулки
33	crankshaft bearing	підшипник (вальниця) колінчастого вала
34	detachable bearing	рознімний підшипник (рознімна вальниця)
35	double-row bearing	дворядний підшипник (дворядна вальниця)
36	engine bearing	підшипник (вальниця) двигуна
37	floating bearing	плаваючий підшипник (плаваюча вальниця)
38	floating plain bearing	плаваючий гладкий підшипник (плаваюча гладка вальниця)
39	front bearing	передній підшипник (передня вальниця)
40	gas bearing	газовий підшипник (газова вальниця)
41	hard bearing surface	тверда поверхня підшипника (вальниці)
42	high-speed bearing	високооборотний підшипник (високооборотна вальниця)
43	hydrostatic bearing	гідростатичний підшипник (гідростатична вальниця)
44	intermediate bearing	проміжний підшипник (проміжна вальниця)
45	main bearing support	опора головного підшипника (головної вальниці)
46	main journal bearing	корінний підшипник (корінна вальниця) колінчастого (колінчатого) вала
47	movable bearing	рухомий підшипник (рухома вальниця)
48	needle bearing	голчастий підшипник (голчаста вальниця)
49	oil film bearing	підшипник (вальниця) з масляною плівкою в опорі
50	overhead camshaft bearing	підшипник (вальниця) верхнього розподільного вала

№	Англійський термін	Український відповідник
51	pegged bearing	підшипник зі штифтом (вальниця зі штифтом)
52	plain bearing	підшипник (вальниця) ковзання
53	plastic bearing	пластмасовий підшипник (пластмасова вальниця)
54	porous bearing	пористий підшипник (пориста вальниця)
55	propeller thrust bearing	підшипник (вальниця), що сприймає осьову силу (тяги) повітряного гвинта
56	radial bearing	радіальний підшипник (радіальна вальниця)
57	rear bearing	задній підшипник (задня вальниця)
58	rigid bearing	жорсткий підшипник (жорстка вальниця)
59	rocker bearing	підшипник (вальниця) коромисла
60	roller bearing	роликовий підшипник (роликова вальниця)
61	roller pivot bearing	роликовий шарнірний підшипник (роликова шарнірна вальниця)
62	rolling bearing	підшипник (вальниця) кочення
63	rotor bearing	підшипник (вальниця) ротора
64	self-aligning bearing	самоустановлюваний підшипник (самоустановлювальна вальниця)
65	self-lubricating bearing	самозмащуваний підшипник (самозмащувана вальниця)
66	shock-absorbing bearing	амортизувальний підшипник (амортизувальна вальниця)
67	sliding bearing	підшипник (вальниця) ковзання
68	spindle bearing	шпиндельний підшипник (шпиндельна вальниця)
69	split bearing	розбірний підшипник (розбірна вальниця)
70	split plain bearing	розбірний гладкий підшипник (розбірна гладка вальниця)
71	tapered roller bearing	конічний роликовий підшипник (конічна роликова вальниця)
72	thrust bearing	1) упорний підшипник (упорна вальниця); 2) підшипник (вальниця), що сприймає осьову силу тяги
73	thrust pivot bearing	підшипник (вальниця) осьового шарніра
74	turbine rear bearing	задній опорний підшипник (задня опорна вальниця) турбіни
75	upper head bearing	підшипник (вальниця) верхньої голівки

№	Англійський термін	Український відповідник
76	vertical pivot bearing	підшипник (вальниця) вертикального шарніра
Thematic group: blades		
77	blade	1. лопать, лопать повітряного гвинта 2. лопатка компресора, лопатка турбіни
78	active blade	активна лопатка
79	adjustable blade	регульована [поворотна] лопать
80	adjustable inlet guide blade	поворотна лопатка вхідного спрямовувального апарата
81	air-cooled blade	лопатка, охолоджувана повітрям
82	airfoil-section blade	профільована лопатка
83	aluminum alloy blade	лопать з алюмінієвого сплаву
84	antitorque rotor blade	лопать рульового гвинта {гелікоптера}
85	articulated blade	лопать із шарнірною підвіскою
86	asymmetric blade	несиметрична лопатка
87	axial stage blade	лопатка осьового ступеня
88	base blade	базова лопать
89	blade retainer	стакан лопаті
90	blade root	хвостовик лопатки
91	blade shank	комель лопаті
92	blade stall	зрив потоку на лопатці
93	blade with a fixed pitch angle	лопать зі сталим кутом установлення
94	blade with a hinged attachment	лопать із шарнірним кріпленням
95	blade with a hinged suspension	шарнірно підвішена лопать
96	blade with adjustable pitch angle	лопать зі змінюваним кутом установлення
97	bladed shroud	лопатка з бандажною полицею
98	cambered profile blade	лопатка з дуговим профілем
99	cantilever blade	консольна лопатка
100	cast blade	лита лопатка
101	cavity blade	пустотіла лопатка
102	centered blade	центрована лопать
103	compressor blade	лопатка компресора
104	constant reaction blade	лопатка зі сталим ступенем реактивності по довжині
105	cooled blade	охолоджувальна лопатка
106	convex blade	опукла лопатка
107	curved profile blade	лопатка з криволінійним профілем
108	detachable blade	знімна лопатка
109	diffuser blade	лопатка дифузора
110	dovetailed blade	лопатка, закріплена замком типу "ластівчиний хвіст"
111	dual-support blade	двоопорна лопатка

№	Англійський термін	Український відповідник
112	fan blade	лопатка вентилятора
113	feathered blade	зафлюгована лопать
114	fiberglass blade	лопать склопластиковая
115	fibrous graphite blade	фібро-графітова лопатка
116	file blade	полотно лопаті [терпуга]
117	film-cooled blade	лопатка з ефузійним охолодженням
118	fir-tree rooted blade	лопатка, закріплена замком типу "ялинка"
119	fixed blade	фіксована лопать
120	flexible blade	пружна лопать
121	forked root blade	лопатка з двовилчастим кріпленням
122	free-vortex profiled blade	лопатка, спрофільована за законом вільного вихору
123	guide blade	напрямна лопатка
124	high-camber profile blade	лопатка з великою кривиною профілю
125	high-pitch blade	лопатка з великим кроком
126	high-pressure stage blade	лопатка високонапірного ступеня
127	high-reaction blade	лопатка з високим ступенем реактивності
128	high-strength blade	високоміцна лопатка
129	hollow blade	порожниста [пустотіла] лопатка чи лопать
130	inlet guide blade	лопатка вхідного спрямовувального апарата
131	insert blade	вставна лопатка
132	integral blade	суцільна лопать
133	integral-bladed disk	лопатка, відлита разом із диском
134	integral disk blade	лопатка, виконана разом із диском
135	interchangeable blade	взаємозамінна лопать
136	leading edge blade	наступальна лопать
137	longest blade	лопатка I ступеня {компресора}
138	low-pitch blade	лопатка з малим кроком
139	main rotor blade	лопать несного гвинта {гелікоптера}
140	milled blade	фрезована лопатка
141	moving blade	поворотна лопатка {турбіни}
142	nozzle-guide blade	соплова лопатка / спрямовувальна лопатка соплового апарата
143	outlet guide blade	вихідна спрямовувальна лопатка
144	outlet straightener blade	лопатка спрямного апарата {компресора}
145	offset blade	зміщена лопать
146	paddle-shaped blade	веслоподібна лопать
147	pin-type blade	лопатка зі штифтовим кріпленням

№	Англійський термін	Український відповідник
148	pinned blade	лопатка, закріплена штифтовим замком
149	plastic blade	пластиковая лопать
150	propeller blade	лопать повітряного гвинта
151	pusher blade	штовхальна лопать
152	radial blade	радіальна лопатка
153	rectangular blade	прямокутна лопать
154	reversing blade	лопатка для зміни напрямку руху
155	rigidly-mounted blade	лопать із жорстким кріпленням
156	rotating (rotor) blade	обертова (роторна) лопатка
157	rotor blade	1) лопать гвинта-носія [несного гвинта] {гелікоптера}; 2) лопатка ротора {газотурбінного двигуна}; робоча лопатка
158	shrouded blade	бандажована лопатка
159	single-crystal blade	монокристалічна лопатка
160	single-support blade	одноопорна лопатка
161	solid blade	повна лопать
162	solid metal blade	суцільнометалева лопать
163	spatula-shaped blade	шаблеподібна лопать
164	squealer-tip blade	лопатка з ущільнювальним гребнем
165	stationary (stator) blade	нерухома (статична) лопатка
166	stationary guide blade	нерухома спрямовувальна лопатка
167	stator blade	лопатка статора
168	steam-cooled blade	лопатка з випарним охолодженням
169	straight blade	пряма лопать
170	straightener blade	лопатка спрямного апарата {компресора}
171	swallowtail-root blade	лопатка з замком типу «ластівчин хвіст»
172	swinging blade	махальна лопать
173	swirl blade	завихрювальна лопатка
174	swirling blade	вихрова лопатка
175	swivel blade	поворотна лопатка
176	tail rotor blade	лопать рульового гвинта {гелікоптера}
177	thrust blade	тягова лопать
178	trailing edge blade	відступальна лопать
179	transpiration-cooled turbine blade	турбінна лопатка з транспіраційним охолодженням
180	trapezoidal blade	трапецієподібна лопать
181	turbine blade	лопатка турбіни
182	turbine rotor blade	робоча лопатка турбіни
183	twisted blade	закручена лопать
184	uncooled blade	неохолоджувальна лопатка
185	unloaded blade	розвантажена лопать

№	Англійський термін	Український відповідник
186	unspinning blade	розкручувана лопатка
187	untwisted blade	лопать без скрученості
188	variable blade	регульована поворотна лопатка {напрямого апарата}
189	variable stator blade	нерухома лопатка зі змінюваним кутом установлення
190	working blade	робоча лопатка
191	bearing cage	сепаратор підшипника
192	blade retainer	стакан лопаті
193	blade root	хвостовик лопатки
194	blade shank	комель лопаті
Thematic group: additional blocks		
195	cam	кулачок
196	cam lobe	контур кулачка
197	cam plate	кулачкова шайба
198	cam roller	кулачковий ролик
199	cam track	бігова доріжка кулачка
200	cascade	1) каскад; 2) ступінь {турбіни або компресора}; 3) решітка (набір) профілів {лопаток}
201	airfoil cascade	решітка профілів
202	annular cascade	кільцева решітка
203	turbine cascade	турбінна решітка
Thematic group: chambers		
204	chamber	камера
205	acceleration chamber	камера пришвидшення (прискорення)
206	acoustic chamber	акустична камера
207	aerotype float chamber	нечутлива до крену поплавцева камера (карбюратора)
208	afterburner chamber	1) камера допалювання; 2) форсажна камера згоряння
209	afterburner chamber with variable nozzle	форсажна камера з усережимним реактивним соплом
210	air chamber	повітряна камера
211	air-preheating chamber	камера підігрівання повітря
212	air-mixing chamber	повітряна змішувальна камера (двигуна)
213	airborne haze chamber	бортова камера туманів (повітряного судна)
214	altitude chamber	барокамера
215	altitude temperature chamber	термобарокамера
216	altitude test chamber	барокамера
217	anechoic chamber	камера глушення
218	aneroid chamber	анероїдна камера

№	Англійський термін	Український відповідник
219	annular combustion chamber	кільцева камера згоряння
220	anti-glare chamber	протиобліднювальна камера
221	auxiliary combustion chamber	допоміжна камера згоряння
222	balance chamber	1) розвантажувальна порожнина (у ГТД); 2) компенсаційна камера (магнітного компаса)
223	block combustion chamber	блокова камера згоряння
224	brake chamber	гальмова камера
225	bubble chamber	бульбашкова камера
226	buoyancy chamber	камера плавучості
227	can-type combustion chamber	трубчаста камера згоряння
228	cannular combustion chamber	трубчасто-кільцева камера згоряння
229	cargo chamber	вантажна камера
230	catalytic decomposition chamber	камера каталітичного розкладання
231	central chamber	центральна камера
232	combustion chamber	камера згоряння
233	combustion chamber burnout	прогар камери згоряння
234	combustion chamber losses	втрати в камері згоряння
235	combustion chamber with evaporative cooling	камера згоряння з випарним охолодженням
236	combustion chamber with film cooling	камера згоряння з плівковим охолодженням
237	combustion chamber with flow swirlers	камера згоряння з завихрювачами потоку
238	combustion chamber with flame stabilizers	камера згоряння зі стабілізаторами полум'я
239	combustion chamber with liquid fuel injection	камера згоряння з уприскуванням рідкого палива
240	combustion chamber with low-pressure air compressor	камера згоряння з повітряним компресором низького тиску
241	combustion chamber with radioactive cooling	камера згоряння з радіоактивним охолодженням
242	combustion chamber with regenerative cooling	камера згоряння з регенеративним охолодженням
243	combustion chamber with subsonic nozzle	камера згоряння з дозвуковим соплом
244	combustion chamber with torch igniter	камера згоряння з факельним запальником
245	combustion mixing chamber	камера змішування
246	compensation chamber	компенсаційна камера
247	compensation chamber (manifold box type)	компенсаційна камера типу манометричної коробки
248	compression chamber	нагнітальна камера

№	Англійський термін	Український відповідник
249	conical combustion chamber	конічна камера згоряння
250	cooling chamber	камера охолодження
251	counterflow combustion chamber	протитечійна камера згоряння
252	cylindrical combustion chamber	циліндрична камера згоряння
253	deactivation chamber	деактиваційна камера
254	decomposition chamber	камера розкладання
255	decompression chamber	барокамера
256	distribution chamber	розподільна камера
257	divided combustion chamber	розділена камера згоряння
258	dome-shaped combustion chamber	куполоподібна камера згоряння
259	dosimetric chamber	дозиметрична камера
260	double annular combustion chamber	двоярусна камера згоряння
261	double-zone combustion chamber	двобонна камера згоряння
262	drainage chamber	зливна камера
263	dual-circuit chamber	двоконтурна камера
264	dust chamber	пилова камера
265	ejector chamber	ежекторна камера
266	engine altitude test chamber	висотна камера для випробування двигунів
267	environmental chamber	термобарокамера
268	evaporative chamber	випарна камера
269	expansion chamber	горловина камери згоряння
270	external contour combustion chamber	камера згоряння зовнішнього контуру
271	flight simulation test chamber	випробувальна (випробна) камера з імітацією умов польоту
272	floatwall combustion chamber	камера згоряння з підвісними / плавальними стінками
273	fuel regeneration chamber	камера регенерації палива
274	full-pressure chamber	камера повного тиску
275	gas chamber	газова камера
276	hemispherical combustion chamber	напівсферична камера згоряння
277	high-altitude flight condition simulation chamber	камера для моделювання умов польоту на великих висотах
278	high-pressure chamber	камера високого (підвищеного) тиску
279	high-pressure combustion chamber	камера згоряння високого тиску
280	ignition chamber	запалювальна камера
281	ignition combustion chamber	пускова камера згоряння
282	ignition torch chamber	камера факельного запалення
283	individual chamber	індивідуальна камера
284	individual combustion chamber	індивідуальна камера згоряння
285	ionization chamber	іонізаційна камера
286	low-pressure chamber	1) камера низького тиску; 2) камера розрідження

№	Англійський термін	Український відповідник
287	main combustion chamber	головна (основна) камера згорання
288	main-riser chamber	камера основного стояка
289	marching chamber	маршова камера
290	membrane chamber	мембранна камера
291	mixing chamber	змішувальна камера {двигуна}
292	multi-zone chamber	багатозональна камера
293	multiple combustion chamber	1) багатокамерна камера згорання; 2) камера згорання з окремими жаровими трубами
294	pear-shaped chamber	грушоподібна камера
295	plenum chamber	плєноптична камера
296	plenum combustion chamber	напірна камера згорання у вентиляційному контурі
297	pneumatic chamber	пневматична камера
298	precombustion chamber	1) передкамера, форкамера; 2) камера попереднього горіння; 3) орієнтовна камера згорання
299	premixing chamber	камера попереднього змішування
300	pressure chamber	1) барокамера; 2) напірна камера
301	pressure-regulated chamber	камера з регульованим тиском
302	pseudo-annular combustion chamber	псевдокільцева камера згорання
303	radiation safety chamber	камера радіаційної безпеки
304	radiative heating chamber	камера з променистим нагріванням
305	rain chamber	дощова камера
306	reactor chamber	реакторна камера
307	reference combustion chamber	орієнтовна камера згорання
308	reverberation chamber	ревербераційна камера
309	reverse-flow combustion chamber	протиструмна камера згорання
310	rod chamber	пруткова камера
311	rotating chamber	поворотна камера
312	separate combustion chamber	окрема камера згорання
313	settling chamber	відстійна камера
314	shortened combustion chamber	укорочена камера згорання
315	single-circuit combustion chamber	одноконтурна камера згорання
316	single-tube combustion chamber	однотрубчаста камера згорання
317	shielded chamber	екранована камера
318	smokeless combustion chamber	бездимна камера згорання
319	soundproof chamber	звукоізольована камера
320	spherical chamber	сферична (кульова, куляста) камера
321	spherical combustion chamber	сферична (кульова, куляста) камера згорання
322	stagnation chamber	камера загальмованого потоку {приймача повітряного тиску}

№	Англійський термін	Український відповідник
323	static pressure chamber	камера статичного тиску
324	steam gas generator chamber	камера парогазогенератора
325	straight-flow combustion chamber	прямоструминна (прямотечійна) камера згоряння
326	suction chamber	камера відсмоктування
327	supersonic flow combustion chamber	камера зі згорянням у надзвуковому потоці
328	swirl chamber	камера завихрення
329	swirl combustion chamber	вихрева камера згоряння
330	tension chamber	натяжна камера
331	tensioning device chamber	камера натяжного пристрою
332	test chamber	камера для випробувань
333	thermal vacuum chamber	термобарокамера
334	toroidal chamber	тороїдна камера
335	tubular(tubo)-annular combustion chamber	трубчасто-кільцева камера згорання
336	tubular combustion chamber	трубчаста камера згорання
337	turbine exhaust chamber	випускна камера турбіни
338	turbo annular combustion chamber	турбоанулярна камера згоряння
339	turbulent displacement chamber	камера турбулентного зміщення
340	two-stage chamber	двоступінчаста камера
341	vacuum chamber	вакуумна камера
342	volume-regulated chamber	камера з регульованим об'ємом
343	vortex chamber	вихрова (вихрова) камера
344	vortex combustion chamber	вихрова (вихрова) камера згоряння
345	Whittle combustion chamber	камера згоряння типу Whittle
346	working chamber	робоча камера
Thematic group: additional blocks		
347	channel	канал
348	converging channel	звужуваний канал
349	diverging channel	розширюваний канал
350	combustion section	вузол камери згоряння
351	compartment	1) відсік; 2) гніздо
352	bearing compartment	гніздо підшипника
353	engine compartment	відсік двигуна
Thematic group: compressors		
354	compressor	компресор
355	air compressor	повітряний компресор
356	airfield compressor	аеродромний (летовищний) компресор
357	aviation compressor	авіаційний компресор
358	auxiliary compressor	допоміжний компресор
359	axial compressor	осьовий компресор

№	Англійський термін	Український відповідник
360	axial compressor designed according to the theory of free vortex	осьовий компресор, розрахований за теорією вільного вихору
361	axial compressor with air bypass to the atmosphere	осьовий компресор з перепуском повітря в атмосферу
362	axial-flow compressor	осьовий компресор
363	axisymmetric centrifugal compressor	вісевідцентровий компресор
364	blade compressor	лопатний компресор
365	blowdown compressor	продувальний компресор
366	booster compressor	підтискувальний компресор
367	built-in compressor	убудований (умонтований) компресор
368	centrifugal compressor	відцентровий компресор
369	centrifugal compressor stall	зупинка відцентрового компресора
370	centrifugal compressor with spiral blades	відцентровий компресор зі спіральними лопатками
371	centrifugal-axial compressor	відцентрово-осьовий компресор
372	centrifugal-flow compressor	відцентровий компресор з потоком
373	combination compressor	комбінований компресор
374	combined compressor	комбінований компресор
375	compressor	компресор
376	compressor rotor	ротор компресора
377	compressor stall	зупинка компресора
378	compressor with adjustable guide vanes	компресор з регульованим спрямовувальним апаратом
379	compressor with double-sided inlet	компресор з двобічним (двостороннім) входом
380	compressor with mechanical compression	компресор з механічним стисненням
381	compressor with single-sided inlet	компресор з однобічним (одностороннім) входом
382	displacement compressor	об'ємний компресор
383	double-cylinder compressor	двовальний компресор
384	double-entry compressor	компресор з двостороннім входом
385	double-sided compressor	компресор з двосторонньою крильчаткою
386	double-spool compressor	двокаскадний компресор
387	dual-rotor compressor	двороторний компресор
388	engine compressor	компресор двигуна
389	external compressor	зовнішній компресор
390	five-stage compressor	п'ятиступінчастий компресор
391	gas turbine compressor	газотурбінний компресор
392	high-head compressor	високонапірний компресор
393	high-pressure compressor	компресор високого тиску
394	internal-circuit compressor	компресор внутрішнього контуру
395	low-head compressor	низьконапірний компресор

№	Англійський термін	Український відповідник
396	low-pressure compressor	компресор низького тиску
397	low-pressure air compressor	повітряний компресор низького тиску
398	low-pressure compressor without flow distortion at the inlet	компресор низького тиску без закручення потоку на вході
399	L.P. compressor	низькотисковий компресор
400	mechanical compressor	механічний компресор
401	mixed-flow compressor	діагональний компресор
402	multistage compressor	багатоступінчастий компресор
403	nine-stage compressor	дев'ятиступеневий компресор
404	radial compressor	радіальний компресор
405	radial-flow compressor	відцентровий компресор з потоком
406	reciprocating compressor	поршневий компресор
407	refrigeration system compressor	компресор холодильної установки
408	rotary compressor	ротаційний компресор
409	rotary air compressor	ротаційний повітряний компресор
410	rotary-screw compressor	гвинтовий компресор
411	single-entry compressor	компресор з одностороннім входом
412	single-rotor compressor	однороторний компресор
413	single-shaft compressor	одновальний компресор
414	single-sided compressor	компресор з односторонньою крильчаткою
415	single-spool compressor	однокаскадний компресор
416	single-stage compressor	однокаскадний компресор
417	six-stage compressor	шестиступінчастий компресор
418	starting compressor	пусковий компресор
419	subsonic compressor	дозвуковий компресор
420	suction system compressor	компресор системи відсмоктування
421	supersonic compressor	надзвуковий компресор
422	three-stage compressor	трикаскадний компресор
423	transonic compressor	близькозвуковий компресор
424	triple-spool compressor	трикаскадний компресор
425	turbine compressor	турбокомпресор
426	turbine-driven centrifugal compressor	відцентровий компресор, приводжений в рух турбіною
427	turbine-driven compressor	компресор, приводжений в рух турбіною
Thematic group: additional sets		
428	compressor rotor	ротор компресора
429	compressor stator	статор компресора
430	crank arm	щока колінчастого вала
431	crankcase	картер {двигуна}
432	reciprocating engine crankcase	картер поршневого двигуна
433	V-type engine crankcase	картер V- подібного двигуна
434	crankshaft	колінчастий вал, колінвал {двигуна}

№	Англійський термін	Український відповідник
435	crankshaft crank	корба колінвалу
436	crankshaft crank cheek	щока колінвалу
437	crankshaft crankpin	шатунна шийка колінвалу
438	crankshaft main journal	корінна шийка колінвалу
Thematic group: cylinders		
439	cylinder	циліндр
440	actuating cylinder	циліндр приводу (механізму)
441	adjustable nozzle power cylinder	силовий циліндр регульованого сопла
442	aileron-actuating cylinder	(гідро)циліндр керування елероном
443	aileron power cylinder	силовий циліндр керма (руля) напряму
444	air-brake control cylinder	циліндр керування (управління) повітряними гальмами
445	airstairs cylinder	циліндр керування трапом
446	bleed cylinder	циліндр обдуву
447	bogie rotation cylinder	циліндр закидання візка (шасі)
448	bogie swivel unlock cylinder	циліндр розстопорення шарніра візка (шасі)
449	bogie trim cylinder	стабілізувальний циліндр візка (шасі)
450	brake cylinder	гальмівний циліндр
451	brake shield cylinder	циліндр гальмового щитка
452	brake parachute compartment door opening cylinder	силовий циліндр відкриття стулочного відсіку гальмового парашута
453	cabin light control cylinder	циліндр керування (управління) ліхтарем кабіни
454	centering cylinder	центрувальний циліндр опори шасі
455	chassis extension cylinder	циліндр випускання (випуску) шасі
456	controlled stabilizer power cylinder	силовий циліндр керованого стабілізатора
457	cylinder with a detachable head	циліндр з роз'ємною головкою
458	downlock cylinder	циліндр замка висунутого положення (шасі)
459	door latch cylinder	циліндр замка стулочки (шасі)
460	door uplatch cylinder	циліндр стулочки (шасі)
461	double-acting hydraulic cylinder	гідравлічний циліндр двобічної (двосторонньої) дії
462	elevator power cylinder	силовий циліндр керма (руля) висоти
463	elliptical cylinder	еліптичний циліндр
464	emergency air cylinder	аварійний повітряний циліндр
465	engine cylinder	циліндр (поршневого) двигуна
466	flap control cylinder	циліндр керування (управління) закрилком
467	flap power cylinder	силовий циліндр закрилків

№	Англійський термін	Український відповідник
468	folding strut actuating cylinder	силовий циліндр складаного підкоса (шасі)
469	front-wheel retraction cylinder	силовий циліндр прибирання переднього колеса
470	front row cylinder	циліндр переднього ряду
471	gear actuation cylinder	силовий циліндр механізму прибирання й випускання шасі
472	gear retraction cylinder	циліндр прибирання шасі
473	high-pressure cylinder	циліндр високого тиску
474	horizontal stabilizer actuator hydraulic cylinder	гідравлічний силовий циліндр привода горизонтального оперення
475	hydraulic power cylinder	гідравлічний силовий циліндр
476	inner cylinder	плунжер (амортизатора шасі)
477	interceptor power cylinder	силовий циліндр інтерцептора
478	interconnect link lock cylinder	силовий циліндр замка підвіски з'єднувальної ланки
479	jack cylinder	циліндр [ламкого] підкоса
480	landing gear retraction cylinder	циліндр піднімання стояка
481	landing light actuator cylinder	силовий циліндр механізму відкриття ліхтаря
482	load-feel cylinder	завантажувальний циліндр {системи імітації зусиль на рулях}
483	main landing gear lock cylinder	силовий циліндр замка підвіски основного стояка
484	multi-layer cylinder	багатошаровий циліндр
485	nose gear doors cylinder	циліндр щитків носового стояка
486	nose gear retraction cylinder	силовий циліндр прибирання носового стояка
487	nosewheel steering cylinder	1) циліндр розвороту переднього колеса (шасі); 2) циліндр розвороту передньої опори
488	nozzle control cylinder	циліндр керування (управління) соплом
489	overpressure relief cylinder	силовий циліндр стулок перепуску
490	platform-lifting hydraulic cylinder	гідравлічний циліндр піднімання платформи
491	pneumatic cylinder	пневматичний циліндр
492	pneumatic power cylinder	пневматичний силовий циліндр
493	porous-walled cylinder	циліндр з пористими стінками
494	power cylinder	1) силовий циліндр; 2) циліндр приводу
495	power cylinder of the air brake	силовий циліндр повітряного гальма
496	power cylinder of the front wheel extension	силовий циліндр випускання (випуску) переднього колеса
497	power cylinder of the main landing gear extension	силовий циліндр випускання (випуску) основного стояка

№	Англійський термін	Український відповідник
498	power cylinder of the nose landing gear extension	силовий циліндр випускання (випуску) носового стояка
499	power-hydraulic cylinder	силовий гідравлічний циліндр
500	pneumatic power cylinder	пневматичний силовий циліндр
501	rear row cylinder	циліндр заднього ряду
502	reciprocating engine cylinder	циліндр поршневого двигуна
503	retracted position lock cylinder of the main landing gear	силовий циліндр замка прибраного положення основного стояка
504	retraction cylinder	циліндр втягування (шасі)
505	ribbed cylinder	ореберний циліндр
506	rudder-damper cylinder	руліжно-демпфувальний циліндр
507	shock strut cylinder	циліндр амортизаційної опори (шасі)
508	servo cylinder	циліндр сервопривода
509	shimmy damper cylinder	руліжнодемпфувальний циліндр (переднього колеса шасі)
510	single-acting cylinder	циліндр однобічної (односторонньої) дії
511	single-flow turbine cylinder	однопотоковий циліндр турбіни
512	sliding cylinder	шток (амортизатора шасі)
513	staggered cylinder	циліндр, розміщений у шаховому порядку
514	steering cylinder	(гідро)циліндр керування поворотом (коліс)
515	strut retraction cylinder	циліндр підняття опори (шасі)
516	switching hydraulic cylinder	гідравлічний циліндр-перемикач
517	tail-stabilizer power cylinder	силовий циліндр хвостового стабілізатора
518	thick-walled cylinder	товстостінний циліндр
519	thin-walled cylinder	тонкостінний циліндр
520	three-position cone cylinder	силовий трипозиційний циліндр конуса
521	three-flow turbine cylinder	трипотоковий циліндр турбіни
522	thrust reverser cylinder	циліндр реверса тяги
523	two-body turbine cylinder	двокорпусний циліндр турбіни
524	two-flow turbine cylinder	двопотоковий циліндр турбіни
525	two-way cylinder	(гідро)циліндр двосторонньої дії
526	undercarriage jack cylinder	циліндр-підіймач шасі
527	undercarriage sway-brace cylinder	циліндр-підкіс шасі
528	unloading cylinder	розвантажувальний циліндр
529	unlock cylinder	циліндр відкривання замка втягнутого положення (шасі)
530	walkaround oxygen cylinder	переносний кисневий балон
531	wheel cylinder	гідроциліндр підняття колеса
532	working cylinder	робочий циліндр
Thematic group: dampers		

№	Англійський термін	Український відповідник
533	damper	1) амортизатор; 2) демпфер (демпфувальний пристрій)
534	acoustic damper	акустичний демпфер
535	adjustable damper	відрегульований демпфер
536	aerodynamic damper	аеродинамічний демпфер
537	air damper	повітряний (пневматичний) амортизатор
538	air-shock damper	повітряний амортизатор
539	air-oil shock damper	повітряно-масляний амортизатор
540	blade damper	демпфер лопаті (несного гвинта гелікоптера)
541	blade-to-blade vibration damper	пристрій для демпфування коливань лопаток (турбіни)
542	bogie damper	1) циліндр-демпфер візка; 2) стабілізувальний амортизатор візка
543	cellulose-cushion shock damper	бавовняний стільниковий амортизатор
544	cord damper	шнуровий демпфер
545	cord-rubber shock damper	шнуровий гумовий амортизатор
546	docking damper	демпфер стикувального агрегата
547	double-acting shock damper	двобічний (двосторонній) амортизатор
548	dynamic damper	динамічний демпфер
549	electromagnetic damper	електромагнітний демпфер
550	fluid damper	1) гідравлічний амортизатор; 2) рідинний демпфер
551	fluid-spring shock damper	рідинно-пружинний амортизатор
552	friction damper	фрикційний демпфер
553	gas-liquid shock damper	рідинно-газовий амортизатор
554	hydro-pneumatic shock damper	1) гідроазотний амортизатор; 2) гідропневматичний амортизатор
555	hydrodynamic damper	гідродинамічний демпфер
556	hydraulic damper	гідравлічний демпфер
557	inertial damper	інерційний демпфер
558	laminated rubber shock damper	пластинчастий гумовий амортизатор
559	lever-shock damper	важільний амортизатор
560	liquid-rubber shock damper	рідинно-гумовий амортизатор
561	magnetic damper	магнітний демпфер
562	non-linear damper	нелінійний демпфер
563	oil damper	масляний демпфер
564	oil-air damper	масляно-повітряний демпфер
565	oil-hydraulic shock damper	масляно-гідравлічний амортизатор
566	oil-pneumatic shock damper	масляно-пневматичний амортизатор
567	pendulum damper	маятниковий демпфер
568	piston damper	поршневий демпфер
569	piston-hydraulic shock damper	поршневий гідравлічний амортизатор

№	Англійський термін	Український відповідник
570	pitch damper	демпфер тангажу
571	plunger-type shock damper	амортизатор плунжерного типу
572	pneumatic damper	пневматичний демпфер
573	pneumatic-shock damper	пневматичний амортизатор
574	pneumo-hydraulic damper	пневмогідравлічний демпфер
575	roll damper	демпфер крену
576	rotor-support damper	демпфер опори ротора
577	rubber-shock damper	гумовий амортизатор
578	shimmy damper	1) гасник коливань носового колеса; 2) демпфер шимі
579	shock damper	амортизатор
580	skid damper	демпфер ковзання (сковзання)
581	spring damper	пружинний демпфер
582	spring-friction shock damper	пружинно-фрикційний амортизатор
583	stabilizer shock damper	стабілізувальний амортизатор
584	steering damper	розподільно-демпфірувальний механізм
585	telescopic damper	телескопічний демпфер
586	telescopic shock damper	телескопічний амортизатор
587	tension damper	демпфер стренги
588	trim-drive damper	демпфер привода тримерів
589	vibration damper	1) гасник коливань; 2) віброізолятор
590	viscous damper	в'язкісний демпфер
591	wind gust damper	демпфер поривів вітру
592	yaw damper	демпфер рискання (никання)
Thematic group: additional units		
593	deaerator	повітровіддільник
594	de-oiler	масловіддільник
Thematic group: diffusers		
595	diffuser	дифузор
596	adiabatic diffuser	адиабатичний дифузор
597	adjustable diffuser	регульований дифузор
598	air diffuser	вентиляційна дифузор
599	air intake diffuser	дифузор повітрозабирача [повітрозабірника] (ГТД)
600	annular diffuser	кільцевий дифузор
601	axial diffuser	осьовий дифузор
602	bladeless diffuser	безлопатний дифузор (ГТД)
603	bladed diffuser	лопатний дифузор (ГТД)
604	carburetor diffuser	дифузор карбюратора
605	conical diffuser	конічний дифузор
606	conical spike diffuser	дифузор з конічною голкою
607	converging diffuser	звужуваний дифузор
608	curvilinear diffuser	дифузор криволінійний

№	Англійський термін	Український відповідник
609	dual diffuser	подвійний дифузор
610	expandable diffuser	розширюваний дифузор
611	exhaust diffuser	вихлопний (випускний) дифузор
612	external flow diffuser	дифузор зовнішнього обтікання
613	ideal diffuser	ідеальний дифузор
614	inlet diffuser	вхідний дифузор
615	internal flow diffuser	дифузор внутрішнього обтікання
616	multi-stage diffuser	багатострибковий дифузор (ГТД)
617	non-adjustable diffuser	нерегульований дифузор
618	oblique shock diffuser	дифузор (ГТД) зі скісним стрибком ущільнення
619	radial-axial diffuser	радіально-осьовий дифузор
620	simple diffuser	простий дифузор
621	slot diffuser	щілинний дифузор
622	sliding diffuser	розсувний дифузор
623	stepped diffuser	ступінчастий дифузор
624	subsonic diffuser	підзвуковий дифузор
625	supersonic diffuser	надзвуковий дифузор
626	swirl diffuser	завитковий дифузор
627	three-stage diffuser	тристрибковий дифузор
628	two-stage diffuser	двострибковий дифузор (ГТД)
629	vaned diffuser	лопатний дифузор (ГТД)
630	variable throat diffuser	регульований дифузор
Thematic group: additional units		
631	dome	1) ковпак; 2) обтічник
632	bluff body dome	стабілізатор полум'я, що має необтічну форму
633	duct	1. канал; патрубок 2. тракт; контур двигуна
634	aerothermodynamic duct	аеротермодинамічний канал
635	air flow duct	повітряний тракт
636	air intake duct	1) канал повітрозабирача (повітрозабірника); 2) вхідний тракт {двигуна}
637	aft section of the duct	задній розділ каналу
638	bifurcated air duct	роздвоєний повітряний тракт
639	compressor air flow duct	проточний тракт компресора
640	convergent duct	збіжний канал
641	convergent exit of the duct	збіжний вихід каналу
642	divergent entry of the duct	вхід каналу, що має здатність розширюватися
643	divided entry duct	канал з розділеним входом
644	exhaust duct	вихідний тракт (двигуна)

№	Англійський термін	Український відповідник
645	fan duct	канал вентилятора
646	fan discharge duct	вихідний канал вентилятора
647	gas turbine engine inlet duct	повітрозабирач газотурбінного двигуна
648	gas-air flow duct	газоповітряний тракт
649	inlet duct	вхідний канал, повітрозабирач
650	long air intake duct	подовжений канал повітрозабірника
651	main duct	перший [внутрішній] контур (двоконтурного двигуна)
652	nozzle box duct	патрубок газозбірника
653	outlet duct	вихідний канал
654	secondary duct	другий (зовнішній) контур {двоконтурного двигуна}
655	self-propelling duct	прямострумний двигун
656	single entry duct	канал з одним входом
657	subsonic duct	підзвуковий канал
658	subsonic inlet duct	дозвуковий повітрозабирач
659	supersonic external-compression inlet duct	повітрозабирач зовнішнього стиснення надзвукового потоку
660	supersonic inlet duct	надзвуковий повітрозабирач
661	supersonic internal-compression inlet duct	повітрозабирач внутрішнього стиснення потоку
662	transonic duct	трансзвуковий канал
663	twin annules duct	розділовий кільцевий канал
664	ventral duct	підфюзеляжний повітрозабірник
Thematic group: engines		
665	engine	двигун
666	accelerating engine	розгінний двигун, прискорювач
667	aero engine (aircraft engine)	авіаційний двигун
668	afterburning engine	двигун з допалюванням
669	afterburning turbojet engine	турбореактивний двигун з форсажною камерою згорання
670	air-breathing engine	повітряно-реактивний двигун
671	air-breathing jet engine	повітряно-реактивний ракетний двигун
672	air-cooled engine	двигун повітряного охолодження
673	air-feed jet engine	повітряно-реактивний двигун
674	altitude engine	висотний двигун
675	apogee engine	двигун, який вмикається в апогеї
676	approach-correcting engine	коригувальний двигун системи причалювання
677	arc jet engine	електро-дуговий ракетний двигун
678	arc-heating jet engine	електродуговий реактивний двигун
679	ascent engine	двигун злітного ступеню
680	assisted takeoff engine	стартовий двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
681	asynchronous engine	асинхронний двигун
682	atmospheric jet engine	повітряно-реактивний двигун
683	autonomous engine	автономний двигун
684	autorotative engine	авторотаційний двигун
685	auxiliary engine	допоміжний двигун
686	auxiliary gas turbine engine	допоміжний газотурбінний двигун
687	axial engine	осьовий двигун
688	axial compressor gas turbine engine	газотурбінний двигун з осьовим компресором
689	axial compressor turbojet engine	турбореактивний двигун з осьовим компресором
690	axial-flow engine	осьовий потік двигуна
691	axial-flow gas turbine engine	газотурбінний двигун із осьовим компресором
692	backup engine	запасний двигун
693	bare engine	двигун без допоміжних агрегатів
694	baseline engine	базова модель двигуна, основний двигун
695	bipropellant engine	рідинний реактивний двигун на двокомпонентному паливі
696	bipropellant rocket engine	двокомпонентний двигун
697	bismuth ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун на вісмуті
698	boost engine	форсажний двигун
699	boost rocket engine	прискорювальний ракетний двигун
700	booster engine	двигун ракети-носія
701	booster motor	стартовий двигун, прискорювач
702	buried engine	заглиблений двигун
703	bypass gas turbine engine	двоконтурний газотурбінний двигун
704	bypass turbojet engine	турбореактивний двоконтурний двигун
705	carbureted engine	карбюраторний двигун
706	center engine	середній двигун (відносно осі ПС)
707	center-mounted engine	центральний двигун
708	centrifugal flow turbojet engine	турбореактивний двигун з центробіжним потоком
709	citation engine	довідний двигун
710	closed-cycle engine	двигун із замкненим (із замкнутих) циклом
711	cold-reaction engine	каталізаторний РРД
712	cooled off engine	охолоджений двигун
713	combined engine	комбінований двигун
714	compound engine	двигун із турбокомпресором
715	compressorless air-breathing jet engine	безкомпресорний повітряно-реактивний двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
716	control engine	керувальний двигун
717	control rocket motor	рульовий ракетний двигун
718	controllable thrust rocket motor	ракетний двигун змінюваної тяги
719	correction engine	корекційний двигун
720	critical engine	критичний двигун
721	cruise gas turbine engine	маршовий газотурбінний двигун
722	cruising engine	маршовий двигун
723	cryogenic rocket engine	кріогенний ракетний двигун
724	dead engine	двигун, що вийшов з ладу (відмовив)
725	definitive engine	остаточний варіант двигуна
726	derated engine	двигун зі зниженою тягою
727	descent engine	двигун посадкового ступеня (КА, що спускається)
728	diesel engine	дизельний двигун
729	direct drive engine	безредукторний двигун
730	direct drive turboprop engine	безредукторний турбовальний двигун
731	direct-flow air-ozone jet engine	прямотечійний повітряно-озоновий реактивний двигун
732	direct-flow air-reactive jet engine	прямотечійний повітряно-реактивний двигун
733	direct injection engine	двигун з безпосереднім упорскуванням (уприскуванням)
734	docking engine	двигун системи стикування
735	double-flow engine	двоконтурний турбореактивний двигун
736	double-row radial engine	дворядний зіркоподібний (зірчастий) двигун
737	dual-flow turbojet engine	двоконтурний турбореактивний двигун
738	dual-fuel engine	двигун подвійного живлення
739	dual-purpose engine	двигун подвійного призначення
740	dual-purpose jet engine	реактивний двигун подвійного призначення
741	dual-purpose turbojet engine	турбореактивний двигун подвійного призначення
742	duct burning bypass engine	двоконтурний турбореактивний двигун із допалюванням палива у другому контурі
743	ducted-fan engine	двоконтурний турбовентиляторний двигун
744	electric motor	електричний двигун
745	electric arcjet engine	електродуговий ракетний двигун
746	electro-reactive engine	електро-реактивний двигун
747	electron-bombardment engine	(електростатичний) ракетний двигун з електронним бомбардуванням

№	Англійський термін	Український відповідник
748	engine approved for flight operation	двигун, дозволений до літної (до льотної) експлуатації
749	engine compartment	відсік двигуна
750	engine designation	позначення (марка) двигуна
751	engine for airline companies	двигун для авіатранспортних компаній
752	engine for civil aviation	двигун для цивільної авіації
753	engine for providing rotation	двигун для обертання
754	engine for test stands	двигун для стендових випробувань
755	engine for transport aircraft	двигун для транспортних літаків
756	engine off	вимкнутий (вимкнений) двигун
757	engine on	двигун, що працює
758	engine operating at a low power setting	двигун, що працює в (на) режимі малого газу
759	engine operating intermittently	двигун, що працює з перебоями (з перервами)
760	engine out	двигун, що відмовив
761	engine running on hydrogen	двигун, що працює на водні
762	engine running on hydrogen fuel	двигун, що працює на водневому паливі
763	engine running on kerosene	двигун, що працює на гасі
764	engine running smoothly	двигун, що працює рівномірно
765	engine that caught fire	двигун, що загорівся
766	engine undergoing flight testing	двигун, що проходить літні (льотні) випробування
767	engine with adjustable thrust	двигун із регульовною тягою
768	engine with afterburner chamber	двигун із форсажною камерою
769	engine with block cylinder arrangement	двигун із блоковим розміщенням циліндрів
770	engine with centrifugal compressor	двигун із вісевідцентровим компресором
771	engine with controlled ignition	двигун із керованим запалюванням
772	engine with deflected nozzle	двигун із відігнутим соплом
773	engine with dry sump	двигун із сухим картером
774	engine with electric ignition	двигун із електричним запалюванням
775	engine with film cooling	двигун із плівковим охолодженням
776	engine with fixed RPM	двигун із сталим числом обертів
777	engine with front intake	двигун із переднім впуском
778	engine with gearbox	двигун із редуктором
779	engine with high acceptance time	двигун із великим часом прийнятності
780	engine with high bypass ratio	двигун із високим ступенем двоконтурності
781	engine with high thrust	двигун з великою тягою
782	engine with high-pressure ratio	двигун із високим ступенем підвищення тиску
783	engine with high reliability	двигун із високим ступенем надійності

№	Англійський термін	Український відповідник
784	engine with high resource capacity	двигун з великими ресурсом
785	engine with horizontal cylinder arrangement	двигун із горизонтальним розміщенням циліндрів
786	engine with long service life	двигун із великим строком служби
787	engine with low resource capacity	двигун із малим ресурсом
788	engine with opposed cylinders	двигун із протилежними циліндрами
789	engine with opposed-piston configuration	двигун із протилежним розміщенням поршнів у циліндрах
790	engine with radially-arranged cylinders	двигун із радіально розміщеними циліндрами
791	engine with regenerative cooling	двигун із регенеративним охолодженням
792	engine with short service life	двигун із малим строком служби
793	engine with supercharger	двигун із нагнітачем
794	engine with swiveling nozzles	двигун із поворотними соплами
795	engine with thrust vectoring	двигун із похилим соплом
796	engine with thrust vector control	двигун із поворотом вектора тяги
797	engine with tracking system	двигун із системою слідкування
798	engine with turbocharge	двигун із наддуванням
799	engine with turbocharger	двигун із турбокомпресором
800	engine with variable-pitch propeller	двигун із зафлюгерованим повітряним гвинтом
801	engine with variable speed control	двигун із регульованою швидкістю обертання
802	engine with vertical cylinder arrangement	двигун із вертикальним розміщенням циліндрів
803	engine with water cooling	двигун із водяним охолодженням
804	engine with water injection	двигун із упорскуванням (з уприскуванням) води
805	erosion engine	ерозійний (магнітоплазодинамічний) ракетний двигун
806	evaporative cooled engine	двигун із випарним охолодженням
807	experimental engine	дослідний двигун
808	experimental batch engine	двигун дослідної партії
809	external engine	зовнішній двигун
810	external combustion engine	двигун із зовнішнім згорянням (згоранням)
811	fan engine	турбовентиляторний двигун
812	fan-assisted afterburning turbofan engine	турбовентиляторний двигун із допалюванням палива у вентиляторному контурі
813	fan-type engine	турбовентиляторний двигун
814	feathering motor	флюгер-насос
815	finned engine	оребрений двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
816	flap-drive engine	двигун випускання (випуску) закрилків
817	flight-worthy engine	двигун, придатний до польоту
818	fluorine-hydrogen engine	фтористо-водневий РРД
819	forced-induction engine	форсований двигун
820	four-cylinder engine	чотирикамерний двигун
821	four-row engine	чотирирядний двигун
822	four-stroke engine	чотиритактний двигун
823	free-piston engine	вільнопоршневий двигун
824	free-turbine engine	двигун із вільною турбіною
825	free turbine turboprop engine	турбовальний двигун з вільною турбіною
826	fuel-efficient engine	двигун з високою паливною чи тяговою ефективністю
827	fuel-injected gasoline engine	безкарбюраторний бензиновий двигун
828	full-scale engine	повнорозмірний двигун
829	fuselage-mounted engine	двигун у фюзеляжі
830	gas engine	газовий двигун
831	gas discharge ionizator electrostatic engine	електростатичний РД з газорозрядним іонізатором
832	gas turbine engine	газотурбінний двигун
833	gas turbine jet engine	реактивний газотурбінний двигун
834	gasoline engine	бензиновий двигун
835	gyroscope motor	двигун гіроскопа
836	heat engine	тепловий двигун
837	helicopter engine	вертолітний двигун
838	heavy fuel aviation engine	авіаційний двигун важкого палива
839	heavily-throttled engine	глибоко задросельований двигун
840	high-altitude engine	висотний двигун
841	high-bypass ratio engine	двигун із високим ступенем двоконтурності
842	high-bypass turbofan engine	підйомно-маршовий турбовентиляторний двигун
843	high-compression ratio engine	двигун із високим ступенем стиснення
844	high-efficiency engine	високоекономічний двигун
845	high-I engine	(ракетний) двигун з високим питомим імпульсом
846	high-power engine	двигун підвищеної потужності
847	high-speed engine	багатошвидкісний двигун
848	high-speed asynchronous rotary engine	обертний багатошвидкісний асинхронний двигун
849	high-speed engine	високошвидкісний двигун
850	horizontal correction engine	двигун горизонтальної корекції
851	horizontally-installed engine	горизонтально встановлений двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
852	horizontally-mounted engine	горизонтально розміщений двигун
853	horizontally-opposed engine	двигун горизонтального типу
854	horizontally-opposed four-cylinder engine	чотирициліндровий двигун горизонтального типу
855	hybrid engine	гібридний двигун
856	hybrid air-breathing engine	комбінований ПРД
857	hybrid propellant engine	двигун на твердо-рідкому паливі
858	hybrid rocket engine	комбінований ракетний двигун
859	hydraulic engine	гідравлічний двигун
860	hydro-reactive engine	гідрореактивний двигун
861	hypersonic ramjet engine	гіперзвуковий прямотечійний повітряно-реактивний двигун
862	hypersonic engine	гіперзвуковий двигун
863	hysteresis motor	гістерезисний двигун
864	idling engine	двигун на режимі малого газу, двигун на холостому ходу
865	impact-volume ionization ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун з об'ємною ударною іонізацією
866	inboard engine	двигун, установлений у фюзеляжі
867	in-line engine	рядний двигун
868	internal combustion engine	двигун внутрішнього згорання
869	internal engine	внутрішній двигун
870	inverted engine	перевернутий (перевернений) двигун
871	inverted inline engine	перевернутий (перевернений) рядний двигун
872	inverted V-type engine	перевернутий (перевернений) V-подібний двигун
873	in-wing mounted engine	двигун, розміщений в крилі
874	ion engine	іонний двигун
875	ion rocket jet engine	іонний реактивний двигун
876	ionic engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун
877	isotope rocket engine	ізотопний ракетний двигун
878	jet engine	реактивний двигун
879	jet engine with thrust reverser	реактивний двигун з пристроєм для реверса тяги
880	jet propulsion engine	реактивний двигун
881	large-scale engine	великогабаритний двигун
882	laser airjet engine	лазерний ракетний двигун
883	laser-driven rocket engine	лазерний ракетний двигун
884	laser-heated rocket engine	лазерний ракетний двигун
885	laser jet engine	лазерний реактивний двигун
886	laser-propulsion rocket engine	лазерний ракетний двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
887	lateral engine	бічний (боковий) двигун
888	launching rocket engine	стартовий ракетний двигун
889	left engine	лівий двигун
890	left-hand rotation engine	двигун лівого обертання
891	lift engine	двигун піднімання (підіймання)
892	lift fan engine	ГТД з підйомним вентилятором, підйомно-вентиляторний двигун
893	lift jet engine	підйомний РД (для вертикального зльоту)
894	light-bulb engine	газофазний ядерний ракетний двигун із замкненим циклом
895	lightweight engine	двигун полегшеного типу
896	liquid-air cycle engine	(ракетно-турбінний) двигун зі зрідженням атмосферного повітря
897	liquid-cooled engine	двигун водяного охолодження
898	liquid-fuel rocket engine	рідинний реактивний двигун
899	liquid-propellant rocket engine	рідинний ракетний двигун
900	long-haul turbofan engine	тривальний турбовентиляторний двигун
901	long-life engine	двигун із великим ресурсом
902	long-range motor	довгохідний двигун
903	longer-lived engine	двигун із великим ресурсом
904	low-altitude engine	невисотний двигун
905	low-bypass ratio engine	двигун з малим ступенем двоконтурності
906	low-I engine	(ракетний) двигун з невеликим питомим імпульсом
907	low-life engine	малоресурсний двигун
908	low-noise engine	малошумний двигун
909	low-power engine	двигун зменшеної потужності
910	low-pressure ratio engine	двигун із малим ступенем підвищення тиску
911	low-thrust engine	двигун із малою тягою
912	low-thrust rocket engine	ракетний двигун малої тяги
913	LOX/HC engine	киснево-вуглеводневий РРД
914	LOX/LH engine	киснево-водневий РРД
915	magnetic correction engine	двигун магнітної корекції
916	magnetically-induced engine	двигун із магнітною індукцією
917	main propulsion engine	основний маршовий (тяговий) двигун
918	maneuvering engine	двигун системи маневрування
919	medium-sized engine	середній двигун
920	mid-flight engine	маршовий двигун
921	mixed-excitation engine	двигун мішаного збудження

№	Англійський термін	Український відповідник
922	mixed-flow turbojet engine	турбореактивний двигун без змішування потоків внутрішнього й зовнішнього контурів
923	model diesel engine	мікродвигун з займанням від стиснення, призначений для авіамоделей
924	modified engine	модифікований двигун
925	modular engine	модульний двигун
926	monopropellant rocket engine	однокомпонентний ракетний двигун
927	multi-cylinder engine	багатоциліндровий двигун
928	multi-fuel engine	всеїдний двигун
929	multi-row engine	багаторядний двигун
930	multi-row radial engine	багаторядний зіркоподібний двигун
931	multi-valve engine	багатовальний двигун
932	nacelle-mounted engine	двигун, установлений у мотогондолі
933	near-supersonic engine	близькозвуковий двигун
934	non-afterburning engine	безфорсажний двигун
935	non-afterburning turbojet engine	турбореактивний двигун без форсажу
936	non-operational engine	непрацюючий двигун
937	non-pressurized engine	двигун без наддування
938	non-regenerative heat engine	двигун без регенерації тепла
939	non-supercharged engine (N/A engine)	двигун без нагнітача
940	nuclear engine	атомний двигун
941	nuclear direct-flow air-breathing engine	ядерний прямотечійний повітряно-реактивний двигун
942	oil engine	дизельний двигун
943	OMS engine	двигун системи орбітального маневрування
944	on-wing mounted engine	двигун, установлений на крилі
945	one-shaft engine	одновальний двигун
946	one-spool engine	одновальний двигун
947	operational engine	справний двигун
948	outboard engine	двигун, установлений поза фюзеляжем
949	overhead camshaft engine	двигун з розподільним валом, що розташований зверху
950	overheated engine	перегрітий двигун
951	paired engines	спарені двигуни
952	photon engine	фотонний двигун
953	piston engine	поршневий двигун
954	pitch control jet engine	двигун реактивної системи керування (управління) за тангажем
955	plasma engine	плазмовий двигун
956	plasma rocket engine	плазмовий (електромагнітний) ракетний двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
957	plasma jet rocket engine	плазмовий (електромагнітний) ракетний двигун
958	pneumatic engine	пневматичний двигун
959	podded engine	двигун у гондолі
960	port-outer engine	лівий крайній двигун
961	port-side engine	лівий зовнішній двигун
962	potassium ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун на калії
963	power-recovery turbine engine	двигун силового розвантаження
964	powerful engine	потужний двигун
965	precombustion chamber engine	передкамерний (форкамерний) двигун
966	preserved engine	законсервований двигун
967	production engine	серійний двигун
968	propfan engine	гвинто-вентиляторний двигун
969	pulsating engine	пульсуваний двигун
970	pulsating jet (pulsejet) engine	пульсуючий повітряно-реактивний двигун
971	pulse engine	імпульсний двигун
972	pulse jet engine	імпульсний реактивний двигун
973	pylon-mounted engine	двигун у [підвішеній на пілоні] гондолі
974	quantum engine	квантовий двигун
975	quiet engine	малозумний двигун
976	radial engine	зіркоподібний двигун
977	radiation-heated rocket engine	сонячний / геліотермічний ракетний двигун
978	radio-frequency ion engine	іонний (електростатичний) двигун із високочастотною іонізацією
979	ram air-breathing jet engine	прямострумний повітряно-реактивний двигун
980	ram jet engine	прямострумний повітряно-реактивний двигун
981	RCS engine	двигун РСУ (двигун з реактивною системою управління)
982	reaction engine	реактивний двигун
983	reciprocating engine	поршневий двигун
984	reciprocating motor	поршневий двигун
985	recombination engine	рекомбінаційний двигун
986	rectenna-powered ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун з живленням від антени-випрямляча
987	regenerative-heat gas turbine engine	двигун з регенерацією тепла, газотурбінний
988	remanufactured engine	двигун заводського перебирання

№	Англійський термін	Український відповідник
989	reverse-thrust engine	реверсивний двигун
990	right engine	правий двигун
991	right-hand rotation engine	двигун правого обертання
992	rocket engine	ракетний двигун
993	rocket gas turbine engine	ракетний газотурбінний двигун
994	rocket motor	ракетний двигун
995	roll control jet engine	двигун реактивної системи керування (управління) за рисканням (за никанням)
996	rotary engine	коловоротний двигун
997	rotating engine	поворотний двигун
998	rough engine	розрегульований двигун
999	rubidium ion engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун на рубідісві
1 000	seized engine	заклинений двигун
1 001	self-aspirating engine	двигун без наддування
1 002	servo piston engine	серводвигун
1 003	seven-cylinder radial engine	семициліндровий радіальний двигун
1 004	shaft-turbine engine	турбовальний двигун
1 005	shielded engine	екранований двигун
1 006	short-stroke engine	короткохідний двигун
1 007	side engine	бічний двигун
1 008	single-spool axial flow turbojet engine	одноступінчастий турбореактивний двигун з осьовим потоком
1 009	single-rotor engine	однокаскадний двигун
1 010	single-row engine	однорядний двигун
1 011	single-row radial engine	радіальний двигун з одним рядом циліндрів
1 012	single-shaft gas turbine engine	одновальний газотурбінний двигун
1 013	six-cylinder engine	шестициліндровий двигун
1 014	sleeve-valve engine	двигун з втулковим клапаном
1 015	solar gas engine	сонячний / геліотермічний газовий двигун
1 016	solar photon rocket engine	геліо-фотонний ракетний двигун
1 017	solar-powered engine	сонячний [геліотермічний] двигун
1 018	solid-fuel engine	двигун на твердому паливі
1 019	solid-fuel rocket engine	твердопаливний ракетний двигун
1 020	solid propellant rocket engine	ракетний двигун твердого палива
1 021	solid rocket motor	пороховий ракетний двигун
1 022	spare engine	замінний двигун
1 023	spark-ignition engine	двигун без керованого запалення
1 024	starboard engine	правий (зовнішній) двигун
1 025	starter engine	пусковий двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
1 026	starting engine	пусковий (стартерний) двигун
1 027	stationary engine	стаціонарний двигун
1 028	steerable rocket motor	поворотний ракетний двигун
1 029	steering engine	кермовий (рульовий) двигун
1 030	stepper motor	кроковий двигун
1 031	stopped engine	зупинений двигун
1 032	subsonic engine	дозвуковий двигун
1 033	supercharged engine	двигун з наддувом
1 034	supersonic engine	надзвуковий двигун
1 035	surface ionization engine	електростатичний ракетний двигун з поверхневою іонізацією
1 036	sustainer rocket engine	маршовий ракетний двигун
1 037	tail-mounted engine	хвостовий двигун
1 038	take-off booster engine	двигун пришвидшувача (прискорювача) злітання (зльоту, злету)
1 039	tested engine	випробовуваний двигун
1 040	thermal engine	тепловий двигун
1 041	thermal arc engine	електротермічний дуговий ракетний двигун
1 042	thermal jet engine	тепловий реактивний двигун
1 043	three-flow turbojet engine	триконтурний турбореактивний двигун
1 044	three-rotor turbofan engine	тривальний турбовентиляторний двигун
1 045	three-spool engine	трикаскадний двигун
1 046	three-spool turbofan engine	трикаскадний турбовентиляторний двигун
1 047	throttled engine	дросельований двигун
1 048	torque engine	моментний двигун
1 049	torque-controlled engine	моментний двигун
1 050	tracking-drive engine	двигун слідкувального привода
1 051	traction engine	тяговий двигун
1 052	traveling-wave plasma engine	плазмовий (електромагнітний) ракетний двигун з біжучою хвилею
1 053	triple-spool jet engine	тривальний реактивний двигун
1 054	tripropellant engine	ракетний двигун на трикомпонентному паливі; РРД на двох видах палива й окислювачі; киснево-воднево-вуглеводневий РРД
1 055	turbofan engine	турбовентиляторний двигун
1 056	turbofan engine with thrust augmentation	турбовентиляторний двигун з форсуванням тяги
1 057	turbofan gas turbine engine	турбовентиляторний газотурбінний двигун
1 058	turbojet engine	турбореактивний двигун

№	Англійський термін	Український відповідник
1 059	turbojet engine with afterburner in the second stage	турбореактивний двигун з форсажем у другому контурі
1 060	turbojet engine with centrifugal compressor	турбореактивний двигун з відцентровим компресором
1 061	turbojet engine with thrust augmentation	турбореактивний двигун з форсуванням тяги
1 062	turbopiston engine	турбопоршневий двигун
1 063	turboprop engine	турбогвинтовий двигун
1 064	turboprop jet engine	турбогвинтовий реактивний двигун
1 065	turbopropeller engine	турбогвинтовий двигун
1 066	turborocket engine	турборакетний двигун
1 067	turboshaft engine	турбовальний двигун
1 068	twin engines	здвоєні двигуни
1 069	twin-rotor turbojet engine	двоторний турбореактивний двигун
1 070	twin-row engine	дворядний двигун
1 071	twin-row radial engine	дворядний радіальний двигун
1 072	twin-spool engine	двоконтурний двигун
1 073	twin-spool turbofan engine	двоконтурний турбовентиляторний двигун
1 074	twin-spool turbojet engine	двоконтурний турбореактивний двигун
1 075	two-rotor engine	двоторний двигун
1 076	two-shaft turbine engine	двобальний ГТД
1 077	two-spool turbojet engine	двокаскадний турбореактивний двигун
1 078	uncompressed engine	безкомпресорний двигун
1 079	underwing engine	двигун, установлений під крилом
1 080	unvalved engine	безклапанний двигун
1 081	uprated engine	форсований двигун
1 082	upright V-type engine	вертикальний двигун типу V
1 083	V-shaped engine	V-подібний двигун
1 084	variable cycle engine	двигун змінюваного циклу
1 085	vertically-mounted engine	вертикально встановлений двигун
1 086	volume-collision ionization engine	іонний (електростатичний) ракетний двигун з об'ємною ударною іонізацією
1 087	Wankel engine	роторно-поршневий двигун (двигун Ванкеля)
1 088	warmed-up engine	прогрітий двигун
1 089	water-cooled engine	двигун водного охолодження
1 090	waterjet engine	водометний двигун
1 091	winding engine	лебідка, корба
1 092	wing engine	криловий двигун
1 093	wing-mounted engine	двигун у крилі
1 094	worn-out engine	відпрацьований двигун
Thematic group: additional units		

№	Англійський термін	Український відповідник
1 095	exhaust cone	конус сопла
1 096	exhaust unit	вузол вихідного пристрою, вихідний (викидний) пристрій
Thematic group: fairings		
1 097	fairing	обтічник
1 098	aerodynamic fairing	аеродинамічний обтічник
1 099	antenna fairing	обтічник антени
1 100	attachment point fairing	обтічник вузла кріплення
1 101	blade root fairing	обтічник окоренових частин лопатей повітряного гвинта
1 102	bulb fairing	кулеподібний обтічник
1 103	compressor hub fairing	обтічник втулки компресора
1 104	dielectric fairing	обтічник з діелектрика
1 105	engine fairing	обтічник двигуна
1 106	engine nacelle-attachment fairing	обтічник вузла кріплення гондоли двигуна
1 107	engine nacelle-wing fairing	обтічник стику гондоли двигуна з крилом
1 108	exhaust fairing	обтічник вихлопного (випускного) пристрою
1 109	extended tail fairing	подовжений хвостовий обтічник
1 110	flap fairing	обтічник напрямної закрилка
1 111	flow fairing	обтічник з потоком
1 112	helicopter rotor hub fairing	обтічник втулки гвинта вертольота {гелікоптера}
1 113	hinged nose fairing	носовий обтічник з шарнірною підвіскою
1 114	infrared fairing	інфрачервоний обтічник
1 115	inlet fairing	обтічник опори {двигуна}
1 116	instrument compartment fairing	обтічник приладового відсіку
1 117	intake fairing	обтічник передньої опори {двигуна}
1 118	main fairing	головний обтічник
1 119	nozzle fairing	обтічник сопла
1 120	propeller hub fairing	обтічник втулки гвинта
1 121	protective fairing	захисний обтічник
1 122	protruding fairing	виступаючий обтічник
1 123	pylon fairing	обтічник пілона
1 124	radar fairing	радіолокаційний обтічник
1 125	radio-transparent fairing	радіопрозорий обтічник
1 126	removable tail fairing	знімний хвостовий обтічник
1 127	retractable fairing	висувний обтічник
1 128	reviving main fairing	оживальний головний обтічник
1 129	semi-conical fairing	півконусний обтічник

№	Англійський термін	Український відповідник
1 130	side fairing	бічний (боковий) обтічник
1 131	shock absorber fairing	обтічник амортизатора
1 132	stabilizer fairing	обтічник стабілізатора
1 133	trailing-edge fairing	кінцевий обтічник
1 134	turbine exhaust fairing	стічник газів за турбіною
1 135	wave drag fairing	обтічник для зниження хвильового опору
Thematic group: additional blocks		
1 136	flameholder	стабілізатор полум'я
1 137	flame stabilizer	стабілізатор полум'я
1 138	flame tube	жарова труба
1 139	flame tube snout section	передня частина (вхідний конус) жарової труби
1 140	fork	вилкоподібна деталь
1 141	fueler	паливозаправник
1 142	gearing	1) передача; 2) зубчаста передача; 3) редуктор
1 143	bevel planetary gearing	1. конічна планетарна передача 2. планетарний редуктор з конічними шестірнями
1 144	propeller reduction gearing	редуктор привода повітряного гвинта
1 145	spur planetary gearing	1) циліндрична планетарна передача; 2) планетарний редуктор з циліндричними шестірнями
1 146	heat exchanger	теплообмінник
Thematic group: impellers		
1 147	impeller	1) імпелер; 2) крильчатка
1 148	centrifugal compressor impeller	крильчатка відцентрового компресора
1 149	compressor impeller	крильчатка нагнітача
1 150	distribution impeller	розподільний імпелер
1 151	double-sided impeller	двосторонній імпелер
1 152	engine impeller	крильчатка двигуна
1 153	fan impeller	крильчатка вентилятора
1 154	centrifugal impeller	центробіжний імпелер
1 155	pump impeller	крильчатка насоса (помпи)
1 156	shrouded impeller	крильчатка із захисним кожухом
1 157	single-sided impeller	односторонній імпелер
1 158	supercharger impeller	крильчатка нагнітача
Thematic group: additional assemblies		
1 159	inlet	1) вхід; вхідний (впускний) отвір, вхідний пристрій; 2) впускання; 3) вхідний канал; 4) впускний клапан
1 160	inlet duct	вхідний канал, повітрозабирач

№	Англійський термін	Український відповідник
1 161	long air intake duct	подовжений канал повітрозабірника
1 162	main duct	перший [внутрішній] контур (двоконтурного двигуна)
1 163	nozzle box duct	патрубок газозбірника
1 164	outlet duct	вихідний канал
1 165	secondary duct	другий (зовнішній) контур {двоконтурного двигуна}
1 166	self-propelling duct	прямострумний двигун
1 167	single entry duct	канал з одним входом
1 168	subsonic duct	підзвуковий канал
1 169	subsonic inlet duct	дозвуковий повітрозабирач
1 170	supersonic external-compression inlet duct	повітрозабирач зовнішнього стиснення надзвукового потоку
1 171	supersonic inlet duct	надзвуковий повітрозабирач
1 172	supersonic internal-compression inlet duct	повітрозабирач внутрішнього стиснення потоку
1 173	transonic duct	трансзвуковий канал
1 174	twin annules duct	розділовий кільцевий канал
1 175	ventral duct	підфюзеляжний повітрозабірник
1 176	oil control piston ring	маслозбиральне поршневе кільце
1 177	nacelle	гондола
1 178	nacelle pylon	пілон кріплення гондоли
Thematic group: nozzles		
1 179	nozzle	1) сопло; 2) форсунка
1 180	ablative thermal protection nozzle	сопло з абляційним теплозахистом
1 181	adiabatic nozzle	адіабатичне сопло
1 182	adjustable nozzle	регульоване сопло
1 183	adjustable converging nozzle	регульоване звужувальне сопло
1 184	adjustable expanding nozzle	регульоване розширюване сопло
1 185	adjustable primary flow nozzle	регульоване сопло основного контуру
1 186	adjustable reactive nozzle	регульоване реактивне сопло
1 187	afterburner nozzle	сопло форсажної камери
1 188	air nozzle	повітряне сопло
1 189	altitude nozzle	висотне сопло
1 190	altitude-compensating nozzle	сопло з ідеально змінюваною висотністю
1 191	annular nozzle	кільцеве сопло
1 192	annular expanding nozzle	розширюване кільцеве реактивне сопло
1 193	annular exhaust nozzle	кільцеве викидне (випускне) сопло
1 194	asymmetric nozzle	асиметричне сопло
1 195	atomizing nozzle	розпилювальне сопло
1 196	auxiliary nozzle	допоміжне сопло
1 197	axial exit nozzle	співвісне вихідне сопло

№	Англійський термін	Український відповідник
1 198	axisymmetric nozzle	вісесиметричне (осесиметричне) сопло
1 199	backward-facing nozzle	сопло, повернуте назад
1 200	bell-shaped nozzle	дзвоноподібне сопло
1 201	bent nozzle	зігнуте сопло
1 202	bifurcated nozzle	двостулкове сопло
1 203	bifurcated control nozzle	розрізне керувальне сопло
1 204	boundary layer control nozzle	сопло системи керування (управління) примежовим шаром
1 205	bypass nozzle	сопло обдуву
1 206	central body nozzle	сопло з центральним тілом
1 207	chevron exhaust nozzle	шевронне викидне (випускне) сопло
1 208	choked nozzle	закупорене сопло
1 209	choked flow nozzle	сопло з кризою течії
1 210	closed-loop nozzle	сопло замкненої (замкнутої) системи
1 211	coaxial nozzle	співвісне сопло
1 212	cold flow nozzle	сопло холодного контуру
1 213	cold stream nozzle	сопло холодного потоку
1 214	compressed air delivery nozzle	сопло для подавання (подачі) стисненого (стиснутого) повітря
1 215	conical nozzle	конічне сопло
1 216	conical seat nozzle	сопло з конічною посадкою
1 217	contoured nozzle	профільоване сопло
1 218	contoured needle nozzle	сопло з профільованою голкою
1 219	control nozzle	сопло керування (управління)
1 220	convergent nozzle	звужувальне сопло
1 221	convergent-divergent exhaust nozzle	звужувально-розширювальне викидне / випускне сопло
1 222	convergent exhaust nozzle	звужувальне викидне / випускне сопло
1 223	convergent primary flow nozzle	звужувальне сопло основного контуру
1 224	converging nozzle	звужувальне сопло
1 225	converging-diverging nozzle	звужувальне двоконтурне сопло
1 226	cooled nozzle	охолоджуване сопло
1 227	corrugated nozzle	сопло з гофрами
1 228	cruciform nozzle	сопло хрестоподібного перерізу
1 229	deflected nozzle	відігнуте сопло
1 230	deflector nozzle	1) відігнуте сопло; 2) сопло з поворотом газового потоку
1 231	design point nozzle	сопло, що працює на (в) розрахунковому режимі
1 232	designed nozzle	розрахункове сопло
1 233	detachable nozzle	знімне сопло
1 234	detached nozzle	відривне сопло
1 235	divergent nozzle	розширювальне сопло

№	Англійський термін	Український відповідник
1 236	dual-mode nozzle	дворежимне сопло
1 237	dual-plug nozzle	дворядне сопло стулкового типу
1 238	elbow nozzle	колінчасте (колінчате) сопло
1 239	electromagnetic nozzle	електромагнітне сопло
1 240	elongated nozzle	видовжене сопло
1 241	emergency fuel dump nozzle	сопло системи аварійного зливу палива
1 242	ejector nozzle	сопло-викидач
1 243	equivalent nozzle	еквівалентне сопло
1 244	exhaust nozzle	викидне (випускне) сопло
1 245	exit nozzle	вихідне (кінцеве) сопло
1 246	expanding nozzle	розширюване сопло
1 247	expanding and deflecting nozzle	сопло з розширенням і відхиленням
1 248	external contour nozzle	сопло зовнішнього контуру
1 249	fan duct nozzle	сопло вентиляторного контуру
1 250	fixed area exhaust nozzle	нерегульоване вихлопне сопло
1 251	fixed-area propelling nozzle	нерегульоване реактивне сопло
1 252	flat nozzle	плоске сопло
1 253	flexible-walled nozzle	сопло з гнучкими стінками
1 254	flow-metering nozzle	витратомірне сопло
1 255	folding nozzle	складене сопло
1 256	forward-facing nozzle	сопло, повернуте в напрямі польоту
1 257	fuel-cooled nozzle	сопло, охолоджуване паливом
1 258	fuel discharge nozzle	сопло викиду палива
1 259	fuel nozzle	паливна форсунка
1 260	fuel spray nozzle	розпилювальна / розпорошувальна паливна форсунка
1 261	full-scale nozzle	натурне сопло
1 262	fully gimbaled nozzle	сопло, рухоме відносно всіх осей
1 263	fully variable controllable nozzle	всережимне регульоване сопло
1 264	fuselage control nozzle	фюзеляжне керувальне сопло
1 265	gas nozzle	газове сопло
1 266	gas-dynamic nozzle	газодиманічне сопло
1 267	gas exhaust velocity reduction nozzle	сопло для зниження швидкості витікання газів
1 268	grid nozzle	гратчасте сопло
1 269	heat-resistant nozzle	жаростійке сопло
1 270	high-displacement nozzle	сопло з високим ступенем зміщення
1 271	high-expansion nozzle	сопло великого розширення
1 272	high-pressure nozzle	високонапірне сопло
1 273	high-temperature nozzle	високотемпературне сопло
1 274	hinged nozzle	1) поворотне сопло; 2) шарнірно закріплене сопло
1 275	hollow wall nozzle	сопло з порожнистими стінками

№	Англійський термін	Український відповідник
1 276	hot-section nozzle	сопло гарячого контуру
1 277	hypersonic nozzle	гіперзвукове сопло
1 278	ideal nozzle	ідеальне сопло
1 279	igniter nozzle	сопло запалювача
1 280	ignition nozzle	сопло запалювання
1 281	injection nozzle	сопло системи впорскування
1 282	injector nozzle	сопло форсунки
1 283	inclined nozzle	похиле сопло
1 284	inlet nozzle	вхідне сопло
1 285	insert nozzle	вставне сопло
1 286	internal body nozzle	сопло з внутрішнім тілом
1 287	internal contour nozzle	сопло внутрішнього контуру
1 288	iris nozzle	ірисове сопло
1 289	iris exhaust nozzle	«ірисове» багатостулкове викидне (випускне) сопло
1 290	isometric nozzle	ізометричне сопло
1 291	jet nozzle	реактивне сопло
1 292	lateral control nozzle	сопло поперечного керування (управління)
1 293	Laval nozzle	сопло Лаваля
1 294	lift engine nozzle	сопло піднімального двигуна
1 295	liquid-cooled nozzle	сопло з рідинним охолодженням
1 296	lobe (twelve-lobe) exhaust nozzle	викидне / випускне сопло з гофрами (12-ти пелюсткове)
1 297	longitudinal control nozzle	сопло поздовжнього (подовжнього) керування (управління)
1 298	longitudinal control gas-dynamic system nozzle	сопло газодинамічної системи поздовжнього (подовжнього) керування (управління)
1 299	louvered nozzle	сопло з жалюзі
1 300	low-thrust nozzle	сопло малої тяги
1 301	magnetic nozzle	магнітне сопло
1 302	mass-ducted cooled nozzle	сопло, охолоджуване винесенням маси
1 303	measuring nozzle	мірне сопло
1 304	moisture removal nozzle	сопло системи видалення вологи
1 305	movable nozzle	рухоме сопло
1 306	multi-block nozzle	сопло багатоблокової конструкції
1 307	multi-element nozzle	багатоелементне сопло
1 308	multi-jet nozzle	багатотрубне сопло
1 309	multi-petal nozzle	багатопелюсткове сопло
1 310	multi-segment nozzle	багатосегментне сопло
1 311	multi-stage nozzle	багатоступінчасте сопло
1 312	multi-throat nozzle	багатостулкове сопло

№	Англійський термін	Український відповідник
1 313	multitube nozzle	багатотрубне сопло
1 314	non-adjustable nozzle	нерегульоване сопло
1 315	non-adjustable reactive nozzle	нерегульоване реактивне сопло
1 316	non-adiabatic nozzle	неадіабатичне сопло
1 317	non-choked nozzle	незакупорене сопло
1 318	non-designed nozzle	нерозрахункове сопло
1 319	non-ejector nozzle	неежекторне сопло
1 320	non-return nozzle	сопло безповоротне
1 321	notched nozzle	сопло з гофраами
1 322	oil spray nozzle	сопло розпилення масла
1 323	optimal nozzle	оптимальне сопло
1 324	oscillating nozzle	хитне сопло
1 325	oscillating control nozzle	хитне керувальне сопло
1 326	overexpanded nozzle	перерозширене сопло
1 327	outlet nozzle	вихідне сопло
1 328	parallel offset nozzle	сопло з паралельно зміщеною віссю
1 329	petal-type nozzle	сопло пелюсткового типу
1 330	pitch control nozzle	сопло керування (управління) за рисканням (никанням)
1 331	plug nozzle	сопло стулкового типу
1 332	plug jet nozzle	реактивне сопло з центральним тілом
1 333	pneumatically adjustable nozzle	сопло з пневматичним регулюванням
1 334	Prandtl nozzle	сопло Прандтля
1 335	primary flow nozzle	сопло основного контуру
1 336	propelling nozzle	реактивне сопло {двигуна}
1 337	propulsive nozzle	реактивне сопло
1 338	radial cooling nozzle	сопло з променистим охолодженням
1 339	rarefaction flow nozzle	сопло з течією розрідженого газу
1 340	reactive nozzle	реактивне сопло
1 341	reactive gas nozzle	реактивне газове сопло
1 342	real nozzle	реальне сопло
1 343	rectangular nozzle	прямокутне сопло
1 344	refueling nozzle	заправне сопло
1 345	refueling probe nozzle	сопло заправної штанги
1 346	regenerative-cooled nozzle	сопло з регенеративним охолодженням
1 347	restricted movable nozzle	обмежене рухоме сопло
1 348	reverse nozzle	зворотне сопло
1 349	reverse thrust nozzle	реверсивне сопло
1 350	roll control nozzle	сопло керування (управління) за креном
1 351	secondary nozzle	вторинне сопло
1 352	secondary flow nozzle	сопло додаткового контуру
1 353	self-cooling nozzle	самоохолоджувальне сопло
1 354	self-regulating supersonic nozzle	авторегульоване надзвукове сопло

№	Англійський термін	Український відповідник
1 355	shortened nozzle	укорочене сопло
1 356	shrouded propelling nozzle	реактивне сопло з обтічником
1 357	simple nozzle	просте сопло
1 358	skewed nozzle	скошене сопло
1 359	sliding nozzle	розсувне сопло
1 360	slit nozzle	щілинне сопло
1 361	slotted nozzle	сопло з ґраткою
1 362	sonic nozzle	звукове сопло
1 363	stabilizing nozzle	стабілізувальне сопло
1 364	subsonic nozzle	дозвукове сопло
1 365	subsonic exhaust nozzle	дозвукове викидне (випускне) сопло
1 366	supersonic nozzle	надзвукове сопло
1 367	supersonic exhaust nozzle	надзвукове викидне (випускне) сопло
1 368	swirling flow nozzle	сопло з поворотом потоку
1 369	swiveling nozzle	поворотне сопло
1 370	swiveling exhaust nozzle	поворотне викидне (випускне) сопло
1 371	three-degree-of-freedom nozzle	сопло з трьома ступенями вільності
1 372	three-dimensional nozzle	тривимірне сопло
1 373	thrust-reverse propelling nozzle	реактивне сопло реверсора тяги
1 374	thrust-reversing nozzle	сопло з реверсом тяги
1 375	thrust-vectoring nozzle	поворотне сопло
1 376	turbine nozzle	сопло турбіни
1 377	two-dimensional nozzle	двовимірне сопло
1 378	two-position telescopic nozzle	двопозиційне телескопічне сопло
1 379	two-stage nozzle	двоступінчасте сопло
1 380	two-stream nozzle	двоконтурне сопло
1 381	underexpanded nozzle	недорозширене сопло
1 382	unshrouded propelling nozzle	реактивне сопло без обтічника
1 383	universal joint nozzle	сопло в універсальному шарнірі
1 384	unprofiled nozzle	непрофільоване сопло
1 385	variable-area propelling nozzle	регульоване реактивне сопло
1 386	variable critical area nozzle	сопло з регульованим критичним перерізом
1 387	variable expandable external contour nozzle	регульоване розширюване сопло зовнішнього контуру
1 388	variable expansion secondary flow nozzle	розширюване сопло додаткового контуру
1 389	variable geometry nozzle	сопло змінюваної геометрії
1 390	variable supersonic fan duct nozzle	регульоване надзвукове сопло вентиляторного контуру
1 391	variable throat area nozzle	сопло зі змінюваним критичним перерізом
1 392	vectoring exhaust nozzle	поворотне випускне сопло

№	Англійський термін	Український відповідник
1 393	ventilation nozzle	вентиляційне сопло
1 394	yaw control nozzle	сопло керування (управління) за тангажем
Thematic group: additional sets		
1 395	pin	1) палець; 2) шворінь; 3) штир; 4) шип
1 396	knuckle pin	1) вісь шарніра; 2) палець з'єднання причіпного шатуна з головним шатуном
1 397	plug	1) пробка; 2) заглушка; 3) чіп
Thematic group: propellers		
1 398	propeller	повітряний гвинт
1 399	adjustable propeller	регульований повітряний гвинт
1 400	air-variable pitch propeller	повітряний гвинт змінюваного кроку
1 401	airscrew propeller	повітряний гвинт
1 402	altitude propeller	висотний повітряний гвинт
1 403	angled propeller	повітряний гвинт, установлений під кутом
1 404	anti-torque propeller	рівноважуваний повітряний гвинт реактивного моменту
1 405	articulated lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) з вертикальними й горизонтальними шарнірами
1 406	automatic constant speed propeller	автоматичний повітряний гвинт змінюваного кроку з регулятором числа обертів
1 407	automatic variable pitch propeller	автоматичний повітряний гвинт змінюваного кроку
1 408	automatically controllable propeller	повітряний гвинт із автоматичним регулюванням (обертів, кроку)
1 409	automatic pitch propeller	повітряний гвинт із автоматично змінюваним кроком
1 410	brake propeller	гальмовий повітряний гвинт
1 411	coarse-pitch propeller	повітряний гвинт грубого регулювання
1 412	coaxial propeller	співвісний повітряний гвинт
1 413	concealed-head propeller	повітряний гвинт з потайною головкою
1 414	constant-pitch propeller	повітряний гвинт фіксованого (сталого) кроку
1 415	constant-speed propeller	повітряний гвинт постійних обертів (повітряний гвинт сталого числа обертів)
1 416	contrarotating propeller	1) повітряний гвинт протилежного обертання; 2) повітряний гвинт зі спадними обертами

№	Англійський термін	Український відповідник
1 417	control-variable pitch propeller	кермовий (рульовий) повітряний гвинт змінюваного кроку
1 418	controllable-pitch propeller	повітряний гвинт змінного кроку
1 419	detached propeller	повітряний гвинт, від'єднаний від редуктора
1 420	direct-drive propeller	1) повітряний гвинт прямої тяги; 2) безредукторний повітряний гвинт (повітряний гвинт з безредукторним приводом)
1 421	double-acting propeller	1) повітряний гвинт двосторонньої схеми (зміни кроку); 2) дводієвий повітряний гвинт
1 422	ducted propeller	повітряний гвинт у кільці
1 423	elliptical blade propeller	повітряний гвинт з еліптичними лопатями
1 424	elliptical-driven propeller	повітряний гвинт з еліптичним приводом
1 425	electrically driven propeller	повітряний гвинт з електричним приводом
1 426	electrically-operated propeller	електроприводний повітряний гвинт
1 427	engine-driven propeller	повітряний гвинт, що приводиться в дію двигуном
1 428	failed propeller	повітряний гвинт, що відмовив
1 429	fairing propeller	обшивальний (обшивний) повітряний гвинт
1 430	feathered propeller	зафлюгований повітряний гвинт
1 431	feathering propeller	флюгерований (флюгерний) повітряний гвинт
1 432	fiberglass blade propeller	повітряний гвинт з лопатями зі склопластику
1 433	fixed-pitch propeller	1) повітряний гвинт фіксованого (незмінюваного) кроку; 2) повітряний гвинт з непереставними лопатями
1 434	five-blade(-bladed) propeller	п'ятилопатевий повітряний гвинт
1 435	flapping propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій), що махає
1 436	folding propeller	складений повітряний гвинт
1 437	folding lifting propeller	складаний несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)
1 438	forward-facing propeller	передній повітряний гвинт
1 439	four-bladed propeller	чотирьохлопатевий (чотирилопатевий) повітряний гвинт
1 440	free-spinning propeller	вільний повітряний гвинт

№	Англійський термін	Український відповідник
1 441	freewheeling propeller	вільнообертовий повітряний гвинт
1 442	geared propeller	1) редукторний повітряний гвинт; 2) повітряний гвинт з редукторним приводом
1 443	gimbale propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) на кардані
1 444	gimbale hub-lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) із втулкою на кардані
1 445	ground-adjustable pitch propeller	повітряний гвинт з установленням кроку на землі
1 446	high-energy lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) з великою кінетичною енергією
1 447	high-lift propeller	повітряний гвинт з високими несучими властивостями
1 448	high-pitch propeller	повітряний гвинт великого кроку
1 449	higher-pitch propeller	заважений повітряний гвинт (лопаті установлені на більший кут)
1 450	high-speed propeller	1) високообертовий повітряний гвинт; 2) швидкісний повітряний гвинт
1 451	hinged propeller	шарнірний повітряний гвинт
1 452	hinged hub-lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) із хитною втулкою
1 453	hollow-blade propeller	повітряний гвинт з порожнистими лопатями
1 454	hover propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) на режимі висіння
1 455	hydraulic-reversible pitch propeller	гідравлічний повітряний гвинт двобічної (двосторонньої) схеми
1 456	hydraulically controlled propeller	повітряний гвинт з гідравлічним керуванням (управлінням)
1 457	inclined propeller	похило встановлений повітряний гвинт
1 458	jet propeller	реактивний повітряний гвинт (тяга за рахунок струменя газів на лопатях)
1 459	left-handed propeller	повітряний гвинт лівого обертання
1 460	lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)
1 461	low-pitch propeller	повітряний гвинт малого кроку
1 462	low-speed propeller	малообертовий несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)
1 463	lower-pitch propeller	полегшений повітряний гвинт (лопаті установлені на невеликий кут)
1 464	manual-variable pitch propeller	повітряний гвинт змінюваного кроку з ручним керуванням (управлінням)

№	Англійський термін	Український відповідник
1 465	mechanically driven lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій) з механічним приводом
1 466	metal propeller	металевий повітряний гвинт
1 467	mounting propeller	установлювальний повітряний гвинт
1 468	multi-blade propeller	багатолопатовий повітряний гвинт
1 469	multi-layered wooden propeller	дерев'яний повітряний гвинт багат шарової конструкції
1 470	non-feathering propeller	нефлюгерований повітряний гвинт
1 471	non-rotating propeller	необертовий повітряний гвинт
1 472	oversized propeller	перерозмірений повітряний гвинт
1 473	out-of-balance propeller	невідбалансований повітряний гвинт
1 474	propeller with reduction gear	повітряний гвинт зі знижувальним редуктором
1 475	propeller with wide rectangular blades	повітряний гвинт із широкими прямокутними лопатями
1 476	pulling propeller	тяговий повітряний гвинт
1 477	pusher propeller	штовхальний повітряний гвинт
1 478	rearward-facing propeller	задній повітряний гвинт
1 479	reverse hydraulic propeller	гідравлічний повітряний гвинт оберненої схеми
1 480	reversible-pitch propeller	повітряний гвинт з обертальним нахилом
1 481	reversible propeller	реверсивний повітряний гвинт
1 482	reversing propeller	реверсивний повітряний гвинт
1 483	reversing lifting propeller	несучий повітряний гвинт (гвинт-носій), що повертається назад
1 484	right-hand rotating propeller	повітряний гвинт правого обертання
1 485	rigid-blade lifting propeller	несучий гвинт (гвинт-носій) з жорстким кріпленням лопатей
1 486	ringed propeller	повітряний гвинт у кільці
1 487	ringless propeller	повітряний гвинт без кільцевого обтічника
1 488	rudder propeller	кермовий (рульовий) повітряний гвинт
1 489	self-locking propeller	самоконтрівний повітряний гвинт
1 490	self-tapping propeller	самонарізальний повітряний гвинт
1 491	short-blade propeller	коротколопатовий повітряний гвинт
1 492	shrouded propeller	1) повітряний гвинт у кільці; 2) гвинт з окуттям
1 493	single-acting propeller	1) гідравлічний повітряний гвинт одnobічної (односторонньої) схеми; 2) однодіючий повітряний гвинт
1 494	skewed propeller	1) повітряний гвинт при косому обдуванні; 2) зрізний повітряний гвинт

№	Англійський термін	Український відповідник
1 495	slotted propeller	прорізаний повітряний гвинт
1 496	solid-metal propeller	суцільнометалевий повітряний гвинт
1 497	stopped propeller	зупинений повітряний гвинт
1 498	subsonic propeller	дозвуковий повітряний гвинт
1 499	supersonic propeller	надзвуковий повітряний гвинт
1 500	tension propeller	натяжний повітряний гвинт
1 501	three-bladed propeller	трилопатевий повітряний гвинт
1 502	thrust propeller	тяговий повітряний гвинт
1 503	tractor propeller	тяговий повітряний гвинт
1 504	transonic propeller	близькозвуковий повітряний гвинт
1 505	tunnel propeller	тунельний повітряний гвинт
1 506	turboprop propeller	повітряний гвинт турбогвинтової установки
1 507	two-blade(-bladed) propeller	дволопатевий повітряний гвинт
1 508	uncontrolled propeller	некерований повітряний гвинт
1 509	unfettered propeller	розфлюгерований повітряний гвинт
1 510	unloaded lifting propeller	розвантажений несучий повітряний гвинт (гвинт-носій)
1 511	variable axis tilt propeller	повітряний гвинт зі змінюваним нахилом осі обертання
1 512	variable camber propeller	повітряний гвинт зі змінюваною кривиною профілю
1 513	variable-pitch propeller	1) повітряний гвинт змінного кута нахилу; 2) повітряний гвинт змінного кроку; 3) повітряний гвинт з переставними лопатями
1 514	wide-blade propeller	широколопатевий повітряний гвинт
1 515	windmilling propeller	самообертальний повітряний гвинт
1 516	wing propeller	криловий несучий повітряний гвинт (криловий гвинт-носій)
1 517	wooden propeller	дерев'яний повітряний гвинт
Thematic group: reversers		
1 518	reverser	реверсивний пристрій
1 519	cascade reverser	решітчастий реверсивний пристрій (з відхиленими решітками)
1 520	clamshell reverser	ковшовий реверсивний пристрій (з відхиленими стулками)
1 521	cold stream reverser	реверсивний пристрій зовнішнього контуру
1 522	fan thrust reverser	реверсивний пристрій вентилятора
1 523	fan jet reverser	механізм реверса повітряного потоку вентилятора

№	Англійський термін	Український відповідник
1 524	hot stream reverser	реверсивний пристрій внутрішнього контуру
1 525	post-exit reverser	засопловий реверсивний пристрій
1 526	pre-exit reverser	передсопловий реверсивний пристрій
1 527	propeller reverser	реверсивний пристрій повітряного гвинта
1 528	semicylindrical target-type reverser	реверсивний пристрій з напівциліндричними стуменевідбивними заслінками
1 529	slot reverser	щілинний реверсивний пристрій
1 530	target-type thrust reverser	реверсивний пристрій тяги зі стуменевідбивними заслінками
1 531	thrust reverser	реверсивний пристрій тяги
1 532	V-gutter reverser	реверсивний пристрій з V-подібними заслінками
Thematic group: additional sets		
1 533	ring	кільце
1 534	oil control piston ring	маслозбиральне поршневе кільце
1 535	oil scraper piston ring	маслоскидальне поршневе кільце
1 536	piston ring	поршневе кільце
1 537	rocker arm	коромисло
1 538	rod	1) шток; 2) шатун; 3) стрижень; 4) тяга; 5) брус; 6) рейка
1 539	articulating rod	причіпний шатун
1 540	connecting rod	шатун (поршневого двигуна)
1 541	master rod	головний шатун
1 542	solid type master rod	суцільний головний шатун
Thematic group: shafts		
1 543	shaft	вал
1 544	camshaft	кулачковий вал
1 545	coaxial shaft	коаксіальний вал
1 546	common shaft	спільний вал
1 547	crankshaft	колінчастий вал, колінвал (двигуна)
1 548	crankshaft counterweight	противага колінвалу
1 549	crankshaft crank	корба колінвалу
1 550	crankshaft crank cheek	щока колінвалу
1 551	crankshaft crankpin	шатунна шийка колінвалу
1 552	crankshaft main journal	корінна шийка колінвалу
1 553	driven shaft	ведений вал
1 554	engine drive shaft	головний [вихідний] вал двигуна
1 555	extension shaft	підшипниковий вал
1 556	flanged propeller shaft	вал повітряного гвинта з фланцевим хвостовиком

№	Англійський термін	Український відповідник
1 557	flap actuating shaft	вал трансмісії приводу механізму закритків
1 558	fuel pump drive shaft	вал приводу паливної помпи
1 559	gear shaft	вал-шестерня
1 560	generator shaft	вал генератора
1 561	helically splined shaft	гвинтовий шліцьований вал
1 562	hollow shaft	порожнистий вал
1 563	internal shaft	внутрішній вал співосної системи {що обертає повітряний гвинт}
1 564	internally splined crankshaft	внутрішньо шліцьований колінвал
1 565	propeller shaft	вал повітряного гвинта
1 566	rotor shaft	вісь ротора
1 567	rotor synchronizing shaft	вал синхронізації несучих гвинтів {гелікоптера}
1 568	splined propeller shaft	вал повітряного гвинта зі шліцьовим хвостовиком
1 569	splined shaft	шліцьований вал
1 570	starter output shaft	вихідний вал пускової системи
1 571	tapered propeller shaft	вал повітряного гвинта з різьбовим хвостовиком
1 572	quill shaft	шпіндельний вал
1 573	spark plug	свічка запалювання
Thematic group: starters		
1 574	starter	стартер
1 575	air starter	аеродромний стартер
1 576	automatic starter	автоматичний стартер
1 577	aviation starter	авіаційний стартер
1 578	electric starter	електричний стартер
1 579	electro-inertial starter	електроінерційний стартер
1 580	gas starter	газовий стартер
1 581	gas turbine starter	газотурбінний стартер
1 582	inertia starter	інерційна пускова система
1 583	onboard starter	бортовий стартер
1 584	pneumatic starter	пневматичний стартер
1 585	reversible starter	коловоротний стартер
1 586	standalone starter	автономний стартер
1 587	starter-generator	стартер-генератор
1 588	steam gas starter	парогазовий стартер
1 589	turbine air starter	турбінний повітряний стартер
1 590	turbine starter	турбінний стартер
1 591	turbojet starter	турбореактивний стартер
Thematic group: supercharger		
1 592	supercharger	нагнітач

№	Англійський термін	Український відповідник
1 593	altitude supercharger	висотний нагнітач
1 594	cabin supercharger	кабінний нагнітач
1 595	centrifugal-axial supercharger	відцентрово-осьовий нагнітач
1 596	cold air supercharger	нагнітач холодного повітря
1 597	external supercharger	зовнішній нагнітач
1 598	externally-driven supercharger (turbocharger)	наддувач, який засувається зовнішньо (турбонаддувач)
1 599	high-altitude supercharger	висотний нагнітач (двигуна)
1 600	high-pressure supercharger	нагнітач високого тиску
1 601	hot air supercharger	нагнітач теплого повітря
1 602	internal supercharger	внутрішній нагнітач
1 603	internally-driven supercharger	наддувач, який засувається внутрішньо
1 604	intercooled supercharger	нагнітач системи підігрівання
1 605	mechanical supercharger	механічний нагнітач
1 606	mechanically driven supercharger	нагнітач з механічним приводом
1 607	multistage supercharger	багатошвидкісний нагнітач
1 608	positive displacement supercharger	об'ємний нагнітач
1 609	piston supercharger	поршневий нагнітач
1 610	single-sided supercharger	нагнітач однобічного (одностороннього) типу
1 611	single-stage supercharger	одноступінчастий нагнітач
1 612	supercharging supercharger	нагнітач наддування
1 613	twin-screw rotary supercharger	двоторний ротаційний нагнітач
1 614	vane supercharger	лопатевий нагнітач
Thematic group: additional systems		
1 615	systems & units	системи і блоки
1 616	acceleration and speed control system	система контролю прискорення та швидкості
1 617	A.C.U.	блок керування прискоренням
1 618	A.P.U.	допоміжна силова установка
1 619	B.P.C	контроль барометричного тиску
1 620	breather system	система вентиляції
1 621	C.S.U.	блок постійної швидкості
1 622	compressor control system	система керування компресором
1 623	cooling system	система охолодження
1 624	direct cranking (either hand or electrical) starting system	система прямого запуску (ручного або електричного)
1 625	direct hand cranking starting system	система прямого ручного запуску
1 626	ejector system	насосна система
1 627	electrical heating system	електрична система обігріву
1 628	engine baffling system	система циркуляції газів або рідини двигуна
1 629	F.C.U.	регулятор паливного насоса

№	Англійський термін	Український відповідник
1 630	flow control system	система контролю потоку
1 631	fuel burner system	система паливного горіння
1 632	fuel injection system	система впрыскування палива
1 633	full flow system	система повного потоку
1 634	hand + electric inertia starting system	система ручного та електричного запуску інерційного типу
1 635	hand inertia starting system	система ручного запуску інерційного типу
1 636	high-energy ignition system	система високоенергетичного запалювання
1 637	high-tension ignition system	система запалювання з високою напругою
1 638	hot air system	система гарячого повітря
1 639	H.P. fuel control system	система керування високим тиском палива
1 640	hydro-mechanical	гідромеханічна система
1 641	low-tension ignition system	система запалювання з низькою напругою
1 642	oil dilution system	система розведення масла
1 643	pitch-change mechanism	механізм зміни кута нахилу
1 644	PCU	блок керування гвинтом
1 645	pressure control system	система контролю тиску
1 646	pressure feed system	система підкачки палива
1 647	priming system	система підкачки
1 648	pump governor	регулятор насоса
1 649	PDU	блок управління паливними насосами
1 650	PDCO	система контролю тиску палива
1 651	recirculatory oil system	система циркуляції мастила
1 652	reverse flow combustion system	система зворотного потоку згорання
1 653	SCU	система керування паливом
1 654	self-contained oil system	самодостатня система мастила
1 655	stabilizer system	система стабілізатора
1 656	thermocouple system	система термопари
1 657	supercharger diffuser	дифузор нагнітача
1 658	supercharger impeller	крильчатка нагнітача
1 659	supercharger housing	корпус нагнітача
1 660	support	1) опора; 2) стійка
1 661	bearing support	вузол опори ротора (підшипник разом з корпусом та підтримуючою конструкцією)
1 662	shaft support	опора валу
Thematic group: tappets		
1 663	tappet	штовхач

№	Англійський термін	Український відповідник
1 664	adjustable centrifugal tappet	регульований відцентровий штовхач
1 665	cam tappet	штовхач кулачкового механізму
1 666	centrifugal tappet	відцентровий штовхач
1 667	cylindrical tappet	циліндричний штовхач
1 668	electro-hydraulic tappet	електрогідравлічний штовхач
1 669	flexible tappet	гнучкий штовхач
1 670	hydraulic tappet	гідравлічний штовхач
1 671	lever tappet	важільний штовхач
1 672	mechanical tappet	механічний штовхач
1 673	pneumatic tappet	пневматичний штовхач
1 674	roller tappet	роликовий штовхач
1 675	screw tappet	гвинтовий штовхач
1 676	valve tappet	клапанний штовхач
1 677	tappet rod	шток штовхача
Thematic group: turbines		
1 678	turbine	турбіна
1 679	active turbine	активна турбіна
1 680	actively-reactive turbine	активно-реактивна турбіна
1 681	air turbine	повітряна турбіна
1 682	air-cooled turbine	турбіна з повітряним охолодженням
1 683	auxiliary turbine	допоміжна турбіна
1 684	aviation turbine	авіаційна турбіна
1 685	axial turbine	осьова турбіна
1 686	axial-flow turbine	осьова турбіна
1 687	blade-variable turbine	лопатево-регульовна турбіна
1 688	centrifugal turbine	1) центробіжна турбіна; 2) відцентрова турбіна
1 689	centripetal turbine	доцентрова турбіна
1 690	closed-cycle turbine	турбіна замкнутого (замкнутого) циклу
1 691	compressor turbine	турбіна компресора
1 692	compressor-drive turbine	турбіна привода компресора
1 693	condensing turbine	конденсаційна турбіна
1 694	constant pressure turbine	турбіна сталого тиску
1 695	contra-rotating power turbine	силова турбіна протилежного напрямку обертання
1 696	cooled turbine	охолоджувана турбіна
1 697	exhaust gas turbine	турбіна, що працює на вихлопних (випускних) газах
1 698	fan turbine of a turbofan engine	турбіна вентилятора ТРДД
1 699	five-stage turbine	п'ятиступінчаста турбіна
1 700	free turbine	вільна турбіна
1 701	free-stream turbine	вільнострумна турбіна
1 702	frontal turbine	фронтальна турбіна

№	Англійський термін	Український відповідник
1 703	gas turbine	газова турбіна
1 704	high-pressure turbine	турбіна високого тиску
1 705	high-speed turbine	1) високооборотна турбіна; 2) швидкохідна турбіна
1 706	hush turbine	турбіна з шумоглушними кожухами
1 707	impulse turbine	імпульсна турбіна
1 708	inlet-driven turbine	турбіна з приводом від набіжного потоку
1 709	intermediate pressure turbine	турбіна середнього тиску
1 710	LP turbine	турбіна низького тиску
1 711	LP drop turbine	низькоперепадна турбіна
1 712	main turbine	головна турбіна
1 713	mechanically independent free-power turbine	механічно незалежна вільнопотужна турбіна
1 714	multi-case turbine	багатокорпусна турбіна
1 715	multi-nozzle turbine	багатосопова турбіна
1 716	multi-stage turbine	багатоступенева турбіна
1 717	open-cycle turbine	турбіна відкритого циклу
1 718	paired turbine	спарена турбіна
1 719	Pelton turbine	турбіна Пелтона
1 720	peripheral turbine of a turbofan unit	периферійна турбіна турбовентиляторного агрегата
1 721	power turbine	силова турбіна
1 722	propeller turbine	пропелерна турбіна
1 723	radial turbine	радіальна турбіна
1 724	radial-axial turbine	радіально-осьова турбіна
1 725	radial-flow turbine	радіальна турбіна
1 726	reaction turbine	реактивна турбіна
1 727	single-crystal blade turbine	турбіна з монокристалічними лопатками
1 728	single-shaft turbine	одновальна турбіна
1 729	single-stage turbine	одноступенева (одноступінчаста) турбіна
1 730	spiral turbine	спіральна турбіна
1 731	stationary turbine	стаціонарна турбіна
1 732	steam turbine	парова турбіна
1 733	tangential turbine	тангенціальна турбіна
1 734	three-stage turbine	триступінчаста турбіна
1 735	throttle turbine	турбіна з регульованим відбиранням
1 736	throttling steam turbine	парова турбіна з дросельним паророзподілом
1 737	twin-flow turbine	двопотокова турбіна
1 738	two-shaft turbine	двовальна турбіна
1 739	two-stage turbine	двоступінчаста турбіна

№	Англійський термін	Український відповідник
1 740	two-wheel turbine	двоколісна турбіна
1 741	turbocharger	турбонагнітач
Thematic group: valves		
1 742	valve	клапан
1 743	acceptance valve	клапан прийманості
1 744	admission valve	впускний (усмоктувальний) клапан
1 745	air valve	повітряний клапан
1 746	air-bleed valve	клапан відбирання повітря
1 747	air-bypass valve	клапан перепуску повітря
1 748	alarm valve	сигнальний клапан
1 749	aneroid valve	анероїдний клапан
1 750	anti-cavitation valve	протипомпажний клапан
1 751	anti-icing valve	клапан протиобліднювальної системи
1 752	anti-skid valve	клапан зворотного гальмування
1 753	anti-stall ball valve	протипосадковий (протипосадовочний) кульковий клапан
1 754	automatic control valve	клапан автоматичного керування (управління)
1 755	automatic drain valve	автоматичний дренажний клапан
1 756	backpack valve	клапан ранця
1 757	balancing valve	балансувальний клапан
1 758	bellows valve	сильфонний клапан
1 759	bleed valve	1) випускний клапан; 2) клапан обдування
1 760	blow-down valve	продувальний клапан
1 761	blow-off valve	1) клапан наддування; 2) відкидний клапан ранця
1 762	blow-off valve of the air supply system	зворотний клапан мережі наддування
1 763	brake valve	клапан гальмування
1 764	breather valve	дихальний клапан
1 765	butterfly valve	пелюстковий клапан
1 766	bypass valve	обхідний клапан
1 767	cabin pressure relief valve	запобіжний клапан гермокабіни
1 768	cabin vacuum valve	вакуумний клапан {кабіни}
1 769	cavitation valve	кавітувальний клапан
1 770	charging valve	зарядний клапан
1 771	check valve	зворотний клапан
1 772	combination valve	комбінований клапан
1 773	command pressure check valve	зворотний клапан командного тиску
1 774	conical valve	конічний клапан
1 775	controlled valve	керований клапан
1 776	diaphragm valve	клапан-діафрагма
1 777	direct-acting valve	клапан безпосередньої дії

№	Англійський термін	Український відповідник
1 778	diverting valve	комутувальний клапан
1 779	disc valve	тарілчастий клапан
1 780	discharge valve	1) клапан витиснювальної системи; 2) дренажний клапан
1 781	disconnect valve	роз'єднувальний клапан
1 782	disconnecting valve	рознімний клапан
1 783	double-acting valve	клапан двобічної (двосторонньої) дії
1 784	drain valve	1) дренажний клапан; 2) зливний клапан; 3) стравлювальний (випускальний) клапан
1 785	electrohydraulic valve	електрогідравлічний клапан
1 786	electromagnetic valve	електромагнітний клапан
1 787	electromagnetically operated valve	клапан з електромагнітним приводом
1 788	electromechanical valve	електромеханічний клапан
1 789	electropneumatic valve	електропневматичний клапан
1 790	emergency fuel supply valve	клапан аварійного подавання (аварійної подачі) палива
1 791	equalizing valve	зрівнювальний клапан
1 792	exhaust valve	вихлопний (випускний) клапан
1 793	failed valve	несправний клапан
1 794	feed valve	клапан підживлення
1 795	fire-suppression system valve	клапан протипожежної системи
1 796	filter valve	клапан фільтра
1 797	float valve	поплавковий (поплавцевий) клапан
1 798	flow control valve	клапан регулювання подавання (подачі) робочої речовини
1 799	flow-regulating valve	клапан з регульованим прохідним перерізом
1 800	four-position valve	чотирипозиційний клапан
1 801	fuel valve	клапан пального
1 802	fuel dump valve	клапан скидання палива
1 803	fuel-drain valve	клапан для зливу палива
1 804	fuel metering valve	паливодозувальний клапан
1 805	fuel shut-off valve	1) клапан відключення палива; 2) відсічний паливний клапан
1 806	fuel system ring valve	клапан кільцювання паливної системи
1 807	fuel tank pressurization relief valve	запобіжний клапан підтискування {паливного бака}
1 808	fuel transfer valve	клапан перекачування палива
1 809	fully closed valve	повністю закритий клапан
1 810	fully open valve	повністю відкритий клапан
1 811	gas distribution valve	газорозподільний клапан
1 812	gate valve	золотниковий клапан

№	Англійський термін	Український відповідник
1 813	header relief valve	запобіжний клапан заголовника
1 814	high-flow valve	клапан з великим прохідним перерізом
1 815	hood valve	клапан чохла
1 816	hydraulic valve	гідравлічний клапан
1 817	hydraulic jack control valve	клапан керування (управління) гідропіднімачем
1 818	hydraulic system ring valve	клапан кільцювання гідросистем
1 819	ignition system valve	клапан системи запалювання
1 820	injection valve	клапан упорскування (уприскування)
1 821	injector valve	форсунковий клапан
1 822	intake valve	впускний клапан
1 823	inlet valve	1) клапан входу; 2) клапан піддування
1 824	jet action valve	клапан типу «реактивне сопло»
1 825	jettison valve	кран аварійного зливання палива {у польоті}
1 826	kinetic valve	кінетичний клапан
1 827	limiting valve	обмежувальний клапан
1 828	main pressure relief valve	головний клапан зняття тиску
1 829	manual control valve	клапан з ручним керуванням (управлінням)
1 830	metering valve	дозувальний клапан
1 831	multi-way valve	багатоходовий клапан
1 832	non-return valve	клапан без зворотного потоку
1 833	oil valve	масляний клапан
1 834	oil-drain valve	вентиль для зливу мастила
1 835	oil-pressure valve	нагнітальний масляний клапан
1 836	overpressure relief valve	протиперевантажувальний клапан
1 837	overflow valve	перепускний клапан
1 838	overflow prevention valve	клапан запобігання переповненню
1 839	overspeed valve	відцентровий клапан (обмеження максимальних обертів двигуна)
1 840	oxygen supply valve	клапан вмикання подавання (подачі) кисню
1 841	pitch control valve	клапан керування (управління) тангажем
1 842	plate valve	пластинчастий (пластинчатий) клапан
1 843	pneumatic valve	пневматичний клапан
1 844	pole vent valve	клапан полюсного отвору
1 845	poppet valve	щілинний клапан
1 846	poppet-type valve	тарільчастий клапан
1 847	pressure-reducing valve	клапан зниження тиску
1 848	pressure-regulating valve	клапан регулювання тиску

№	Англійський термін	Український відповідник
1 849	pressure-relief valve	1) клапан аварійного скидання тиску; 2) запобіжний клапан надлишкового тиску; 3) клапан скидання тиску
1 850	pressurizing cabin valve	клапан наддування (герметизації) кабіни
1 851	pump relief valve	клапан зняття тиску з насоса
1 852	pyrotechnic valve	піротехнічний клапан
1 853	quick-drain valve	клапан пришвидшеного (прискореного) зливання
1 854	quick-opening valve	швидкодіючий клапан
1 855	reduction valve	редукційний клапан
1 856	refueling valve	клапан заправки (запускання)
1 857	relief valve	клапан автоматичного зниження тиску в системі
1 858	remote-control valve	клапан дистанційного керування (управління)
1 859	roll-control valve	клапан керування (управління) креном
1 860	rotary mixture-control valve	поворотний клапан регулювання суміші
1 861	safety valve	запобіжний клапан
1 862	sealing valve	клапан герметизації
1 863	second-pressure relief valve	другий (другорядний) клапан зняття тиску
1 864	selector valve	перемикальний клапан
1 865	servo-controlled valve with a damper	клапан із заслінкою, керований серводвигуном
1 866	shutoff valve	перекривний клапан
1 867	shutoff and start valve	запірно-пусковий клапан
1 868	single-acting valve	клапан однобічної (односторонньої) дії
1 869	single-way valve	одноходовий клапан
1 870	sleeve valve	рукавний клапан
1 871	sniffer valve	клапан виявлення протікання речовини або газу в системі
1 872	sodium-cooled valve	клапан з натрієвим охолодженням
1 873	solenoid valve	соленоїдний клапан
1 874	solenoid-operated valve	клапан, що працює за допомогою соленоїда
1 875	speed limiting valve	клапан обмеження обертів
1 876	spill valve	клапан розкриття
1 877	spring-loaded valve	пружинний клапан
1 878	spring-loaded inlet valve	пружинний вхідний клапан
1 879	spring-loaded outlet valve	пружинний вихідний клапан
1 880	starter valve	клапан стартера
1 881	successive valve	послідовний клапан
1 882	suction valve	клапан підсмоктування

№	Англійський термін	Український відповідник
1 883	temperature-regulating valve	клапан терморегулювання
1 884	thermostatic valve	термочувливий клапан
1 885	three-way valve	трикамерний клапан
1 886	three-way outlet valve	трикамерний клапан виходу
1 887	throttle valve	1) дросельний клапан; 2) клапан з регульованою заслінкою
1 888	thrust control valve	клапан керування (управління) тягою
1 889	toggle valve	перекидний клапан
1 890	triple-seat valve	тристулковий клапан
1 891	two-component fuel valve	двокомпонентний паливний клапан
1 892	two-way valve	двоходовий клапан
1 893	unloading valve	розвантажений клапан
1 894	vacuum valve	вакуумний клапан
1 895	valve actuator	клапан-давач (клапан-датчик)
1 896	valve with removable rubber diaphragms	клапан зі знімними гумовими стільниками
1 897	valve with sleeves	клапан з оболонками
1 898	vapor-vent valve	клапан випуску парів
1 899	water-drain valve	клапан для зливу води
Thematic group: additional assemblies		
1 900	vane	1) лопатка, лопать; 2) крильчатка; 3) спрямований пристрій
1 901	diffuser vane	спрямований апарат дифузора
1 902	fixed stator vanes	нерегульований спрямованого апарат
1 903	flame tube swirl vane	завихрювальна лопатка жарової труби
1 904	inlet guide vanes	1) вхідний напрямний апарат; 2) лопатки вхідного спрямованого апарату
1 905	nozzle guide vanes	сопловий спрямований апарат {турбіни}
1 906	stator vane	лопатка статора
1 907	swirl vane	завихрювальна лопатка
1 908	variable stator vanes	регульований спрямований апарат статора
1 909	wall	1) стінка; 2) перегородка; 3) екран
1 910	corrugated wall	гофрована стінка
1 911	perforated wall	перфорована стінка
1 912	porous wall	пористий (шпаруватий) переділ
1 913	washer	шайба; прокладка / перекладка
1 914	wheel	колесо
1 915	blade wheel	робоче колесо
1 916	bladed wheel	колесо з лопатками
1 917	toothed wheel	1) зубчасте колесо; 2) зубчастий триб; 3) зубчаста шестірня

Питання для тестового завдання на навчальній платформі

№	Питання	Відповіді
1	<p>Встановіть відповідність між поняттям і його дефініцією.</p> <p>Поняття: загальнонаукові терміни, вузькоспеціальні терміни, міжгалузеві терміни</p> <p>Дефініції: вживаються майже в усіх галузевих термінологіях; слова чи словосполучення, які позначають поняття, що відображають специфіку конкретної галузі; використовуються в кількох споріднених або й віддалених галузях</p>	<p>загальнонаукові терміни → вживаються майже в усіх галузевих термінологіях.</p> <p>вузькоспеціальні терміни → слова чи словосполучення, які позначають поняття, що відображають специфіку конкретної галузі.</p> <p>міжгалузеві терміни → використовуються в кількох споріднених або й віддалених галузях</p>
2	<p>Установіть відповідність між групами слів та словами.</p> <p>Групи слів: арготизми, територіальні діалектизми, професіоналізми, терміни</p> <p>Слова: прога, дрова, собака, мама, когут, ватра, колиба, газда, тирити, терпелюк, пундій, лягавий, індикатор, транзистор, реле, резистор</p>	<p>арготизми → прога, дрова, собака, мама</p> <p>територіальні діалектизми → когут, ватра, колиба, газда</p> <p>професіоналізми → тирити, терпелюк, пундій, лягавий</p> <p>терміни → індикатор, транзистор, реле, резистор</p>
3	<p>Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням.</p> <p>Фразеологізми: пандорина скринька, п'ята колона, неопалима купина, дев'ятий вал</p> <p>Тлумачення: вмістище зла, агенти ворога/шпигуни, безсмертя, злет чогось</p>	<p>пандорина скринька → вмістище зла,</p> <p>п'ята колона → агенти ворога, шпигуни,</p> <p>неопалима купина → безсмертя,</p> <p>дев'ятий вал → злет чогось</p>
4	<p>Термін – це</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. слова, які використовуються в професійному мовленні; 2. синонім до професіоналізмів; 3. слово або усталене словосполучення, що чітко й однозначно позначає наукове чи спеціальне поняття; 4. професійні стійкі словосполучення. 	<p>слово або усталене словосполучення, що чітко й однозначно позначає наукове чи спеціальне поняття.</p>
5	<p>Від ступеня спеціалізації значення термінів переділяються на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. професіоналізми 2. міжгалузеві терміни 3. Загальнонаукові 	<p>Загальнонаукові і вузькоспеціальні терміни</p>

	4. вузькоспеціальні терміни	
6	Систематизація термінів у словниках, довідниках, які орієнтують мовців на правильне їх використання, – це 1. термінологія 2. термінознавство 3. кодифікація 4. терміносистема	терміносистема
7	Основними ознаками терміна є: 1. розмитість, багатозначність, відсутність дефініції 2. наявність емоційно-експресивного забарвлення, переносного значення 3. наявність дефініції, точність, системність, прагнення до однозначності 4. складна внутрішня форма, є складником синонімічного ряду	наявність дефініції, точність, системність, прагнення до однозначності
8	Вкажіть неправильний спосіб творення українських термінів 1. словотвірний 2. синтаксичний 3. запозичення 4. пунктуаційний	пунктуаційний
9	Які слова називаються професіоналізмами? 1. лексика, що представлена професійними словами, термінами певної галузі знань, а також загальноживаною й офіційно-діловою лексикою 2. до професійних належать слова і словосполучення, що називають знаряддя праці, спеціальні виробничі процеси 3. слова, які використовуються групами людей, об'єднаних однією професією 4. слова або словосполучення, притаманні мові людей певної професійної групи	слова або словосполучення, притаманні мові людей певної професійної групи
10	Які з поданих слів є професіоналізмами? 1. брат, береза, залізобетон, тварина 2. забій, мартен, плавка, проба, болванка, вагранка, затискач 3. деривація, адаптація, спрощення, класифікація 4. документ, бланк, штамп, формуляр	забій, мартен, плавка, проба, болванка, вагранка, затискач
11	У якому рядку всі терміни загальнонаукові?	морфологія, мовлення, асоціація, метафора

	<ol style="list-style-type: none"> 1. морфологія, мовлення, асоціація, метафора 2. класифікація, синтез, метод, взаємодія 3. верстат, кронштейн, плац, зашлакованість 4. теплообмін, моделювання, конвекція, випаровування 	
12	<p>Особливістю термінів є</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. емоційне забарвлення, специфічна сфера вживання, наявність визначення 2. наявність дефініції, однозначність, поєднання в термінологічну систему 3. відсутність дефініції, емоційне забарвлення, наявність системи 4. наявність дефініції, багатозначність, не утворюють термінологічну систему 	наявність дефініції, однозначність, поєднання в термінологічну систему
13	<p>У котрому рядку всі терміни є паронімами?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ординарний, неординарний, ординський. 2. Динаміка, динамічність, динарій. 3. Індукція, дедукція, редукція 4. Девальвація, інновація, інсталяція. 	Індукція, дедукція, редукція
14	<p>Котре термінологічне словосполучення є нормативним?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Копіюючий пристрій. 2. Окличне речення. 3. Ведучий програміст. 4. Кризисні процеси. 	Окличне речення
15	<p>Котре термінологічне словосполучення є ненормативним?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Текстовий редактор. 2. Квантова теорія 3. Логічна операція. 4. Діюче законодавство. 	Діюче законодавство
16	<p>Яке термінологічне словосполучення є ненормативним?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковка по металу. 2. Операційна система 3. Гравітаційна хвиля. 4. Аварійний вимикач 	Ковка по металу
17	<p>У котрому рядку всі терміни утворені синтаксичним способом?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. технополіс, геш-функція. 2. автореферат, складносурядне речення. 	автореферат, складносурядне речення

	<p>3. текстовий редактор, вільна економічна зона</p> <p>4. сонячний термоелектрогенератор, дезорієнтація.</p>	
18	<p>Професіоналізми - це</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. синонім до термінів 2. терміни, які використовують професіонали 3. слова й мовленнєві звороти, характерні для мови людей певних професій. 4. офіційні замітники термінів 	слова й мовленнєві звороти, характерні для мови людей певних професій
19	<p>Особливості вживання професіоналізмів полягають у тому, що</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. вживаються у будь-якій сфері професійної діяльності без обмежень 2. виступають як офіційні замітники термінів 3. вживання професіоналізмів можливе в писемному мовленні як синоніми до термінів 4. вживання професіоналізмів припустиме лише в усному мовленні і серед фахівців однієї галузі 	вживання професіоналізмів припустиме лише в усному мовленні і серед фахівців однієї галузі
20	<p>Енциклопедично-довідкові словники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. подають пояснення наукових понять, а не просто фіксують терміни; 2. найпоширеніший тип сучасних термінологічних двомовних словників; 3. це вироблення термінів-еталонів, термінів-зразків, унормування термінології в межах однієї країни. 4. це праці змішаного типу, які перекладають термін іноземною мовою і подають його тлумачення; 	подають пояснення наукових понять, а не просто фіксують терміни
21	<p>Кодифікація термінів - це</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. систематизація термінів у словниках, довідниках, що орієнтують мовців на правильне їх використання 2. організована логічному й мовному рівні система спеціальних назв 3. комп'ютерна база даних, що містить особливим чином закодовані словникові статті 4. найпоширеніший тип сучасних термінологічних словників; 	систематизація термінів у словниках, довідниках, що орієнтують мовців на правильне їх використання
22	Стандартизація термінології - це	вироблення термінів-еталонів, термінів-зразків, унормування термінології в

	<ol style="list-style-type: none"> 1. термінологічний алгоритм 2. вироблення термінів-еталонів, термінів-зразків, унормування термінології в межах однієї країни або в межах групи країн. 3. наявність дефініції термінів 4. створення загальнонаукових термінів 	межах однієї країни або в межах групи країн
23	<p>Способи творення термінів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. семантичний спосіб 2. морфологічний спосіб 3. різні типи запозичень 	семантичний спосіб, різні типи запозичень
24	<p>За структурними моделями терміни переділяються на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. трикомпонентні терміни 2. однокомпонентні терміни 3. терміни з нульовим компонентом 4. двокомпонентні терміни 	однокомпонентні терміни, двокомпонентні терміни, трикомпонентні терміни
25	Терміни, характерні лише для певної галузі, – це:	Вузькоспеціальні терміни
26	<p>Як правильно перекласти термін "компресор" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. compressor 2. turbine 3. engine 4. propeller 	compressor
27	<p>Як правильно перекласти термін "вихлопна труба" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fuel nozzle 2. ignition system 3. thrust reverser 4. exhaust pipe 	exhaust pipe
28	<p>Як правильно перекласти термін "паливний насос" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fuel pump 2. air intake 3. lubrication system 4. combustion chamber 	fuel pump
29	<p>Як правильно перекласти термін "турбореактивний двигун" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. turbojet engine 2. propeller engine 3. piston engine 4. turboprop engine 	turbojet engine

30	<p>Як правильно перекласти термін "втулка" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rotor 2. nozzle 3. stator 4. bushing 	bushing
31	<p>Як правильно перекласти термін "вісь" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. blade 2. bearing 3. shaft 4. vane 	shaft
32	<p>Як правильно перекласти термін "витратомір" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. flow meter 2. thrust reverser 3. altitude sensor 4. fuel injector 	flow meter
33	<p>Як правильно перекласти термін "компресійне співвідношення" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fuel efficiency 2. thrust level 3. power output 4. compression ratio 	compression ratio
34	<p>Як правильно перекласти термін "газотурбінний двигун" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gas turbine engine 2. reciprocating engine 3. propeller engine 4. ramjet engine 	gas turbine engine
35	<p>Як правильно перекласти термін "витяжний відсмоктувач" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fuel control unit 2. lubrication system 3. exhaust nozzle 4. intake manifold 	exhaust nozzle
36	<p>Як правильно перекласти термін "прискорювач" англійською мовою?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. generator 2. regulator 3. accelerator 	accelerator

	4. starter	
37	Як правильно перекласти термін "лопатка" англійською мовою? 1. blade 2. intake valve 3. combustion chamber 4. thrust reverser	blade
38	Як правильно перекласти термін "повітряний фільтр" англійською мовою? 1. ignition coil 2. exhaust system 3. air filter 4. fuel injector	air filter
39	Як правильно перекласти термін "тяговий обертальний момент" англійською мовою? 1. thrust 2. drag 3. lift 4. torque	torque
40	Як правильно перекласти термін "перегрів" англійською мовою? 1. overheating 2. overload 3. overvoltage 4. overpressure	overheating
41	Як правильно перекласти термін "турбокомпресор" англійською мовою? 1. propeller 2. turbocharger 3. throttle 4. fuel cell	turbocharger
42	Як правильно перекласти термін "газогенератор" англійською мовою? 1. exhaust manifold 2. ignition system 3. coolant pump 4. gas generator	gas generator
43	Як правильно перекласти термін "камера внутрішнього згорання" англійською мовою? 1. intake manifold 2. turbine blade 3. combustion chamber	combustion chamber

	4. compressor section	
44	Як правильно перекласти термін "повітряна турбіна" англійською мовою? 1. lubrication system 2. air turbine 3. fuel injector 4. thrust reverser	air turbine
45	Як правильно перекласти термін "реактивний тиск" англійською мовою? 1. reactive pressure 2. thrust pressure 3. combustion pressure 4. exhaust pressure	reactive pressure
46	Як правильно перекласти термін "холодний старт" англійською мовою? 1. hot start 2. ignition start 3. warm start 4. cold start	cold start
47	Як правильно перекласти термін "керування тягою" англійською мовою? 1. thrust control 2. fuel management 3. power adjustment 4. speed regulation	thrust control
48	Як правильно перекласти термін "перемикач запалювання" англійською мовою? 1. fuel valve 2. throttle lever 3. starter button 4. ignition switch	ignition switch
49	Як правильно перекласти термін "перевантаження" англійською мовою? 1. overspeed 2. overheat 3. overpressure 4. overload	overload
50	Як правильно перекласти термін "турбореактивний двигун з підвищеним тяговим резервом" англійською мовою? 1. high-bypass turbofan engine 2. afterburning turbojet engine 3. turboprop engine	high-bypass turbofan engine

	4. turbofan engine	
51	Перекладіть речення: Після зльоту шасі втягується у фюзеляж або крила та виходить із повітряного потоку.	After takeoff, the landing gear is retracted into the fuselage or wings and out of the airstream.
52	Перекладіть речення: На дуже легких повільних літаках додаткова вага, яка супроводжує висувне шасі, є більшою шкодою, ніж опір, спричинений шасі стаціонарного типу.	On very light, slow aircraft, the extra weight that accompanies a retractable landing gear is more of a detriment than the drag caused by the fixed gear.
53	Перекладіть речення: Колеса та шини розроблені спеціально для використання в авіації та мають унікальні експлуатаційні характеристики.	Wheels and tires are designed specifically for aviation use and have unique operating characteristics.
54	Перекладіть речення: Щоб допомогти впоратися з потенційно сильним ударом приземлення, більшість шасі мають засоби або поглинання удару, або приймання удару та його розподілу таким чином, щоб структура не була пошкоджена.	To aid with the potentially high impact of landing, most landing gear have a means of either absorbing shock or accepting shock and distributing it so that the structure is not damaged.
55	Перекладіть речення: Основні шасі, які втягуються у фюзеляж, висуваються лише під час посадки на землю або злітно-посадкову смугу. Цей тип літака-амфібії іноді називають літаючим човном.	Main gear that retracts into the fuselage are only extended when landing on the ground or a runway. This type of amphibious aircraft is sometimes called a flying boat.
56	Перекладіть речення: Існує дві основні конфігурації шасі літака: звичайне шасі, або шасі хвостового опору, та триколісне шасі.	There are two basic configurations of airplane landing gear: conventional gear or tail wheel gear and the tricycle gear.
57	Перекладіть речення: Часто цим хвостовим колесом можна керувати за допомогою такелажних тросів, прикріплених до педальєр керма.	Often this tail wheel is able to be steered by rigging cables attached to the rudder pedals.
58	Перекладіть речення: Земна петля - це ситуація, коли хвіст літака обертається і виступає перед носом літака.	A ground loop is when the tail of the aircraft swings around and comes forward of the nose of the aircraft.
59	Перекладіть речення: Хвостове колесо знаходиться позаду центру ваги.	The tail wheel is aft of the center of gravity.

60	<p>Перекладіть речення:</p> <p>За допомогою двох посилених основних передніх шасі, що забезпечують стабільність і контроль напрямку під час крену при зльоті, легке хвостове колесо лише утримує задню частину фюзеляжу від ударів об землю.</p>	<p>With the two strong main gear forward providing stability and directional control during takeoff roll, the lightweight tail wheel does little more than keep the aft end of the fuselage from striking the ground.</p>
----	--	---